

TMMOB

Şehir Plancıları Odası

Haber Bülteni

Sayı:145

ISSN 1300-7300

Mart 2004

ODAMIZIN 23. OLAĞAN GENEL KURULU TOPLANDI

Odamız 23. Olağan Genel Kurulu, çoğunluk aranmaksızın 5-6-7 Mart 2004 tarihlerinde toplandı. Genel Kurulun ilk gün toplantısına 83 üyemiz katıldı. Genel Kurulun açılışı için üye katılım yeter sayısının sağlandığı tespit edilerek oturum açıldı ve Divan Başkanlığı seçimlerine geçildi. Divan Başkanlığı'na M.Remzi Sönmez tek aday olarak gösterildi ve oybirliği ile Divan Başkanı seçildi. Divan Başkanının görevi devralması ile birlikte Başkanlık Divanı seçimlerine geçildi. Divan Başkan Yardımcılarına Şükriye Baysal ve Levent Horoz önerildiler ve oybirliği ile seçildiler. Divan Kurulu Yazman üyeliklerine ise; Başak Erbil, Buket Gülşen, A.Cenap Yoloğlu ve A.Mert Burnaz önerildiler ve oybirliğiyle seçildiler.

Divan oluşturulduktan sonra, Mustafa Kemal Atatürk ve dönem içinde kaybedilen meslektaşlar için saygı duruşunda bulunuldu. Saygı Duruşunun ardından Yönetim Kurulu adına açış konuşması Şehir Plancıları Odası Genel Başkanı Ü. Nevzat Uğurel tarafından yapıldı. TMMOB Başkanı Kaya Güvenç konuk konuşmacı olarak Genel Kurula katıldı ve başarılar diledi.

Açılış konuşmalarının ardından Genel Kurul Komisyonlarının seçimlerine geçildi. Verilen sözlü önerge ile Bütçe; Oda Ana Yönetmeliği Değişiklikleri; Serbest Şehircilik Hizmetleri, Büro Tescil, Mesleki Denetim ve En Az Ücret Yönetmeliğinde Değişiklikler; Genel Kurul Bildirgesi ve Yayın Komisyonları olmak üzere toplam beş komisyon kurulması önerildi ve oybirliğiyle kabul edildi. Bütçe Komisyonu'na Yaser Gündüz, Şennur Aldemir ve Özgür Demir; Oda Ana Yönetmeliği ve Diğer Yönetmelik Değişiklikleri Komisyonu'na Buğra Gökçe, İbrahim Küsgü, Erkan Uçkun, Fikret Ünlüer ve Ali Rıza Nurhan; Serbest Şehircilik Hizmetleri, Büro Tescil, Mesleki Denetim ve En Az Ücret Yönetmeliğinde Değişiklikler Komisyonu'na

...devamı 2. sayfada

ODA GENEL KURULU2

**YÖNETİM KURULU GÖREV
DAĞILIMINI YAPTI.....7**

**GENEL KURUL SEÇİM
SONUÇLARI 11**

**2004 YILI TESCİLLİ BÜROLARIN
LİSTELERİ 12**

**“İMAR VE ŞEHİRLEŞME KANUNU
TASARISI” İLE İLGİLİ ODA
GÖRÜŞLERİ 13**

**“KENTSEL DÖNÜŞÜM KANUNU
TASARISI” İLE İLGİLİ ODA
GÖRÜŞLERİ 19**

**ÇEVRE VE ORMAN BAKANLIĞI
GENELGESİ İLE İLGİLİ
DEĞERLENDİRMELER..... 27**

ŞUBELERDEN HABERLER.... 33

Gülten Kubin, Osman Balaban, İzzettin Turnalar, Osman Koray Tetik, Özcan Biçer, Ali Ulvi Ulubaş ve Necati Uyar; -Yayın Komisyonu'na Funda Erkal, M.Oğuz Sinemillioğlu, Ahmet Turgut, Sinan Karabulgu ve Nevzat Can; Genel Kurul Bildirgesi Komisyonu'na Hayriye Çelik, İlker Erdağ Aytar ve Aynur Çakır aday önerildiler ve oybirliğiyle seçildiler.

Çalışma, Mali ve Denetleme Raporlarının Görüşülmesi

Genel Kurul Komisyonlarının oluşturulmasının ardından Genel Sekreter Osman Balaban 22. Dönem Çalışma Raporunu; Genel Sayman Yaser Gündüz ise bütçe gerçekleşme durumunu ve mali yapılanma bilgilerini Genel Kurula sundular. Denetleme Kurulu raporu ise Orhan Ermergen tarafından okundu. Odamız tarafından 22. Dönemde düzenlenen etkinlikler, örgütlenme çalışmaları, gerçekleştirilen faaliyetler, basın açıklamaları, odamız yazışmaları ve görüşleri, yayınlar, açılan davalar, onur kurulu kararları, şube çalışmaları ve 2002-2003 yılları gelir-gider bütçelerinin yer aldığı 22.Dönem Çalışma Programı Genel Kurula katılan üyelerimize sunuldu. Genel Kurula katılan üyelerimizin odanın işleyişi, örgütlenme yapısı, yönetim kurulu çalışmaları hakkında görüş ve eleştirileri alınarak, 22.Dönem çalışmalarına ilişkin sorular, Yönetim Kurulu üyeleri tarafından yanıtlandı. 22. Dönem Yönetim Kurulu ve Denetleme Kurulu faaliyetleri oybirliği ile akları ve Genel Kurulun ilk gün çalışmaları tamamlanmış oldu.

Mali Konuların Görüşülmesi

Genel Kurulun ikinci günü ilk oturumu, komisyonlardan gelen raporların görüşülmesi ile başladı. İlk olarak Bütçe Komisyonu Raporu Genel Kurula sunuldu. Komisyon sözcüsü Şennur Aldemir'in bütçe raporunu sunmasından sonra bütçe raporu görüşmeye açıldı. Bütçe komisyonu raporunun 1. maddesine eklenen, 31 Aralık 2003 tarihine kadar olan geçmiş dönem borçlarının, üyenin Haziran 2004'e kadar başvurusu halinde 36 aya kadar taksitlendirilebileceği, Gayrimenkul alınması konusunda Yönetim Kuruluna yetki verilmesi, Şube ve Temsilcilik giderlerin kendileri ile ilgili ayrı kalemlere dağıtılması konularında komisyonun yaptığı öneriler kabul edildi. Komisyon raporunun tümü Genel Kurul tarafından oy birliği ile kabul edildi.

Ana Yönetmelikte Değişiklikler Yapıldı

Bütçe Komisyonu raporu görüşüldükten sonra Oda Yönetmelikleri ile ilgili çalışma yapan iki komisyondan Oda Ana Yönetmeliğine ilişkin değişiklik çalışmalarını yürüten komisyon raporunun görüşülmesine geçildi. Komisyon raporunu Buğra Gökçe sundu. Komisyon raporunun okunmasının ardından komisyon raporu maddeleri görüşmeye açıldı. Komisyonun Oda Ana Yönetmeliğinin 61. maddesinde Şube yönetimlerinin kuruluş esaslarını belirleyen madde üzerinde yaptığı değişiklik önerisi, yeni yönetim kurulunun

şubelerin görev alanlarını yeniden tanımlamasına ilişkin önerisi, TMMOB Genel Kuruluna kadar "Bölge Şubesi" kavramı ile ilgili Yönetim Kurulunun görevlendirilmesine karar verildi. Maddeler üzerindeki görüşmeler tamamlandıktan sonra Komisyon raporu değiştirilmiş haliyle okundu ve oybirliğiyle kabul edildi.

Serbest Şehircilik Hizmetleri, Büro Tescil, Mesleki Denetim ve En Az Ücret Yönetmeliğinde Düzenlemeler Yapıldı

Serbest Şehircilik Hizmetleri Yönetmeliğine İlişkin Değişiklik Önerileri komisyon üyesi Özcan Biçer tarafından okundu. Daha sonra komisyon raporunun maddelerinin görüşülmesine geçildi.

Yönetmeliğin amaç başlıklı 1. maddesinin (f) bendinde serbest şehircilik hizmetlerinin en az ücretlerinin belirlenmesi hükmü yer almasına karşın, bu hizmetleri sunan ve alan kişilerin esas alacağı tavsiye niteliğindeki ücretlerin belirlenmesine ilişkin bir düzenleme getirilerek maddeye "tavsiye niteliğindeki ücretlerin belirlenmesi" ifadesi eklendi.

Yönetmeliğin 2.maddesinde yapılan değişiklik çerçevesinde, kamu yararına çalışan dernekler için yapılan serbest şehircilik hizmetlerinin en az ücret hükümleri dışında tutulabilmesi için protokol şartı kaldırılarak, Yönetim Kurulu kararına bağlanması önerisi Genel Kurul tarafından kabul edilmiş, ayrıca kamu yararına çalışan derneklere beraber vakıflar da bu kapsama alındı.

Yönetmeliğin 22. maddesinin 1. cümlesi ile mesleki denetim ücretlerinin Mesleki Denetim Uygulaması Ücret Birim Değerleri tablolarına göre yapılacağı hüküm altına alındı, Yönetmeliğin 5. maddesinde yer alan tanımlar arasında söz konusu tablonun adı ve içeriği eklendi, ayrıca 31. maddede yapılan ekleme ile söz konusu tablonun hazırlanması ve uygulanması yetkisi ve görevi Yönetim Kuruluna verildi.

Yönetmelik değişikliklerinin en kapsamlısı kayıt ve tescil için yeterlilik koşullarının belirlendiği 5. maddede yapıldı. Serbest meslek ve sermaye şirketlerinin tescil koşullarına ilişkin herhangi bir değişiklik yapılmadı, ancak Kamu İhale Kanunun uygulamalarından kaynaklanan ve Odamıza bu yönde iletilen başvuruların artmış olması gerekçeleriyle kamu kurum ve kuruluşları ile belediyelere ait şirketler ve vakıflara ait şirketlerin tescil edilebilmesine ilişkin koşullar düzenlendi. Bu madde değişikliği ile, sermaye şirketlerinde şirket ana sözleşmesinde yazılı amaç ve konusu arasında arsa alım satımı, emlak komisyonculuğu gibi gayrimenkulun satışı ya da kiralanması üzerinden ticari kar elde edilmesine yönelik faaliyetler bulunan şirketlerin tescilinin yapılamayacağı da hüküm altına alındı. Komisyonun, faaliyetin meslek etiğine aykırı olması gerekçesiyle şirket tescilinin yapılamaması durumunun yalnızca gayrimenkulün el değiştirmesinden kaynaklanan gelir elde edilmesine yönelik faaliyetlerle sınırlandırılması yönündeki önerisi Genel

Kurulda kabul edildi.

Yönetmeliğin kayıt ve tescil işlemleri başlıklı 6. maddesinin (h) bendindeki “kamu veya” ifadesinin çıkarılması yönündeki öneri Genel Kurul tarafından kabul edildi.

Yönetmeliğin tescil kapatma bildirim sürelerini ve esaslarını belirleyen 13. maddesindeki, büronun faaliyetlerine son verdiğinde 30 gün içinde Odaya bildirimde bulunması aksi halde yıllık büro kayıt belgesi ücreti kadar ücret alınmasını öngören madde üzerinde, bildirim süresine ilişkin düzenlemeler korunarak yalnızca gecikme bedeline ilişkin bir değişiklik yapıldı. Ayrıca, bildirim hangi belgelerle yapılacağı da maddeye eklendi.

Tescilsiz serbest şehircilik faaliyetinde bulunmaya ilişkin yaptırımların belirlendiği Yönetmeliğin 14. maddesi, tescilsiz faaliyette bulunanların yazılı olarak uyarılacakları, düzeltme yoluna gitmeyenlerin meslekten geçici olarak uzaklaştırılması istemiyle Onur Kuruluna sevk edilmeleri yönünde düzenlemeler içermektedir. Yönetmeliğin amaç ve kapsamı göz önüne alındığında, Onur Kuruluna sevk işleminin bir disiplin cezası istemiyle yapılmasının hukuk tekniğine uygun olmadığı gerekçesiyle, bu ifadelerin çıkarılarak, yalnızca Onur Kuruluna sevk edilir şeklinde bir düzenleme yapılması önerisi Genel Kurul tarafından kabul edildi.

Yönetmeliğin 19. maddesi ile belirlenen mesleki denetim uygulaması ilkelerine, mesleki denetim uygulamasının yapılacağı yeri ve buna ilişkin uygulama esasları eklendi.

Ücretli çalışanlarla ilgili hükümlere uyulmaması halinde yapılacak işlemlerin belirlendiği Yönetmeliğin 29. maddesinde öngörülen 3 ay süre ile büro tescil kapatma cezasının bir idari işlem olmasına karşın disiplin cezası olarak algılanmasından dolayı bazı problemlerle karşılaşılması gerekçesiyle, Komisyon önerisi çerçevesinde yaptırımın büro tescil kapatmayla ilgili kısmı kaldırıldı ve yalnızca Onur Kuruluna sevk işlemi hüküm altına alındı.

Komisyonun, Yönetmeliğin 30. maddesinde yer alan hükümlerle ilgili olarak, 14. ve 29. maddelerin değişiklik gerekçelerine benzer gerekçelerle hazırlanmış olduğu öneri ise, Genel Kurul tarafından kabul edilmedi.

Komisyon tarafından değişiklik önerisi istenen maddeler okunduktan sonra, komisyon Genel Kurulun görevlendirilmesiyle ilgili iki öneri sundu. “mesleki denetim uygulaması birim değerleri tablosunda belirtilen birim aralıklarının daraltılması ve yöre katsayıları tablosundaki değerlerin yeniden düzeltilmesi konularında 2004 yılı Temmuz ayına kadar çalışma yapması için Yönetim Kuruluna görev verilmesini” öneren ilk öneri okundu ve oybirliğiyle kabul edildi.

“Rekabet Kurulu kararına açılan dava ve sürmekte olan diğer davaların sonuçlanmasından sonra 3 ay içinde yönetmeliğin tümünün ele alınacağı bir olağanüstü genel kurul toplantısı düzenlenmesi için Yönetim Kuruluna görev verilmesini”

öneren ikinci öneri Genel Kurul’da yapılan görüşmeler sonunda “eylül ayı içerisinde bir genel kurul yapılması yönünde Yönetim Kuruluna görev verilmesi” değiştirilerek onaylandı. Buna göre Serbest Şehircilik Hizmetleri, Büro Tescil, Mesleki Denetim ve En Az Ücret Yönetmeliğinin detaylı olarak ele alınacağı Olağanüstü Genel Kurulun 2004 yılı Eylül ayında yapılması karara bağlandı.

Genel Kurul tarafından Oda Ana Yönetmeliği ve Serbest Şehircilik Hizmetleri Yönetmeliklerinde yapılan değişiklikler “Odamız Yönetmeliklerinde Değişiklikler Yapıldı” haberi içinde detaylı olarak ele alınmıştır.

Yayın Komisyonu Raporu

Serbest Şehircilik Hizmetleri Yönetmeliği Komisyonu raporunun görüşülmesinin ardından Oda Yayın Komisyonu Raporu görüşülmesine geçildi. Rapor Funda Erkal tarafından okundu. Raporda şu ifadeler yer aldı:

- Mesleki gelişmeyi sağlamak üzere Oda yönetiminin sözcülüğünü sürdürmenin yanısıra alanımızda üretilen düşünce ve uygulamaları duyurmak, gündem oluşturmak ve tartışmalara platform sağlamak için her türlü iletişim ürününü yayınlamak,
- Yayın faaliyetlerinin bütçesinin genel bütçe içinde belirli bir oranın altına düşmemesi gereklidir. Bu oranın tesbiti konusunda aşağıda sıralanan ürün önerilerine dayanan bir fizibilite çalışması yapılmalı ve alt sınır kabul edilmelidir.
- Odanın tüm yayınları meslek alanında güncel duyuru, bilgilendirme, iletişim ve paylaşma işlemlerini yerine getirecek perspektifi korumak ve geliştirmektir. Daha açık olarak mesleki bilgi ve deneyimleri belgelemek ve arttırmak meslek alanına ilişkin düşünce ve siyasalar oluşturmak, geliştirmek, veya yönlendirmek, bunları yaparken meslek alanımıza bilimsel, eleştirel ve sorgulayıcı yaklaşmak, meslekdaşları araştırmaya, okumaya ve yazmaya yönlendirmek söz konusu işlemlerinin temelini oluşturmaktadır.
- Yayın faaliyetlerinin sürekliliği esastır. Bu çerçevede temel yayın organı olarak Planlama Dergisi yukarıda sıralanan işlemleri içerik ve biçim kalitesini geliştirmeyi, yayınlanma periyodunun sıklaştırmayı ve düzenliliğini devam ettirmelidir.
- Diğer yandan duyuru ve bilgilendirme işleri daha ağırlıklı, yayımlanma periyodu daha kısa aralıklarla gerçekleşen Bülten örgüt birimlerinin katkı ve katılımını geliştirmeye devam etmelidir. Örgüt birimleri, daha geniş yer verilmesini veya tartışılmasını öngördüğü yerel konularda bülten ekleri oluşturulabilmelidir.
- Bu temel ürünlerin dışında kongre, kolokyum, sempozyum vb. toplantı sonuçlarını yaymak üzere yayınlanacak ürünlerin belgeleri yanısıra, kaynak-başvuru niteliği ve gelir sağlayıcı potansiyeli bulunan kitap, kitapçık, katalog, CD, film, video bant vb. İletişim ürünleri de yayınlanması için gerekli hazırlık

ve olabilirlik çalışması yapılmalıdır.

- Oda yayın faaliyetlerinin yukarıda sıralanan temel iletişim ürünlerinin yayın sıklığı günceli yakalamak, gündem oluşturmak, kapsam ve niteliğini geliştirmek ve bunların gerek meslek alanı gerek meslek alanı dışına özellikle karar vericilere zamanında ulaştırmak konusunda tatmin ediciliği üzerinde uzlaşmış belli bir olgunluğun eşikleri tanımlanmalıdır. Bu olgunluğa erişmek için tüm örgüt birimlerinin katkı ve katılımının yayın komiteleri vb. oluşumlar aracılığı ile temel yayın organları üzerinde yoğunlaştırılması gerekmektedir. Yayın ürünlerine çeşitlilik getirecek önerilere ise bu sürecin tamamlanmasını ve mali açıdan belli bir rahatlamının sürekliliğinin sağlanmasını takiben yer verilebilir.
- Temel olarak yönetim kurulu tarafından seçilen yayın kurulu oda politikaları doğrultusunda faaliyet gösteren özerk yapısını sürdürmelidir. Yayın Kurulu çalışma ilke ve esaslarını oluşturmak yıllık programı ile birlikte yönetimin görüşlerine sunmalı, faaliyet ilerlemesi ile ilgili belgeleme raporlarına vb. iletişimini dönemi boyunca sürdürmelidir.
- Yayın ve yayın kurulu faaliyetinin amaçlarını, bu amaçla uygun ürünleri, çalışma biçimi ve yetkilerini yayınlanacak eserlerde aranacak nitelikleri tarz- tasarım vb. konular ile mali konuları belli ilke ve esaslara bağlanacak yönetmelik ya da yönerge benzeri bir çalışma deneyimli ve uzman kesimlerin geniş katılımı ile kısa zamanda gerçekleştirilmelidir.

Komisyon raporu okunduktan sonra görüş belirtmek isteyen üyelere söz verildi. Oda yayın politikası ile ilgili olarak görüş ve önerilerin alınmasının ardından komisyon raporu onaylandı ve oybirliği ile kabul edildi.

Genel Kurul Bildirgesi

Son olarak Genel Kurul Bildirgesi Komisyonu üyesi Hayriye Çelik komisyonun hazırladığı bildirgeyi Genel Kurula sundu. Genel Kurul bildirgesinde şu ifadelerle yer verildi:

“Tüm dünyada emperyalizmin yeni şekli olarak ortaya atılan küreselleşme süreci, tüm üçüncü dünya ülkelerinde olduğu gibi Türkiye’de de uluslararası sermaye sömürsünü dayatmaktadır. Bu dayatma sürecinde Türkiye, önemli dönüşümlerin yaşandığı bir dönemden geçmektedir. Ulusötesi sermaye güçlerinin ülkemizde uygulanan ekonomik ve sosyal politikalar üzerindeki müdahaleleri, birçok olumsuz ekonomik ve toplumsal dönüşümü beraberinde getirmektedir. Bu dönüşüm süreci ve bunun yarattığı olumsuzluklar, kendine hedef olarak planlamayı almıştır. Plansızlığı en önemli politika olarak dayatan bu anlayış ile kentlerin gelişimi sermayenin beklentilerine göre şekillendirilmektedir. Bu mantığı içselleştiren merkezi ve yerel iktidarların yaptıkları uygulamalar; yalnızca kentleri tahrip etmekle kalmamakta, planlama kurumunu ve mesleğini de işlevsizleştirmektedir.

Bu sürecin bir ürünü olarak TBMM’de yasalaşan ya da yasalaşma aşamasında olan yasa tasarılarının hedefleri arasında

kentler de vardır. Son dönemde gündeme getirilen; Kamu Yönetimi Temel Kanunu, Belediyeler ve İl Özel İdareleri, İmar ve Şehircileşme, Kentsel Dönüşüm Yasa Tasarıları demokratiklik, katılım vb. söylemlerine karşın planlamanın yanında kentlerin geleceğini tehdit eden ve yaşamlarını çalışarak kazanan kesimlerin geleceğini belirsizleştiren bir içerik taşımaktadır.

Bu değişimler hem kentlerin geleceğine yön verme sürecinde yer alamamızdan, hem de çoğunluğumuzun emekçi sınıflar içinde yer almasından ötürü biz Şehir Plancıları da etkilemektedir.

Kamu Yönetimi Temel Kanunu ile reform olark nitelendirilen düzenleme çalışmaları, geniş halk kesimlerinin toplum yararı beklentilerine yanıt vermekten uzak, merkezi ve yerel yönetimler arasında, yetki ve kaynak çatışmalarına neden olacak bir yaklaşım içerisindedir. Aynı şekilde İmar ve Şehircileşme Kanun Tasarısı taslağı ile İmar ve Şehircileşme’nin düzenlenmesine ilişkin mesleki, bilimsel ve toplumsal beklentiler karşılanılmamakta ve planlama fiziki bir süreç olarak dar bir çerçevede ele alınmaktadır. Halen devam etmekte olan planlama alanındaki yetki karmaşası, bu yasa ve kanun tasarıları ile iyice içinden çıkılması güç bir duruma getirilmektedir. Bu da plansızlığı başlıca strateji ve kentleri de bir meta olarak gören zihniyetin ürünüdür.

Meslek alanımızla ilgili olarak siyasi iktidarın gündeme getirdiği ve planlama mevzuatında bir reform gerçekleştirmeyi amaçlayan Belediyeler ve İl Özel İdareleri, İmar ve Şehircileşme, Kentsel Dönüşüm Yasa Tasarıları irdelendiğinde tasarıların kapsamlı bir reform gerçekleştirme yaklaşımından çok klasik imar yaklaşımlarını devam ettirecek bir anlayış içinde oldukları görülmektedir. Kentsel dönüşümü, imar ve şehircileşme süreçlerinden ayrı tutarak bunlarla ilgili farklı yasa tasarıları hazırlama çabası, planlama kurumunu ve süreçlerini parçalayarak işlevsizleştirme çabası olarak algılanmalıdır. Yeni bir Planlama Mevzuatı oluşturulurken Koruma, Yenileme, Dönüşüm olgularını bütün olarak ele alan, geniş kapsamlı bir “Planlama Yasası” oluşturmak gereklidir. “İmar ve Şehircileşme Kanun Tasarısı Taslağı”, mevcut 3194 Sayılı İmar Kanunu veri alındığında mukayeseli avantajları ve katkıları olan bir mevzuat çalışması olarak değerlendirilmiş, bu çerçevede genel ilkeleri ve hedefleri açısından yürürlükteki mevzuata ve son dönemde hazırlanan diğer yasal düzenlemelere kıyasla olumlu bulunmuştur. Ancak Tasarı ile, “imar ve şehircileşme” alanının düzenlenmesine ilişkin mesleki, bilimsel ve toplumsal beklentilerin geniş bir çerçevede karşılandığını söylemek de mümkün değildir.

Bunun yanında, Kentsel Dönüşüm iddiasıyla yola çıkan ancak içerik olarak klasik imarcılık yaklaşımından kendini kurtaramamış, yeni imar aflarını gündeme getirebilecek yasa tasarıları, planlama mevzuatında reform gerçekleştirmekten çok klasik imarcılık araçlarını teşvik etmekte ve kentlerimizde yeni sorun yeni sorun yaratma potansiyeli taşımak-

tadır. Kentsel dönüşüm adı altında, mevcut gecekonduların yüksek katlı apartmanlara dönüşmesi sonuçlarını doğuracak ve bunu öykünülür bir hedef olarak önüne koyan yasa çalışması kentlerimizin problemlerini çözmeyecek, yalnızca iktidar sahiplerinin gücünü ve avantajlı konumlarını daha da artıracaktır. Kentsel Dönüşüm Yasa Tasarısı bu haliyle, “imar affı”nın iktidar kaygısıyla dağıtılan imar haklarının yerine tasarlanan başka bir model olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu tasarının kaçak yapılaşmayı yasallaştıracağını ve özendirceğini görmek biz Şehir Plancıları açısından hiç de güç değildir.

Planlama alanını ve kentleri doğrudan etkileyen tüm bu uygulamalar, Şehir Plancılarının planlamada etkin rol alma yetkisini elinden aldığı gibi, getirdiği sosyal, ekonomik ve antidemokratik dayatmalarla toplumsal dinamikleri olumsuz yönde değiştirecektir.

Bunun yanında planlama gündeminde ivedilikle ele alınması ve çözüm stratejileri geliştirilmesi gereken en önemli konulardan biri de, mevcut yerleşmelerimizi afete hazırlamak ve yeni yerleşim birimleri için afete duyarlı planlama stratejileri geliştirebilmektir. 17 Ağustos 1999 tarihinde yaşadığımız depremde bu yana 4,5 yılı geride bıraktığımız süre içinde yaşanan diğer depremlerde de sergilenen tutum, merkezi ve yerel yönetimlerin bu konuda hala bir strateji ve çözüm üretmekten uzak olduğunu göstermektedir. Plancılar yalnızca afetlerin etkileri planlamanın yarattığı sorunlarla büyüdüğünde hatırlanmakta ve planlama sürecinde etkisiz bırakıldıkları halde kentlerin sorunlarının başlıca suçluları konumuna düşürülmektedirler. Yapılan araştırmalarda, gelecekte Marmara Bölgesinde yüzbinlerce insanımızı ve kentlerimizi tehdit edecek bir deprem yaşanacağı ortaya konulmuştur. Türkiye ekonomisinin can damarı, sanayi üretiminin merkezi ve Türkiye’nin kalbi olan bölgede olası bir deprem ülkemizde kapanmaz yaralar açabilecektir. Bu noktada Şehir Plancıları olarak, meslek alanımızın ve kamusal sorumluluklarımızın bize yüklediği, kentlerimizi afete hazırlamak konusunda üzerimize düşen sorumlulukların ve tarihi misyonun farkında olup bu konuda somut adımlar atmamız gerekmektedir. Bu gelişmeler paralelinde TMMOB ve buna bağlı Şehir Plancıları Odası gelecek dönemde de kamu yararını gözetken politikalar üretmelidir.

Bunun yanı sıra meslek alanımızla ilgili güncel bir tartışma konusunu da Yeni İhale Kanunu ve getirdiği zorunluluklar oluşturmaktadır. Kanun, şehircilik hizmetlerini de kapitalist sistemin bir parçası haline getirmiştir. Yapılacak değişikliklerle şehircilik hizmeti veren bürolar holdinglerin yaptığı büyük işler arasında ufak bir detay haline gelecektir ve kentlerin geleceği büyük şirket patronlarının talepleri doğrultusunda şekillenecektir. Bu da taşeronlaşma ve işsizliği beraberinde getirecektir. Planlama kurumunun işlevsizleştirilmesinin bir diğer yolu olarak görülmesi gereken bu uygulama konusunda gerekli adımları atmak mesleğimizin geleceği adına Odamızın bir diğer görev alanı olmalıdır.

Tüm bu süreç içerisinde, planlama kurumuna ve mesleğimize yönelen saldırılar karşısında meslektaşlarımızla bir bütünlük ve ortak eylem noktası olarak Şehir Plancıları Odası ve onun örgütlülüğü kaçınılmaz olarak çok büyük önem arz etmektedir. Oda olarak planlamaya ve kentlere yönelen ve yönelecek olan baskıları kaldırmak için mücadelemiz sürecektir. “

Dilek ve Öneriler

Genel Kurul Bildirgesinin okunması ve görüşülmesinin ardından Genel Kurulun “Dilek ve Öneriler” gündemine geçildi. Bu gündemde Ü.Nevzat Uğurel’in Genel Kurula sunduğu “Şehircilik Araştırma Enstitüsü” kurmak üzere yeni seçilecek Yönetim Kurulu’nu görevlendirme önerisi Genel Kurul tarafından kabul edildi.

Murat Çevik, Canan Önem, Serdar Karaduman, Hayriye Çelik, Sebiha Özkan, Özce Yalınar ve Şennur Aldemir tarafından Genel Kurula sunulan Şehir Plancılarının istihdam sorunun ele alınması, meslek içi eğitim programları ve seminerler düzenlenmesi, planlama okullarında verilen eğitim kalitesini ortaya koymak üzere kriterlerin geliştirilmesi ve Şehir Plancıları Odası’nın ulusal ve uluslararası ölçekte etkinliğini daha çok artırması için bir eylem planı oluşturmaya yönelik çalışmalar yapması yönünde Yönetim Kurulunun görevlendirilmesi yönünde yaptıkları öneriler Genel Kurul tarafından kabul edildi.

Adayların Belirlenmesi ve Duyurulması

Genel Kurul, gündeminin Oda Organları ve TMMOB Genel Kurulu Delege Adayları ile TMMOB Organları adaylarının belirlenmesi ile ilgili son maddesinde, adaylık başvuruları yapıldı. Oda Yönetim Kurulu Asıl Üyeliğine 9, Oda Yönetim Kurulu Yedek Üyeliğine 7, Oda Onur Kurulu Asıl Üyeliğine 5, Oda Onur Kurulu Yedek Üyeliğine 5, Oda Denetleme Kurulu Asıl Üyeliğine 5, Oda Denetleme Kurulu Yedek Üyeliğine 5, TMMOB Yönetim Kurulu Adaylığına 4, TMMOB Birlik Denetleme Kurulu Adaylığına 1, TMMOB Yüksek Onur Kurulu Adaylığına 1 adaylık başvurusu yapıldı. Adayların başvurularının kabulü ve duyurulmasının ardından Genel Kurulun ikinci gün gündemi tamamlanmış oldu.

Genel Kurulun üçüncü günü yapılan seçimlere toplam 197 üyemiz katıldı. Yapılan seçimler sonucunda Oda Organlarında görev yapacak olan üyelerimiz Demokratik Oluşum listesinin adayları arasından seçildiler. Yeni seçilen üyelerimize görevlerinde başarılar diliyor ve 23. Olağan Genel Kurul’un Şehir Plancıları Odası örgütlülüğü açısından yararlı olmasını ümit ediyoruz.

23. GENEL KURUL SEÇİM SONUÇLARI

SANDIK NO	1	2	3	4	TOPLAM
Listede Kayıtlı Delege Sayısı	704	748	748	734	2934
Oy Kullanan Delege Sayısı	56	32	61	48	197
Geçerli Oy Sayısı	56	32	61	48	197
Geçersiz Oy Sayısı	-	-	-	-	-

YÖNETİM KURULU (ASIL)

BUĞRA GÖKÇE	44	27	54	42	167
FUNDA ERKAL	46	28	46	42	162
NEVZAT CAN	40	26	55	40	161
YASER GÜNDÜZ	41	24	50	42	157
İZZETTİN TURNALAR	51	26	41	38	156
BUKET GÜLŞEN	45	25	47	39	156
ERHAN DEMİRDİZEN	43	25	41	39	148
İLKER ERDAĞ AYTAZ	12	3	11	7	33
MELİKE ZEHRA DAĞISTAN	14	3	6	7	30

YÖNETİM KURULU (YEDEK)

Ü.NEVZAT UĞUREL	43	25	46	42	156
GÜLTEN KUBİN	41	24	49	42	156
MEDİNE TUNA	40	23	46	38	147
EGEMEN KILIÇ	43	23	42	37	145
CÜNEYT K. ERGİNKAYA	43	23	40	37	143
KEZİBAN KUTLU	43	23	39	38	143
SEBİHA ÖZKAN YILMAZ	41	22	42	38	143

ONUR KURULU (ASIL)

TARIK ŞENGÜL	45	27	53	43	168
BÜLENT TANIK	46	28	50	41	165
OSMAN BALABAN	45	26	48	43	162
ÖMER KIRAL	45	24	50	42	161
BELMA BABACAN TEKİNBAŞ	43	27	49	37	156

ONUR KURULU (YEDEK)

MELİH ERSOY	42	25	50	39	156
ZEKİ GÖRGÜLÜ	47	28	44	38	157
FERHAN GEZİCİ	43	22	45	37	147
MUSTAFA SİNEMİLLİOĞLU	45	25	40	35	145
NİMET SIRCAN	42	22	43	36	143

DENETLEME KURULU (ASIL)

NİLGÜN GÖRER	46	24	48	43	161
ORHAN ERMERGEN	46	25	45	41	157
SIRMA TURGUT	46	26	42	39	153
ALİ ULVİ ULUBAŞ	46	23	44	37	150
ERDAL KURTTAŞ	45	22	41	38	146

DENETLEME KURULU (YEDEK)

BİNALİ TERCAN	44	28	48	38	158
İSMET BETİN	45	26	40	36	147
ÖZDEMİR SÖNMEZ	43	28	39	36	146
ÖZCE YALINER	42	24	40	37	143
Ş. NURTEN KARADOĞAN	41	23	40	34	138

TMMOB YÖNETİM KURULU

M.REMZİ SÖNMEZ	46	26	47	40	159
ESER ATAŞ	46	29	44	39	158
YASER GÜNDÜZ	43	23	45	39	150
MELİKE ZEHRA DAĞISTAN	10	1	5	6	22

TMMOB YÜKSEK ONUR KURULU

Ü.NEVZAT UĞUREL	45	28	47	43	163
-----------------	----	----	----	----	-----

TMMOB BİRLİK DENETLEME KURULU

KUDRET KAYI	48	28	49	43	168
-------------	----	----	----	----	-----

TMMOB ŞEHİR PLANCILARI ODASI 2002-2003 YILLARI GELİR BÜTÇELERİ

	2002 Yılı Tahmini	2002 Yılı Gerçekleşen	%	2003 Yılı Tahmini	2003 Yılı Gerçekleşen	%
GELİRLER	286.394.062.500	295.535.205.501	103	372.282.281.250	405.826.300.349	109
Bölüm-I Uye Kayıt ve Odenti Gelirleri	103.975.312.500	43.021.500.000	41	135.167.906.250	78.131.575.000	58
01. Uye Kayıt Gelirleri	1.054.687.500	619.500.000	59	1.371.093.750	611.375.000	45
02. Cari Yıl Odentileri	60.750.000.000	13.090.350.000	22	78.975.000.000	23.429.000.000	30
03. Geçmiş Yıl Odentileri	34.087.500.000	26.884.650.000	79	44.313.750.000	50.949.200.000	115
04. Geçici Uye Kayıt ve Odentileri	33.750.000	75.000.000	222	43.875.000	0	0
05. Gecikme Ceza ve Faizleri	5.062.500.000	0	0	6.581.250.000	0	0
06. Uye Kimlik Kartı Ücretleri	2.109.375.000	416.000.000	20	2.742.187.500	309.000.000	11
07. Oda Uye Belgesi Ücretleri	843.750.000	1.936.000.000	229	1.096.875.000	2.833.000.000	258
09. Diğer Uye Kayıt ve Odenti Gelirleri	33.750.000	0	0	43.875.000	0	0
Bölüm-II Hizmet Karşılığı Gelirler	3.375.000.000	730.900.000	22	4.387.500.000	1.506.535.000	34
01. Hakemlik-Bilirkişilik Ücretleri	843.750.000	0	0	1.096.875.000	0	0
02. Danışmanlık Ücretleri	210.937.500	111.600.000	53	274.218.750	69.500.000	25
03. Kurs-Seminer Gelirleri	2.109.375.000	403.000.000	19	2.742.187.500	1.123.875.000	41
09. Diğer Hizmet Gelirleri	210.937.500	216.300.000	103	274.218.750	313.160.000	114
Bölüm-III Yavın Gelirleri	31.218.750.000	248.900.000	1	40.584.375.000	0	0
01. Süreli Yavın Gelirleri	4.218.750.000	19.500.000	0	5.484.375.000	0	0
02. Diğer Yavın Satış Gelirleri	4.218.750.000	220.900.000	5	5.484.375.000	0	0
03. İlan Reklam Gelirleri	21.093.750.000	0	0	27.421.875.000	0	0
09. Diğer Yavın Gelirleri	1.687.500.000	8.500.000	1	2.193.750.000	0	0
Bölüm-IV Mesleki Denetim Gelirleri	100.406.250.000	160.137.472.956	159	130.528.125.000	234.565.935.390	180
01. Mesleki Denetim Geliri	84.375.000.000	147.080.876.846	174	109.687.500.000	227.953.593.496	208
02. Mesleki Denetim Cezaları	8.437.500.000	7.367.204.300	87	10.968.750.000	1.384.416.600	13
03. Mesleki Denetim Gecikme Cezaları	4.218.750.000	5.689.391.810	135	5.484.375.000	5.227.925.294	95
09. Diğer Mesleki Denetim Cezaları	3.375.000.000	0	0	4.387.500.000	0	0
Bölüm-V Mesleki Faaliyet Gelirleri	2.109.375.000	25.840.327.640	1.225	2.742.187.500	290.000.000	11
01. Bilirkişi Pavları	210.937.500	0	0	274.218.750	290.000.000	106
02. Yarıma-Ödül, Jüri Pavları	1.687.500.000	412.500.000	24	2.193.750.000	0	0
09. Diğer Mesleki Faaliyet Gelirleri	210.937.500	25.427.827.640	12.055	274.218.750	0	0
Bölüm-VI Tescil Gelirleri	22.443.750.000	46.180.271.000	206	29.176.875.000	63.598.262.000	218
01. Serbest Şehircilik Bürosu KB	11.812.500.000	27.482.000.000	233	15.356.250.000	36.970.000.000	241
02. Serbest Şehircilik Bürosu TB	8.437.500.000	17.486.549.000	207	10.968.750.000	25.816.612.000	235
03. Yabancı Şehirci BKB/TB	210.937.500	0	0	274.218.750	0	0
04. Tescil Cezaları	506.250.000	0	0	658.125.000	0	0
05. Tescil Gecikme Cezaları	1.265.625.000	1.211.722.000	96	1.645.312.500	811.650.000	49
09. Diğer Tescil Gelirleri	210.937.500	0	0	274.218.750	0	0
Bölüm-VII Oda Faaliyetlerinden Sağlanan Gelirler	16.242.187.500	0	0	21.114.843.750	0	0
01. Kongre, Konferans Gelirleri	4.218.750.000	0	0	5.484.375.000	0	0
02. Sergi ve Fuar Gelirleri	10.125.000.000	0	0	13.162.500.000	0	0
03. Gece, Yemek, Gezi Gelirleri	1.687.500.000	0	0	2.193.750.000	0	0
09. Diğer Oda Faaliyet Gelirleri	210.937.500	0	0	274.218.750	0	0
Bölüm VIII Diğer Gelirler	2.404.687.500	13.899.776.326	578	3.096.093.750	17.323.992.959	560
01. Bağış ve Yardım Gelirleri	1.687.500.000	13.899.776.326	824	2.163.750.000	17.323.992.959	801
02. Kira Gelirleri	210.937.500	0	0	274.218.750	0	0
03. İskan Gelirleri	253.125.000	0	0	329.062.500	0	0
09. Diğer Gelirler	253.125.000	0	0	329.062.500	0	0
Bölüm IX Faiz Gelirleri	4.218.750.000	5.476.057.579	130	5.484.375.000	10.410.000.000	190

TMMOB ŞEHİR PLANCILARI ODASI 2002-2003 YILLARI GİDER BÜTÇELERİ

	2002 Yılı Tahmini	2002 Yılı Gerçek	%	2003 Yılı Tahmini	2003 Yılı Gerçek	%
GİDERLER	266.742.187.500	289.618.242.989	109	333.427.734.375	390.961.252.220	117
Bölüm I Yönetici Giderleri	15.937.500.000	12.146.219.871	76	19.921.875.000	13.899.030.354	70
01. Yönetici Giderleri	15.937.500.000	12.146.219.871	76	19.921.875.000	13.899.030.354	70
01.01 Esas Ücretler	10.156.250.000	8.972.818.988	88	12.695.312.500	10.060.518.810	79
01.02 İkramiye	78.125.000	0	0	97.656.250	0	0
01.03 SSK ve TTF İşveren Payı	2.343.750.000	1.929.156.083	82	2.929.687.500	2.163.011.544	74
01.04 Sosyal Yardımlar	1.562.500.000	1.244.244.800	80	1.953.125.000	1.675.500.000	86
01.05 Fazla Çalışma Ücretleri	390.625.000	0	0	488.281.250	0	0
01.06 Diğer Yönetici Ücretleri	1.406.250.000	0	0	1.757.812.500	0	0
Bölüm II Personel Giderleri	48.984.375.000	27.766.555.171	57	61.230.468.750	33.125.494.058	54
01. Esas Ücretler	31.250.000.000	18.770.299.576	60	39.062.500.000	23.151.023.916	59
02. İkramiye	468.750.000	0	0	585.937.500	0	0
03. Sosyal Yardımlar	3.125.000.000	3.826.112.000	122	3.906.250.000	4.997.000.000	128
04. Fazla Çalışma Ücretleri	1.953.125.000	0	0	2.441.406.250	0	0
05. SSK ve TTF İşveren Payı	7.812.500.000	4.205.188.957	54	9.765.625.000	4.977.470.142	51
06. Tazminatlar	3.906.250.000	964.954.638	25	4.882.812.500	0	0
09. Diğer Personel Ücretleri	468.750.000	0	0	585.937.500	0	0
Bölüm III Disardan Sağlanan Fayda ve Hizmetler	17.734.375.000	13.384.369.702	75	22.167.968.750	26.174.215.136	118
01. Posta - Kargo Hizmetleri	5.468.750.000	5.314.373.644	97	6.835.937.500	7.459.985.884	109
02. Telefon, İletişim Giderleri	4.687.500.000	4.755.078.729	101	5.859.375.000	6.007.510.519	103
03. Aydınlatma-Isıtma-Su Giderleri	2.734.375.000	1.507.085.000	55	3.417.968.750	1.444.207.980	42
04. Bakım-Onarım Giderleri	781.250.000	907.420.000	116	976.562.500	398.300.000	41
05. Danışmanlık Giderleri	1.562.500.000	0	0	1.953.125.000	10.444.460.753	535
06. Bilirkişilik Giderleri	156.250.000	0	0	195.312.500	145.000.000	74
07. Yol Giderleri	781.250.000	0	0	976.562.500	274.750.000	28
09. Diğer Disardan Sağlanan Fayda ve Hizmet Giderleri	1.562.500.000	900.412.329	58	1.953.125.000	0	0
Bölüm IV Çeşitli Giderler	30.835.937.500	29.614.353.142	96	38.544.921.875	6.174.570.437	16
01. Kira Giderleri	23.437.500.000	6.105.769.233	26	29.296.875.000	2.019.230.770	7
02. Yargı Giderleri	3.125.000.000	915.770.000	29	3.906.250.000	835.170.000	21
03. Noter Giderleri	156.250.000	491.434.120	315	195.312.500	957.286.320	490
04. Sigorta Giderleri	195.312.500	0	0	244.140.625	0	0
05. Geçikme Zamları ve Para Cezaları	390.625.000	20.139.048.455	5.156	488.281.250	10.163.160	2
06. Sosyal Bağış ve Yardımlar	15.625.000	35.640.000	228	19.531.250	81.750.000	419
07. Banka Giderleri	1.171.875.000	157.250.334	13	1.464.843.750	235.577.186	16
08. Sivil Savunma Payı	781.250.000	0	0	976.562.500	0	0
09. Diğer Çeşitli Giderler	1.562.500.000	1.769.441.000	113	1.953.125.000	2.035.393.001	104
Bölüm V Amaca Yönelik Çeşitli Giderler	12.906.250.000	12.770.275.742	99	16.132.812.500	15.010.717.720	93
01. Kongre-Konferans-Seminer ve Etkinlik Giderleri	4.687.500.000	3.852.965.742	82	5.859.375.000	11.799.486.720	201
02. Genel Kurul Giderleri	781.250.000	4.828.205.000	618	976.562.500	0	0
03. İl ve Bölgelerarası Toplantı Giderleri	468.750.000	403.500.000	86	585.937.500	1.471.200.000	251
04. Seyahat ve Yolluk Giderleri	1.953.125.000	2.156.825.000	110	2.441.406.250	1.089.031.000	45
05. Temsil, Ağırılama Giderleri	1.171.875.000	512.800.000	44	1.464.843.750	651.000.000	44
06. Mesleki Faaliyet ve Tanıtım Giderleri	781.250.000	0	0	976.562.500	0	0
07. Lokal ve Sosyal Tesis Giderleri	15.625.000	0	0	19.531.250	0	0
08. Uluslararası Kuruluşlar Ödenti vb. Ödemeleri	1.171.875.000	1.015.980.000	87	1.464.843.750	0	0
09. Amaca Yönelik Çeşitli Diğer Giderleri	312.500.000	0	0	390.625.000	0	0
10. Gece - Yemek Giderleri	1.562.500.000	0	0	1.953.125.000	0	0
Bölüm VI Büro Giderleri	11.328.125.000	7.474.444.856	66	14.160.156.250	8.939.108.881	63
01. Bilgisayar Malzemesi ve Kırtasiye Giderleri	5.468.750.000	3.929.339.396	72	6.835.937.500	6.405.795.610	94

TMMOB ŞEHİR PLANCILARI ODASI 2004-2005 YILLARI TAHMİNİ GELİR BÜTÇESİ		
	2004 Yılı Tahmini	2005 Yılı Tahmini
GELİRLER	527.213.300.000,00	606.295.295.000,00
Bölüm-I Uye Kayıt ve Ödenti Gelirleri	130.713.300.000,00	150.320.295.000,00
01. Uye Kayıt Gelirleri	1.500.000.000,00	1.725.000.000,00
02. Cari Yıl Ödentileri	50.000.000.000,00	57.500.000.000,00
03. Geçmiş Yıl Ödentileri	75.000.000.000,00	86.250.000.000,00
04. Geçici Uye Kayıt ve Ödentileri	250.000.000,00	287.500.000,00
05. Gecikme Ceza ve Faizleri	100.000.000,00	115.000.000,00
06. Uye Kimlik Kartı Ücretleri	355.350.000,00	408.652.500,00
07. Oda Uye Belgesi Ücretleri	3.257.950.000,00	3.746.642.500,00
09. Diğer Uye Kayıt ve Ödenti Gelirleri	250.000.000,00	287.500.000,00
Bölüm-II Hizmet Karşılığı Gelirler	3.800.000.000,00	4.370.000.000,00
01. Hakemlik-Bilirkişilik Ücretleri	1.250.000.000,00	1.437.500.000,00
02. Danışmanlık Ücretleri	800.000.000,00	920.000.000,00
03. Kurs-Seminer Gelirleri	1.300.000.000,00	1.495.000.000,00
09. Diğer Hizmet Gelirleri	450.000.000,00	517.500.000,00
Bölüm-III Yayın Gelirleri	2.950.000.000,00	3.392.500.000,00
01. Süreli Yayın Gelirleri	1.250.000.000,00	1.437.500.000,00
02. Diğer Yayın Satış Gelirleri	1.500.000.000,00	1.725.000.000,00
03. İlan Reklam Gelirleri	100.000.000,00	115.000.000,00
09. Diğer Yayın Gelirleri	100.000.000,00	115.000.000,00
Bölüm-IV Mesleki Denetim Gelirleri	273.350.000.000,00	314.352.500.000,00
01. Mesleki Denetim Geliri	265.000.000.000,00	304.750.000.000,00
02. Mesleki Denetim Cezaları	1.600.000.000,00	1.840.000.000,00
03. Mesleki Denetim Gecikme Cezaları	6.500.000.000,00	7.475.000.000,00
09. Diğer Mesleki Denetim Cezaları	250.000.000,00	287.500.000,00
Bölüm-V Mesleki Faaliyet Gelirleri	2.200.000.000,00	2.530.000.000,00
01. Bilirkişi Payları	350.000.000,00	402.500.000,00
02. Yarışma-Ödül, Jüri Payları	1.500.000.000,00	1.725.000.000,00
09. Diğer Mesleki Faaliyet Gelirleri	350.000.000,00	402.500.000,00
Bölüm-VI Tescil Gelirleri	76.750.000.000,00	88.262.500.000,00
01. Serbest Şehircilik Bürosu KB	45.000.000.000,00	51.750.000.000,00
02. Serbest Şehircilik Bürosu TB	30.000.000.000,00	34.500.000.000,00
03. Yabancı Şehirci BKB/TB	250.000.000,00	287.500.000,00
04. Tescil Cezaları	250.000.000,00	287.500.000,00
05. Tescil Gecikme Cezaları	1.000.000.000,00	1.150.000.000,00
09. Diğer Tescil Gelirleri	250.000.000,00	287.500.000,00
Bölüm-VII Oda Faaliyetlerinden Sağlanan Gelirler	5.000.000.000,00	5.750.000.000,00
01. Kongre, Konferans Gelirleri	4.250.000.000,00	4.887.500.000,00
02. Sergi ve Fuar Gelirleri	250.000.000,00	287.500.000,00
03. Gece, Yemek, Gezi Gelirleri	250.000.000,00	287.500.000,00
09. Diğer Oda Faaliyet Gelirleri	250.000.000,00	287.500.000,00
Bölüm VIII Diğer Gelirler	20.450.000.000,00	23.517.500.000,00
01. Bağış ve Yardım Gelirleri	20.000.000.000,00	23.000.000.000,00
02. Kira Gelirleri	100.000.000,00	115.000.000,00
03. Lokal Gelirleri	100.000.000,00	115.000.000,00
09. Diğer Gelirler	250.000.000,00	287.500.000,00
Bölüm IX Faiz Gelirleri	12.000.000.000,00	13.800.000.000,00

TMMOB ŞEHİR PLANCILARI ODASI 2004-2005 YILLARI TAHMİNİ GİDER BÜTÇESİ

	2004 Yılı Tahmini	2005 Yılı Tahmini
GİDERLER	527.213.300.000,00	606.295.295.000,00
Bölüm I Yönetici Giderleri	74.500.000.000,00	85.675.000.000,00
01 Esas Ücretler	45.000.000.000,00	51.750.000.000,00
02 İkramiye	5.000.000.000,00	5.750.000.000,00
03 SSK ve TTF İşveren Payı	12.000.000.000,00	13.800.000.000,00
04 Sosyal Yardımlar	7.500.000.000,00	8.625.000.000,00
05 Fazla Çalışma Ücretleri	2.500.000.000,00	2.875.000.000,00
06 Tazminatlar	1.250.000.000,00	1.437.500.000,00
09 Diğer Yönetici Ücretleri	1.250.000.000,00	1.437.500.000,00
Bölüm II Personel Giderleri	180.133.300.000,00	207.153.295.000,00
01. Esas Ücretler	120.000.000.000,00	138.000.000.000,00
02. İkramiye	10.000.000.000,00	11.500.000.000,00
05. SSK ve TTF İşveren Payı	25.000.000.000,00	28.750.000.000,00
03. Sosyal Yardımlar	20.133.300.000,00	23.153.295.000,00
04. Fazla Çalışma Ücretleri	2.500.000.000,00	2.875.000.000,00
06. Tazminatlar	1.250.000.000,00	1.437.500.000,00
09. Diğer Personel Ücretleri	1.250.000.000,00	1.437.500.000,00
Bölüm III Dışarıdan Sağlanan Fayda ve Hizmetler	62.480.000.000,00	71.852.000.000,00
01. Posta - Kargo Hizmetleri	15.000.000.000,00	17.250.000.000,00
02. Telefon, İletişim Giderleri	25.000.000.000,00	28.750.000.000,00
03. Aydınlatma-Isıtma-Su Giderleri	6.000.000.000,00	6.900.000.000,00
04. Bakım-Onarım Giderleri	980.000.000,00	1.127.000.000,00
05. Danışmanlık Giderleri	13.000.000.000,00	14.950.000.000,00
06. Bilirkişilik Giderleri	250.000.000,00	287.500.000,00
07. Yol Giderleri	1.000.000.000,00	1.150.000.000,00
09. Diğer Dışarıdan Sağlanan Fayda ve Hizmet Giderleri	1.250.000.000,00	1.437.500.000,00
Bölüm IV Çeşitli Giderler	49.250.000.000,00	56.637.500.000,00
01. Kira Giderleri	35.000.000.000,00	40.250.000.000,00
02. Yargı Giderleri	3.750.000.000,00	4.312.500.000,00
03. Noter Giderleri	1.500.000.000,00	1.725.000.000,00
04. Sigorta Giderleri	1.250.000.000,00	1.437.500.000,00
05. Gecikme Zamları ve Para Cezaları	250.000.000,00	287.500.000,00
06. Sosyal Bağış ve Yardımlar	250.000.000,00	287.500.000,00
07. Banka Giderleri	1.250.000.000,00	1.437.500.000,00
08. Sivil Savunma Payı	1.000.000.000,00	1.150.000.000,00
09. Diğer Çeşitli Giderler	5.000.000.000,00	5.750.000.000,00
Bölüm V Amaca Yönelik Çeşitli Giderler	45.750.000.000,00	54.562.500.000,00
01. Kongre-Konferans-Seminer ve Etkinlik Giderleri	25.000.000.000,00	30.700.000.000,00
02. Genel Kurul Giderleri	250.000.000,00	287.500.000,00
03. İl ve Bölgelerarası Toplantı Giderleri	2.000.000.000,00	2.300.000.000,00
04. Seyahat ve Yolluk Giderleri	2.000.000.000,00	2.300.000.000,00
05. Temsil, Ağırlama Giderleri	2.000.000.000,00	2.300.000.000,00
06. Mesleki Faaliyet ve Tanıtım Giderleri	2.500.000.000,00	2.875.000.000,00
07. Lokal ve Sosyal Tesis Giderleri	250.000.000,00	287.500.000,00
08. Uluslararası Kuruluşlar Odenti vb. Ödemeleri	5.000.000.000,00	5.750.000.000,00
09. Amaca Yönelik Çeşitli Diğer Giderleri	6.500.000.000,00	7.475.000.000,00
10. Gece - Yemek Giderleri	250.000.000,00	287.500.000,00
Bölüm VI Büro Giderleri	27.600.000.000,00	31.740.000.000,00
01. Bilgisayar Malzemesi ve Kırtasiye Giderleri	17.500.000.000,00	20.125.000.000,00
02. Tamir-Bakım Giderleri	1.600.000.000,00	1.840.000.000,00
03. Temizlik Malzemesi Giderleri	2.000.000.000,00	2.300.000.000,00
04. Gazete, Kitap ve Dergi Giderleri	2.000.000.000,00	2.300.000.000,00
05. Diğer Büro ve İşletme Giderleri	4.500.000.000,00	5.175.000.000,00
Bölüm VII Yayın Giderleri	25.500.000.000,00	29.325.000.000,00
01. Süreli Yayın Giderleri	18.500.000.000,00	21.275.000.000,00
02. Diğer Yayın Giderleri	6.500.000.000,00	7.475.000.000,00
03. Telif Hakları Giderleri	250.000.000,00	287.500.000,00
09. Yayınla İlgili Diğer Giderler	250.000.000,00	287.500.000,00
Bölüm VIII Vergi-Resim ve Harçlar	1.500.000.000,00	1.725.000.000,00
01. Emlak Vergisi	500.000.000,00	575.000.000,00
02. Çevre Temizlik Vergisi	150.000.000,00	172.500.000,00
03. Motorlu Taşıt Vergisi	100.000.000,00	115.000.000,00
09. Diğer Vergi Resim ve Harçlar	750.000.000,00	862.500.000,00
Bölüm X TMMOB Giderleri	13.000.000.000,00	13.000.000.000,00
01. TMMOB Birlik Hissesi	12.000.000.000,00	13.800.000.000,00
02. İKK Giderleri	1.000.000.000,00	1.150.000.000,00
Bölüm XI Kıymet Alımları	47.500.000.000,00	54.625.000.000,00
01. Gayrimenkul Alımları	25.000.000.000,00	28.750.000.000,00
02. Demirbaş ve Döşeme Alımları	20.000.000.000,00	23.000.000.000,00
03. Dokümantasyon Giderleri	2.500.000.000,00	2.875.000.000,00

23. DÖNEM ODA YÖNETİM KURULU GÖREV DAĞILIMI YAPILDI

23. Olağan Genel Kurulda seçilen Şehir Plancıları Odası Yönetim Kurulu 13.03.2004 tarihinde yaptığı toplantıda görev dağılımını belirledi. Yürütme görevlerini, yönetim kurulu faaliyetlerinin daha etkin gerçekleştirilmesi için bir iş bölümü olarak görme anlayışında olan yönetim kurulu, yürütme görevini şu biçimde belirlemiştir:

Erhan DEMİRDİZEN	Genel Başkan
Buğra GÖKÇE	II. Başkan
Funda ERKAL	Yazman Üye
Buket GÜLŞEN	Sayman Üye
Nevzat CAN	Üye
Yaser GÜNDÜZ	Üye
İzzettin TURNALAR	Üye
Ümit Nevzat UĞUREL	Yedek Üye
Gülten KUBİN	Yedek Üye
Medine TUNA	Yedek Üye
Egemen KILIÇ	Yedek Üye
Cüneyt K. ERGİNKAYA	Yedek Üye
Keziban KUTLU	Yedek Üye
Sebiha ÖZKAN	Yedek Üye

ODAMIZ YÖNETMELİKLERİNDE DEĞİŞİKLİKLER YAPILDI

Serbest Şehircilik Hizmetleri, Büro Tescil, Mesleki Denetim ve En Az Ücret Yönetmeliğinde Değişiklikler

Odamızın serbest çalışmaya ilişkin büro tescili ve mesleki denetim uygulamalarını düzenleyen Serbest Şehircilik Hizmetleri, Büro Tescil, Mesleki Denetim ve En Az Ücret Yönetmeliğinin uygulamasından doğan bazı sorunların çözülmesinin yanısıra hukuki zorunluluklar nedeniyle, Yönetmeliğin bazı maddelerinde değişiklik yapılması ihtiyacı doğmuştur. Bu amaçla geçtiğimiz dönem Yönetim Kurulu bu sorunları 23. Olağan Genel Kurula aktarmış ve bu çerçevede Genel Kurulda oluşturulan Serbest Şehircilik Hizmetleri, Büro Tescil, Mesleki Denetim ve En Az Ücret Yönetmeliği Komisyonunca hazırlanan değişiklik önerileri Genel Kurul tarafından görüşülmüş ve karara bağlanmıştır.

Anılan Odamız Yönetmeliğinin bazı maddelerinde yapılan değişiklikler ve gerekçeleri şu şekildedir:

1. Yönetmeliğin amaç başlıklı 1. maddesinin (f) bendinde serbest şehircilik hizmetlerinin en az ücretlerinin belirlenmesi hükmü yer almasına karşın, bu hizmetleri sunan ve alan kişilerin esas alacağı tavsiye niteliğindeki ücretlerin belirlenmesine ilişkin bir düzenleme yer almamaktaydı. Buna göre, maddeye tavsiye niteliğindeki ücretlerin belirlenmesi ifadesi eklenmiştir.

2. Kamu yararına çalışan dernekler için üretilen serbest şehircilik hizmetleri Yönetmeliğinin kapsam ve istisnalar başlıklı 2. maddesine göre en az ücrete ilişkin tutulabilmesine karşın, aynı madde bunu Oda ile hizmetin sunulacağı dernek arasında bir protokol yapılması halinde mümkün kılmaktaydı. Protokol yapılabilmesi, pratikte pek çok bürokratik işlemi gerektirdiğinden pratik olarak işlememekte, üyelerimize güçlükler doğurmaktaydı. Bu nedenle, Komisyonun Yönetmeliğin bu maddesine ilişkin önerdiği değişiklik çerçevesinde, kamu yararına çalışan dernekler için yapılan serbest şehircilik hizmetlerinin en az ücret hükümleri dışında tutulabilmesi için protokol şartı kaldırılarak, Yönetim Kurulu kararına bağlanması önerisi Genel Kurul tarafından kabul edilmiş, ayrıca kamu yararına çalışan derneklere beraber vakıflar da bu kapsama alınmıştır.

3. Yönetmeliğin iptali istemiyle bir üyemiz tarafından açılan davada Danıştay 8. Dairesinin kararına göre, mesleki denetim ücretlerinin belirlenmesi esaslarını düzenleyen Yönetmeliğin 22. maddesinin 1. cümlesi iptal edilmiş, Yönetim Kurulu bu çerçevede Yönetmeliğin 31/e maddesine dayanarak yeni bazı esasları belirlemiştir. Komisyon, bu esasların Yönetmelik maddesi ile hükme bağlanması yönünde öneriler hazırlamış ve bu öneriler Genel Kurulca kabul edilerek Yönetmelik değişikliğine dönüşmüştür. Buna göre, Yönetmeliğin 22. maddesinin 1. cümlesi ile mesleki denetim ücretlerinin Mesleki Denetim Uygulaması Ücret Birim Değerleri tablolarına göre yapılacağı hüküm altına alınmış, Yönetmeliğin 5. maddesinde yer alan tanımlar arasında söz konusu tablonun adı ve içeriği eklenmiş, ayrıca 31. maddede yapılan ekleme ile söz konusu tablonun hazırlanması ve uygulanması yetkisi ve görevi Yönetim Kuruluna verilmiştir.

4. Yönetmelik değişikliklerinin en kapsamlısı kayıt ve tescil için yeterlilik koşullarının belirlendiği 5. maddeyle ilgili olmuştur. Bazı yeterlilik koşullarının Yönetmelik düzenlemesi ile hüküm altına alınmasının gerekliliğinin yanısıra maddenin yazılışından kaynaklanan bazı anlaşılma güçlükleri nedeniyle maddenin tamamı değiştirilmiştir. Buna göre serbest meslek ve sermaye şirketlerinin tescil koşullarına ilişkin herhangi bir değişiklik yapılmamış, ancak Kamu İhale Kanunun uygulamalarından kaynaklanan ve Odamıza bu yönde iletilen başvuruların artmış olması gerekçeleriyle kamu kurum ve kuruluşları ile belediyelere ait şirketler ve vakıflara ait şirketlerin tescil edilebilmesine ilişkin koşullar düzenlenmiştir.

Bu madde değişikliği ile, sermaye şirketlerinde şirket ana

sözleşmesinde yazılı amaç ve konusu arasında arsa alım satımı, emlak komisyonculuğu gibi gayrimenkulun satışı ya da kiralanması üzerinden ticari kar elde edilmesine yönelik faaliyetler bulunan şirketlerin tescilinin yapılamayacağı da hüküm altına alınmıştır. Bugüne kadar bu nitelikte bir uygulama, dayanağı Yönetmeliğin 5. maddesinin (b) bendi olan 03.07.2000 tarihli Yönetim Kurulu kararı ile yapılmaktaydı. Bu karara göre, emlakçılık, arsa alım satımı, arsa geliştirme vb. ibareler meslek etiği açısından engel oluşturan faaliyetler olarak değerlendirilmekte ve bu şirketlerin tescili yapılmamaktaydı. Bu kararın, emlak alım satımı gibi maddelerin yanında arsa geliştirme ve gayrimenkul danışmanlığı gibi mesleğimizin farklı bir uygulama alanını da kapsamaması gerektiği yönünde Odamıza iletilen başvurular ve çeşitli platformlarda yapılan tartışmalar konunun Genel Kurula taşınmasını gerekli kılmıştır. Komisyonun, faaliyetin meslek etiğine aykırı olması gerekçesiyle şirket tescilinin yapılamaması durumunun yalnızca gayrimenkulün el değiştirmesinden kaynaklanan gelir elde edilmesine yönelik faaliyetlerle sınırlandırılması yönündeki önerisi Genel Kurulda kabul edilmiştir.

5. Yönetmeliğin kayıt ve tescil işlemleri başlıklı 6. maddesinin (h) bendindeki “kamu veya” ifadesinin çıkarılması yönündeki öneri Genel Kurul tarafından kabul edilmiştir.

6. Yönetmeliğin tescil kapatma bildirim sürelerini ve esaslarını belirleyen 13. maddesi, büronun faaliyetlerine son verdiğinde 30 gün içinde Odaya bildirimde bulunması aksi halde yıllık büro kayıt belgesi ücreti kadar ücret alınmasını öngörmekteydi. Ancak, bu gecikme bedelinin ödenmesinde üyelerimiz güçlük çekmekteydiler. Bu amaçla, bildirim süresine ilişkin düzenlemeler korunarak yalnızca gecikme bedeline ilişkin bir değişiklik yapılmıştır. Ayrıca, bildirimin hangi belgelerle yapılacağı da maddeye eklenmiştir.

7. Tescilsiz serbest şehircilik faaliyetinde bulunmaya ilişkin yaptırımların belirlendiği Yönetmeliğin 14. maddesi, tescilsiz faaliyette bulunanların yazılı olarak uyarılacakları, düzeltme yoluna gitmeyenlerin meslekten geçici olarak uzaklaştırılması istemiyle Onur Kuruluna sevk edilmeleri yönünde düzenlemeler içermekteydi. Yönetmeliğin amaç ve kapsamı göz önüne alındığında, Onur Kuruluna sevk işleminin bir disiplin cezası istemiyle yapılmasının hukuk tekniğine uygun olmadığı gerekçesiyle, bu ifadelerin çıkarılarak, yalnızca Onur Kuruluna sevk edilir şeklinde bir düzenleme yapılması önerisi Genel Kurul tarafından kabul edilmiştir.

8. Yönetmeliğin 19. maddesi ile belirlenen mesleki denetim uygulaması ilkelerine, mesleki denetim uygulamasının yapılacağı yeri ve buna ilişkin uygulama esasları eklenmiştir.

9. Ücretli çalışanlarla ilgili hükümlere uyulmaması halinde yapılacak işlemlerin belirlendiği Yönetmeliğin 29. maddesinde öngörülen 3 ay süre ile büro tescil kapatma cezasının bir idari işlem olmasına karşın disiplin cezası olarak algılanmasından dolayı bazı problemlerle karşılaşılmaması

gerekçesiyle, Komisyon önerisi çerçevesinde yaptırımın büro tescil kapatmayla ilgili kısmı kaldırılmış ve yalnızca Onur Kuruluna sevk işlemi hüküm altına alınmıştır.

Komisyonun, Yönetmeliğin 30. maddesinde yer alan hükümlerle ilgili olarak, 14. ve 29. maddelerin değişiklik gerekçelerine benzer gerekçelerle hazırlamış olduğu öneri ise, Genel Kurul tarafından kabul edilmemiştir.

Ana Yönetmelikte Değişiklik

17 Temmuz 2002 tarih ve 24818 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Odamız Ana Yönetmeliğinin 61. maddesi Şube Yönetim Kurulu üye sayıları ile ilgilidir.

Bilindiği gibi, halihazırda Şube Yönetim Kurulları 7 asil, 7 yedek üyeden oluşmaktadır. Ancak yürürlükte bulunan Odamız Ana Yönetmeliğinin ilgili maddesinde bu sayı 5 olarak anılmakta olduğundan Şubelerimizin Genel Kurullarında sürecinde bazı ihtilaflar doğmuştur.

Bu çerçevede, Yönetmelik maddesinin, Şube Yönetim Kurullarının 7 asil ve 7 yedek üyeden oluşması şeklindeki komisyon önerisine karşın, Şube Yönetim Kurullarının Şube Genel Kurul kararı ile, 5 asil ve 5 yedek ya da 7 asil ve 7 yedek üyeden oluşacak şekilde oluşması şeklinde bir Yönetmelik değişikliği yapılması Genel Kurul kararına bağlanmıştır.

Odamız 23. Olağan Genel Kurul kararı ile yapılan Yönetmelik değişiklikleri Resmi Gazetede yayımı tarihinde yürürlüğe girecektir. Bu amaçla hazırlanan Yönetmelik değişiklikleri Başbakanlık Mevzuatı Geliştirme ve Yayın Genel Müdürlüğüne iletilecektir.

Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği

Şehir Planlama Mimar Mühendisleri Odası

Serbest Şehircilik Hizmetleri, Büro Tescil, Mesleki Denetim ve En Ücret Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik

Madde 1 - 29 Mayıs 2002 tarih ve 24769 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren Serbest Şehircilik Hizmetleri, Büro Tescil, Mesleki Denetim ve En Ücret Yönetmeliğinin 1. maddesinin (f) bendi aşağıdaki gibi değiştirilmiştir:

“f) Üretilen Serbest Şehircilik Hizmetleri için en az ücretleri ve tavsiye niteliğindeki ücretleri belirlemek ve mesleki denetimini sağlamak,”

Madde 2 - Aynı Yönetmeliğin 2’inci maddesinde yer alan “Şehir Plancıları Odasının protokol yapacağı kamu yararına çalışan dernekler” ifadesi “Şehir Plancıları Odası Yönetim Kurulunun alacağı karar ile kamu yararına çalışan dernek ve vakıflar” ifadesi ile değiştirilmiştir.

Madde 3 - Aynı Yönetmeliğin 4’üncü maddesine “s” bendi olarak aşağıdaki tanım eklenmiştir.

“s) Mesleki Denetim Uygulaması Ücret Birim Değerleri Tabloları: Serbest Şehircilik Bürosunca yapılan Serbest Şehircilik Hizmetinin denetlenmesi karşılığında alınacak ücretin hesaplanmasında kullanılacak birim fiyatları, kat-sayıları, ilkeleri ve kabulleri içeren tabloları,”

Madde 4 - Aynı Yönetmeliğin 5’inci maddesi aşağıdaki gibi değiştirilmiştir.

“Serbest Şehircilik Bürosu, Serbest Şehircilik Hizmetini yürütmek için tescil ve kaydını yaptırmak zorundadır.

a) Aşağıdaki koşulları taşıyan kişi ve kuruluşlar Serbest Şehircilik Bürosu olarak kayıt ve tescil edilir.

Serbest meslek erbabının tabi olduğu vergi sistemine kayıtlı Yetkili Serbest Şehirci ve bunların kurdukları adi ortaklıklar,

Sermaye şirketlerinde, ana sözleşmelerinde yazılı amaç ve konusu Serbest Şehircilik Hizmeti yapmaya uygun olan, diğer faaliyetleri Serbest Şehircilik Hizmeti yapmaya mesleki etik açısından engel oluşturmayan, Serbest Şehircilik Hizmeti faaliyetlerini yapmaya yeterli donanımına sahip olanlardan; sermayelerinin %51’i Yetkili Serbest Şehirciye ait olan şirketler ya da tüm şirket ortaklarının TMMOB üyesi olması halinde Yetkili Serbest Şehircinin hisse payının şirket sermayesinin ortak sayısına bölümünde bulunacak paydan az olmadığı şirketler.

b) Aşağıdaki koşulları taşıyan şirket ve kuruluşlar, Yönetim Kurulu kararıyla iş bazında, Serbest Şehircilik Bürosu olarak tescil edilirler. Bunların kayıt ve tescil ücretlerini 10 katına kadar arttırmaya Yönetim Kurulu yetkilidir.

Sermayelerinin çoğunluğu kamu kurum ve kuruluşları ile belediyelere ait şirketlerden kadrosunda ücretli, sözleşmeli ve benzeri bağlantı durumunda Oda üyesi en az 4 şehir plancısı ve/veya bölge plancısını yetkili serbest şehirci olarak bildirenler,

Şirket hisselerinin çoğunluğu, kamu yararına çalıştığı vakıf senedinde yazılı olan vakıflara ait şirketlerden, vakfın hisseleri dışındaki toplam hisse içinde Yetkili Serbest Şehirciye ait hisse durumu (a) fıkrasındaki koşullara uygun olanlar.

c) Sermaye şirketlerinde şirket ana sözleşmesinde yazılı amaç ve konusu arasında arsa alım satımı, emlak komisyonculuğu gibi gayrimenkulun satışı ya da kiralanması üzerinden ticari kar elde edilmesine yönelik faaliyetler bulunan şirketlerin tescili yapılmaz.

d) Bir Yetkili Serbest Şehirci gerçek kişi olarak yaptıracığı Serbest Şehircilik Bürosu kayıt ve tescil işlemi dışında yalnızca bir şirket veya kuruluşta Yetkili Serbest Şehirci olarak görev alabilir. Bu şekilde iki ayrı Serbest Şehircilik Bürosunda Yetkili Serbest Şehirci olarak görev alan kişilerin bütün Serbest Şehircilik Bürolarının kayıt, tescil ve tescil yenileme işlemini aynı anda yaptırmaları zorunludur.

e) Kayıt ve tescil işlemi yapılacak olan Serbest Şehircilik Bürosunun ŞPO üyesi olan ya da başka bir Oda üyesi olan Yetkili Serbest Şehircileri aynı zamanda kendi adlarına veya başka bir kuruluş adına Serbest Şehircilik Hizmeti üretiyorlarsa, bu büro veya kuruluşun da aynı anda tescilinin yapılması zorunludur.”

Madde 5 - Aynı Yönetmeliğin 6’ıncı maddesinin (h) bendinde yer alan “Kamu veya” ifadesi çıkarılmıştır.

Madde 6 - Aynı Yönetmeliğin 13’üncü maddesi aşağıdaki gibi değiştirilmiştir.

“Serbest Şehircilik Bürosu faaliyetine son verdiğinde, Yetkili Serbest Şehirciler de, adresinde, kayıt ve tescile ilişkin bilgilerde değişiklik olduğunda değişiklikleri 30 gün içinde Odaya bildirmekle yükümlüdür. Süresi içinde bildirimde bulunmayanlardan Büro Kayıt Belgesi ücretinin % 25’i kadar bedel alınır. Tescil kapatma bildirimi, vergi daire-sinden alınan ilişkin kesildiğini gösterir belge, son tarihli Büro Kayıt Belgesi ve son tescil işleminden kapatma tarihine kadar düzenlenen fatura veya serbest meslek makbuzları ile birlikte yapılır.”

Madde 7 - Aynı Yönetmeliğin 14’üncü maddesi aşağıdaki gibi değiştirilmiştir.

“Odaya kayıt ve tescilini veya yıllık tescil yenileme işlemini yaptırmadan Serbest Şehircilik Hizmeti yapan Serbest Şehircilik Büroları yazılı uyarıdan sonra 15 gün içerisinde düzeltme yoluna gitmezlerse Serbest Şehircilik Bürosunun Yetkili Serbest Şehircileri Onur Kuruluna sevk edilirler.”

Madde 8 - Aynı Yönetmeliğin 19’uncu maddesinin sonuna aşağıdaki bent eklenmiştir.

“Mesleki Denetim Uygulaması, serbest şehircilik hizmetlerinin yapıldığı ilin bağlı bulunduğu mesleki denetim görevliliğinde ya da serbest şehircilik bürosunun bulunduğu ilin bağlı bulunduğu mesleki denetim görevliliğinde yapılır. Mesleki denetim uygulamasının, serbest şehircilik hizmetinin yapıldığı ildeki mesleki denetim görevliliğinde yapılmaması halinde, serbest şehircilik hizmetine ait mesleki denetim bilgi formunun bir örneği serbest şehircilik hizmetinin yapıldığı ilin bağlı bulunduğu mesleki denetim görevliliğine gönderilir.”

Madde 9 - Aynı Yönetmeliğin 22’inci maddesinin linci cümlesi aşağıdaki gibi değiştirilmiştir.

“Mesleki Denetim Ücreti, Mesleki Denetim Uygulaması Ücret Birim Değerleri tablolarına göre tahakkuk ettirilir.”

Madde 10 - Aynı Yönetmeliğin 29’uncu maddesi aşağıdaki gibi değiştirilmiştir.

“Yönetmeliğin ücretli çalışanlarla ilgili hükümlerine uymayan Serbest Şehircilik Büroları Yönetmelik hükümlerine uymaları için yazılı olarak uyarılırlar. 15 gün içinde düzeltme yoluna gidilmezse, Serbest Şehircilik Bürosunun

sahipleri ile yetkilileri Oda Yönetim Kurulu tarafından Onur Kuruluna sevk edilir.”

Madde 11 - Aynı Yönetmeliğin 30’uncu maddesinin (b) bendi aşağıdaki gibi değiştirilmiştir.

“b) Bu Yönetmelik doğrultusunda Mesleki Denetim Formu, Mesleki Denetim Uygulaması Birim Değerleri Tablosu, En Az Ücret Tablosu, Mesleki Denetim Yönergesi ve benzeri bütün dokümanları hazırlamaya, bunları değişen koşullara göre yenilemeye (en az ücret tablosunu en az yılda iki kere), bunları Oda yayınlarında duyurmaya ve tescilini yenilemiş Serbest Şehircilik Bürolarını taahhütlü olarak göndermeye, bunları uygulamaya,”

Yürürlük

Madde 12 - Bu Yönetmelik, Resmi Gazetede yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 13 - Bu Yönetmelik Yönetim Kurulu tarafından yürütülür.

Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği

Şehir Plancıları Odası

Ana Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik

Madde 1 - 17 Temmuz 2002 tarih ve 24818 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Odamız Ana Yönetmeliğinin 61inci maddesinde yer alan “5 asil, 5 yedek” ifadesi “5 asil ve 5 yedek ya da 7 asil ve 7 yedek” olarak değiştirilmiştir.

Yürürlük

Madde 12 - Bu Yönetmelik, Resmi Gazetede yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 13 - Bu Yönetmelik Yönetim Kurulu tarafından yürütülür.

ŞUBE GENEL KURULLARI YAPILDI

İZMİR ŞUBESİ GENEL KURULU (21-22 ŞUBAT 2004)

Odamız İzmir Şubesinin 8. Olağan Genel Kurulu, 21-22 Şubat 2004 tarihlerinde yapıldı. Odamız Genel Merkez gözlemcisi olarak Nevzat Can ile Yönetim Kurulu Üyeleri Yaser Gündüz ile Sinan Özden’in katıldıkları Genel Kurul toplantısı, Dokuz Eylül Üniversitesi Rektörlüğü Sürekli Eğitim Merkezi Mavi Salonda gerçekleştirildi. 21 Şubat 2004 günü gerçekleştirilen Genel Kurulun ilk toplantısında, Divan Başkanlığına Ömer Selvi, Divan Başkan Yardımcılığına Sena Erkan, Yazmanlık görevine ise Evrim Güçer seçildiler.

Genel Kurulun ilk gün toplantısı sonunda Yönetim Kurulu asıl ve yedek üyeliklerine 14 kişi aday oldular.

Genel Kurulun ikinci günü olan 22 Şubat 2004 Pazar günü ise seçimler yapıldı. Toplam 51 üyenin oy kullandığı seçimler sonucunda aday olan üyelerimiz aşağıdaki oyları aldılar.

Asıl Üyeler

A.Tuncay KARAÇORLU	50
Tolga ÇİLİNGİR	48
Sabri YÜKSEL	47
Beril ÖZALP	45
Zühre ÇELİK	44
Ulaş KILIÇKAYA	44
Sena ERKAN	44

Yedek Üyeler

Levent ÜNVERDİ	45
Pervin ŞENOL	45
Zeynep TURAN	45
Evrin GÜÇER	45
Ömer SELVİ	45
Ufuk KAVAKOĞLU	44
Zeki YILDIRIM	43

İzmir Şube Yönetim Kurulunun ilk toplantısında görev dağılımı şu şekilde belirlendi:

A.Tuncay KARAÇORLU	Başkan
Tolga ÇİLİNGİR	II. Başkan
Sabri YÜKSEL	Yazman Üye
Zühre ÇELİK	Sayman Üye
Ulaş KILIÇKAYA	Üye
Sena ERKAN	Üye
Beril ÖZALP	Üye

İSTANBUL ŞUBESİ GENEL KURULU (14-15 ŞUBAT 2004)

14 Şubat 2004 Cumartesi günü İTÜ Maçka Sosyal Tesislerinde yapılan ve 82 üyenin katılımıyla başlayan İstanbul Şubemizin 8. Olağan Genel Kurulunda, 7. Dönem Şube Yönetim Kurulunun çalışmaları ve 8. Dönem çalışmalarına ilişkin dilek, öneri ve değerlendirmeler yapıldı. Genel Kurul, 15 Şubat 2004 Pazar günü İstanbul Şubemizin adresinde yapılan seçimle sonuçlandı.

Şube Genel Kurulunun ilk gününde, Şube Yönetim Kurulu

adına Başkan Ahmet Turgut tarafından açılışı yapılan Genel Kurulda, Divan Başkanlığına Özdemir Sönmez, Divan Başkan Yardımcılığına Oya Akın ve Yazman üyeliklere Arzu Başaran ve Alper Sami Çayır seçildiler.

Şube Yönetim Kurulu adına açılış konuşması yapan Başkan Ahmet Turgut, Şehir planlama mesleğinin gündemdeki çeşitli konular ve güncel gelişmeler ile İstanbul'un kentsel sorunları hakkında Şube Yönetim Kurulunun görüş ve değerlendirmelerini aktardı. Oda Yönetim Kurulu adına söz alan II. Başkan Erhan Demirdizen, Şubelerimizin Genel Kurullarına üyelerimizin ilgi göstermelerinin Oda çalışmalarına yeni bir dinamizm getireceğini dile getirerek, gündemdeki İmar ve Şehirleşme Kanun Tasarısı Taslağı ile Kentsel Dönüşüm Kanun Tasarısı Taslağı hakkında Oda Yönetim Kurulunun görüş ve değerlendirmelerini aktardı. Ayrıca Türkiye'nin siyasi kültürünün ve geleneklerinin "imar affı" niteliğinde yasal düzenlemeler yapmaya yatkın olduğunu hatırlatan Erhan Demirdizen, şehir plancılarının önümüzdeki yıllarda gelişmeleri daha dikkatli izlemeleri gerektiğini vurguladı. Şube Genel Kurulunda çok sayıda Odamız üyesi söz alarak, "Demokratik Katılım Grubu", "Açık Pencere" ve "Reformcu Grup" adlarıyla aday olan ekipler adına değerlendirme, görüş ve önerilerini aktardılar.

Genel Kurulun ikinci günü olan 15 Şubat 2004 Pazar günü ise seçimler yapıldı. Seçimler sonucunda aday olan üyelerimiz aşağıdaki oyları aldılar.

Asıl Üyeler

Ahmet TURGUT	176
Pelin Pınar ÖZDEN	165
Özcan DAĞ	162
Ali Rıza NURHAN	159
Özgür DEMİR	156
Hülya YAKAR	154
Cem SARAÇLI	143

Teoman TEKKÖKOĞLU	88
Mete Başar BAYPINAR	88
Mete DEMİR	93
Neslihan BARIŞ KARATEKİN	72
Zekai AKAY	85
Filiz DEVECİ OĞUZ	73
Levent SİĞİRCİ	83
Mehmet DEMİRÖZ	82
Murad YAZICI	74

Vedat USLU	73
Erol AYDOĞDU	67
Gülayşe KARA	77
Zeyyat GÜMÜŞ	74
Ahmet PINARBAŞI	69
Yedek Üyeler	
Neslihan PALAOĞLU	173
Özcan BİÇER	167
Aytaç ÖLKEBAŞ	153
Rahşan DEMİRKAYA	165
Rasim ACAR	160
Serdar SERDAROĞLU	157
Esra ÇİBARLI	151

Mehmet ÇAKILCIOĞLU	84
Sinan ÇETİZ	80
Semra KALKAN	75
Sebiha YILMAZ ÖZKAN	74
Çetin YARLIGAN	72
Ö.Faruk CEBECİ	74
Sevim FİLİZ	77
Musa AŞIK	79
Serhat AKKOÇ	66
Şakir AŞIK	76
Erdal UZUNER	65
Emin SARIKAVAK	66
Emine KARAMAN	74
Abdulbasit DOĞRU	71

İstanbul Şube Yönetim Kurulunun 01.03.2004 tarihinde yapılan ilk toplantısında görev dağılımı şu şekilde belirlendi:

Ahmet TURGUT	Başkan
Pelin Pınar ÖZDEN	II. Başkan
Ali Rıza NURHAN	Yazman Üye
Özgür DEMİR	Sayman Üye
Hülya YAKAR	Üye
Özcan DAĞ	Üye
Cem SARAÇLI	Üye

ANKARA ŞUBESİ GENEL KURULU (14-15 ŞUBAT 2004)

Ankara Şubemizin III. Olağan Genel Kurulu 14-15 Şubat 2004 tarihlerinde yapıldı. 14 Şubat 2004 Cumartesi günü Milli Prodüktivite Merkezi Toplantı Salonu'nda yapılan Genel Kurulu Toplantısı Şube Başkanı Gülten Kubin, Oda Başkanı Nevzat Uğurel, Siyasi Parti Temsilcileri, Kent Koop Genel Başkanı Muammer Niksarlı, Beypazarı Belediye Başkanı Mansur Yavaş, Yenimahalle Belediye Başkanı Tuncay Alemdaroğlu'nun yaptığı açılış konuşmaları ile başladı. Açılış konuşmaları sonrasında Oda Örgütlenmesi, Oda Tüzesi ve Genel Kurul Sonuç Bildirgesi Komisyonları oluşturuldu. Gündemin Ödül Töreni maddesinde ŞPO Ankara Şube Raci Bademli İyi Uygulamalar Ödülleri ve Dünya Şehircilik Günü Basın Ödülleri verildi. Çalışma Raporunu Şube Sekreteri Eser Atak sundu. Salonda söz alan üyelerin eleştirisi ve görüşlerini Şube Başkanı Gülten Kubin yanıtladı. Ardından Şube Yönetim Kurulu çalışmaları oybirliği ile kabul edildi. Daha önce oluşturulan Genel Kurul Komisyonları'nın raporları Genel Kurul'da görüşülerek kabul edildi. Genel Kurul yeni dönem için dilek ve önerilerin belirtilmesi ve adayların başvurusu ile sona erdi. 15 Şubat 2004 günü İnşaat Mühendisleri Odası Güney Özcebe Salonunda yapılan seçimlerde asıl yönetim kurulu üyeliği için 14, yedek yönetim kurulu üyeliği için 7 üyemiz aday oldu. 212 üyemizin oy kullandığı seçimlerde sonuçlar aşağıdaki gibi oluştu.

Asıl Üyeler

Eser ATAK	167
Buğra GÖKÇE	162
Şennur ALDEMİR	157
Hayriye ÇELİK	157
Sibel KÜÇÜK	156
A.Cenap YOLOĞLU	152
Serdar KARADUMAN	146

Ümit ÖZCAN	62
Meltem DOĞAN	60
Korhan GÜRHANOĞLU	49
Yücel ULUCAN	49
İlker Erdağ AYTAZ	48
Levent HANSU	52
Selçuk ŞAHİN	48
Mehmet DEMİRÖZ	82

Yedek Üyeler

Özgür ALMAÇ	178
-------------	-----

Savaş Zafer ŞAHİN	176
Murat ÇEVİK	176
Dilek YILDIZ	168
Özce YALINER	166
Kaan SAKAKLI	163
Gülcan DURMUŞOĞLU	163

Ankara Şube Yönetim Kurulunun 20.02.2004 tarihinde yapılan ilk toplantısında görev dağılımı şu şekilde belirlendi:

Serdar KARADUMAN	Başkan
Buğra GÖKÇE	II. Başkan
Eser ATAK	Yazman Üye
Şennur ALDEMİR	Sayman Üye
Sibel KÜÇÜK	Üye
Hayriye ÇELİK	Üye
A.Cenap YOLOĞLU	Üye

ANTALYA ŞUBESİ GENEL KURULU (14-15 ŞUBAT 2004)

Odamız Antalya Şubesinin 3. Olağan Genel Kurulu, 14-15 Şubat 2004 tarihlerinde yapıldı. Odamız Genel Merkez gözlemcisi olarak Genel Sayman Yaser Gündüz'ün katıldığı Genel Kurul toplantısı, Antalya Şubemizin çalışmalarını yürüttüğü ofiste gerçekleştirildi. 14 Şubat 2004 günü gerçekleştirilen Genel Kurulun ilk toplantısında, Divan Başkanlığına Orhan Ermegen, Divan Başkan Yardımcılığına Hülya Atalay, Yazmanlık görevlerine ise Meltem Boynueğri ve Funda Özkaya seçildiler.

Divan Kurulu'nun seçilmesinin ardından Şube Genel Kurulu gündemi okundu ve oylanarak kabul edildi. Genel Kurulun ilk toplantısında Şube Yönetim Kurulu Başkanı Rasim Avcı, hazırlanan çalışma raporunun sunuşunu gerçekleştirdi. Ardından Şube saymanı Okan Atak tarafından mali rapor okundu. Üyelerin görüşleri ve eleştirilerine müteakip yapılan oylama sonucunda Antalya Şube 2. Dönem Yönetim Kurulu çalışma raporu kabul edildi. Ayrıca, Genel Kurulda yapılan değerlendirme ve görüşme sonucunda; Antalya Şube Yönetim Kurulunun 7 asıl ve 7 yedek üyeden oluşmasına karar verildi.

Genel Kurulun ilk gün toplantısı sonunda Yönetim Kurulu asıl ve yedek üyeliklerine 14 kişi aday oldular.

Genel Kurulun ikinci günü olan 15 Şubat 2004 Pazar günü ise seçimler yapıldı. Seçimler sonucunda aday olan üyelerimiz aşağıdaki oyları aldılar

Asıl Üyeler

Burak GÜNAYDIN	21
----------------	----

Melike GÜL	21
Rasim AVCI	20
A.Özlem GÜÇLÜ	18
Y.Alper GÖKÇAY	19
Okan ATAK	19
M.Pakize YILMAZ	16

Yedek Üyeler

Ebru KULUY	22
Saadet ÖZTÜRK	21
Funda ÖZKAYA	19
Barış SOYKAN	20
Meltem BOYNUEĞRİ	19
Serap YURDAKUL	19

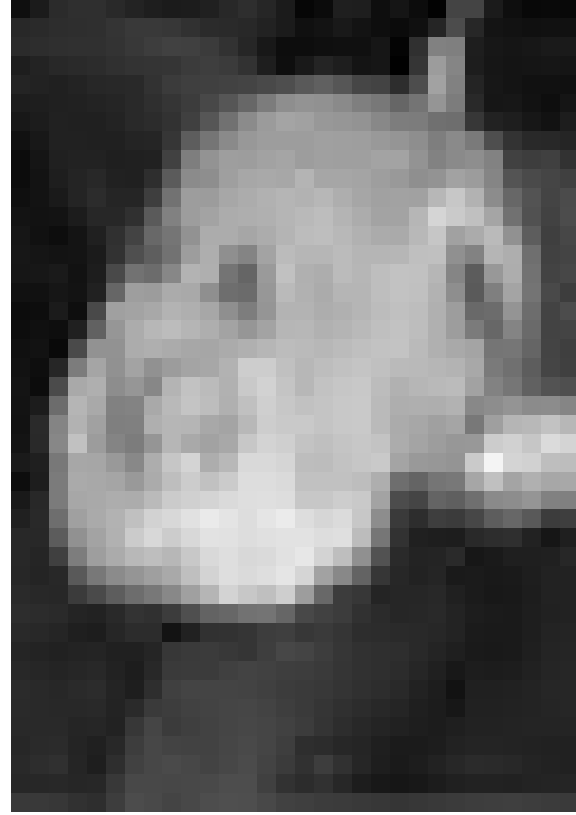
Antalya Şube Yönetim Kurulunun 20.02.2004 tarihinde yapılan ilk toplantısında görev dağılımı şu şekilde belirlendi:

Rasim AVCI	Başkan
Y.Alper GÖKÇAY	II. Başkan
Burak GÜNAYDIN	Yazman Üye
Okan ATAK	Sayman Üye
Melike GÜL	Üye
M.Pakize YILMAZ	Üye
A.Özlem GÜÇLÜ	Üye

ACI KAYBIMIZ

Şehir Planlama mesleğinin önder isimlerinden olan, Odamızın 1 nolu üyesi, Odamızın ve ODTÜ Şehir Planlama Bölümünün kurucularından, değerli hocamız Esat Turak 24.03.2004 günü aramızdan ayrıldı. Hocamız için 25.03.2004 günü saat 10.30'da ODTÜ Mimarlık Fakültesinde bir tören düzenlendi. Hocamızı, aynı gün Kocatepe Camiinde kılınan öğle namazını müteakip Karşıyaka Mezarlığında son yolculuğuna uğurladık. Başta kederli ailesi olmak üzere, tüm meslektaşlarımıza, öğrencilerine ve tüm sevenlerine başsağlığı dileriz.

Şehir Plancıları Odasının kurucularından Esat Turak 1 sicil numaralı üyemizdi. Onun ifadeleriyle, "ŞPMMO kurma girişimi 1969 yılının son günü sonuçlanabildi. Oda, mesleği geliştirme - benimsenme çabalarını yoğunlaştırma ve etkinleştirmede önemli bir araç olarak kuruluyordu. Ayrıca sayıları gün be gün artan şehir ve bölge plancıları, hem topluma daha yararlı olmak hem de mesleki, ekonomik ve

demokratik haklarını toplu olarak savunabilmek için ilgili yasanın öngördüğü yönde örgütlenmiş oluyorlardı." Böyle anlatmaya başlamıştı bize 17 Nisan 1967 tarihinde İlhan Tekeli ile birlikte verdikleri dilekçe ile başlayan odamızın kuruluş sürecini.

Sancılı bir süreçti bu. Kapatma kararları ve davalar ile devam etti ve sonunda Haziran 1971'de danıştay ŞPMMO'nun yeniden açılmasına karar verdi. Böylece Odamın ikinci çalışma dönemi başlamış oldu ve bu dönem sonuna kadar Esat Turak başkanlığını sürdürdü. Üçüncü dönemde de Genel Başkanlık görevini sürdürdükten sonra, 4. dönemde TMMOB yönetim Kurulu üyeliği ve daha sonraki dönemlerde onur kurulu üyelikleri yaptı.

Aslında bu süreç onun için yeni değildi. Benzerlerini daha önce de yaşamıştı. 1958'de İmar ve İskan Bakanlığı Kurulduğunda Bölge planlama Dairesinin Kurucu Daire Başkanı, 1960'da ODTÜ Mimarlık Fakültesi bünyesinde Şehir ve Bölge Planlama Bölümü kurulduğunda Kurucu Bölüm Başkanı yine oydu.

Mesleğimizin her alanındaki kurumsallaşma çabalarında üniversitede, resmi kurumda, özel sektörde onun emeği vardı. Mesleğimizin duayenlerinden, Türkiye'de planlama mesleğinin kurumsallaşmasının öncülerinden, odamızın kurucularından; 1 sicil numaralı üyemizi, değerli hocamızı her zaman büyük bir saygı ve sevgi ile anacağız...

2004 YILI TESCİLLİ BÜROLARIN LİSTESİ

Ünvanı / Adı Soyadı	İl	Grubu
Öner MERSİNLİGİL	ADANA	B
Osman Kadir İRİS	ADANA	F
KENT İmar Danışmanlık Müh. San. ve Tic. Ltd. Şti.	ADANA	B
BEŞ-EM Mim. Müh. Müş. Müt. Müm. Ltd. Şti.	ADANA	D
ARVESA İmar İnş. Müh. San. Tic. Ltd. Şti.	ADANA	A
YUKSELİŞ İmar İnş. Müh. Teks. San. ve Tic. Ltd. Şti.	ADANA	E
PLANART Tasarım Şehir Plan.Har. Müh.Mim.Müş.Rek,	ADANA	B
Arzu ERÖZTÜRK	AFYON	F
Nurcan ORGUN GÜL	AFYON	F
Hayriye ALTINTAŞ	AKSARAY	D
Demet PEKER	AKSARAY	F
İlker ÇELEBİ	AKSARAY	E
ANADOLU Müh. Plan. İnş. Tur. Tic. Ltd. Şti.	AMASYA	E
Fatma YILDIRIM	AMASYA	F
EMİNE KOYUNCU	AMASYA	F
Mustafa Tolga AĞAOĞLU	AMASYA	F
Yavuz KARABEL	ANKARA	D
A. Saffet ATİK	ANKARA	C
Hüseyin SARI	ANKARA	C
Ahmet Rasim GÜLER	ANKARA	B
Necati UYAR	ANKARA	A
Mehmet Levent ERTUNÇ	ANKARA	C
M. Remzi SÖNMEZ	ANKARA	A
Hilmi Oğuz ALDAN	ANKARA	A
E.Semra KUTLUAY	ANKARA	A
BPM Barlas İmar Planlama Müh. Ltd. Şti.	ANKARA	A
Ömer BAYRAMOĞLU	ANKARA	D
M. Şükrü ATACAN	ANKARA	A
Ali Ulvi ULUBAŞ	ANKARA	C
Gökhan ÜNAL	ANKARA	C
PLANEVİ Şehircilik Planlama Org. Tic. İhr. Ltd. Şti.	ANKARA	A
A. Yıldız OKÇUOĞLU	ANKARA	C
Arzu SERT	ANKARA	D
Nuri ÖZMEN	ANKARA	C
Bora BAYSAL	ANKARA	F
EGEPLAN Planlama Ltd. Şti.	ANKARA	A
Menşure İŞİK	ANKARA	B
Güven GÖKÇAY	ANKARA	E
METROPLAN Müh. Müh. Tic. Ltd. Şti.	ANKARA	C
DAMPO Danışmanlık Araştırma Mimarlık Planlama	ANKARA	A
Hayri ERİŞ	ANKARA	C
Fuat Ali İLGEN	ANKARA	C
Eray BÜYÜKVELİOĞLU	ANKARA	E
AYINTAP Yayıncılık, Planlama ve Tic.Ltd.Şti.	ANKARA	A

MİLET Şehir Planlama Tic. Ltd. Şti.	ANKARA	A
ARDA İnş. Prj. Pln. Tur. Ltd.	ANKARA	C
ERA Planlama Müh. Müş. San. Ve Tic. Ltd. Şti.	ANKARA	A
UP Şehircilik Mimarlık İnşaat Turizm Ltd. Şti.	ANKARA	A
Okan BAL	ANKARA	E
Bahadır Aytuğ AYDOĞDU	ANKARA	E
Ş.Önder KIRAÇ	ANKARA	D
ASYA Planlama San. Tic. Ltd. Şti.	ANKARA	D
MEGARON Mimarlık Planlama İnşaat Tic. Ltd. Şti.	ANKARA	D
EKOTON Mim. Planlama Müş. Çev. Prj. Ltd. Şti.	ANKARA	A
A.B.U. Mim. Müh. Şehir Planlama Tur. İnş. Ltd. Şti.	ANKARA	E
Ahmet ERDOĞAN	ANKARA	E
ON Planlama Müh. İnş. San. ve Tic. Ltd. Şti.	ANKARA	E
GÜNEY Taah. Prj. Tic. Ve Müş. Ltd. Şti.	ANKARA	B
MAKROPLAN Mimarlık Mühendislik İnşaat Turizm ve Tic. Ltd.Şti.	ANKARA	C
MOTİF Proje Planlama Uyg. İç ve Dış Tic. Ltd.Şti.	ANKARA	F
Servet Işın BAÇÇIL	ANKARA	A
ORPLAN Planlama İnş.Tic.Ltd.Şti.	ANKARA	D
Özgür SAÇIN	ANKARA	E
ALVER İmar İnşaat San.Tic. Ltd. Şti.	ANKARA	E
Hilmi BAYRAMOĞLU	ANKARA	F
BELDE Proje İnşaat ve Teknik Hizm.Müş. A.Ş.	ANKARA	F
DOĞUKAN İmar İnş. ve Tic. Ltd. Şti.	ANKARA	A
ÖZGÜNKENT İmar İnş.ve Tic. Ltd. Şti.	ANKARA	C
ATAK Planlama Ltd. Şti.	ANKARA	F
ATACAN Şehir Planlama Tic. Ltd. Şti.	ANKARA	A
YENİYAPI Şehircilik Mim. Müh. Müş. Ltd. Şti.	ANKARA	F
Mehtap ŞENSOY	ANKARA	F
KARTALLAR Harita İmar İnş. Müh. Taah. ve Tur. Ltd. Şti.	ANKARA	F
GRI Mimarlık, Planlama, İnş. ve Taah. Tic. Ltd. Şti.	ANKARA	E
BHA İmar Planlama Müh.Müş.Ltd. Şti.	ANKARA	A
KARYA Planlama Mimarlık Tur. İnş. Taah. Tic. Ltd. Şti.	ANKARA	F
Şener YENİÇERİ	ANKARA	F

MODÜL Planlama Harita İnşaat ve Tic. Ltd. Şti.	ANKARA	A
Tuğberk ALTINALAN	ANKARA	D
ARTI İmar Har. İnş. Kırt. Tur. Org. ve Tic. Ltd. Şti.	ANKARA	D
AYAN Mim.Müh.Elekt.Sıhhi Tes.Dan.Hiz.İnş. Tur.Tic.Ltd.Şti.	ANKARA	F
ÖZ-SA Mühendislik Planlama Ltd. Şti.	ANKARA	E
Makbule İLÇAN	ANKARA	E
Arzunur BULUT	ANKARA	E
Halim Şibay TUĞSAVUL	ANKARA	A
Cem ERKAN	ANKARA	F
M. Savaş MIHÇIOĞLU	ANKARA	F
PLAR Planlama Yayıncılık Reklam. Tur. İnş. Tic.Ltd.Şti.	ANKARA	A
Hamza KARACA	ANKARA	F
Şahin KAYNAR	ANKARA	F
Serkan ARSLAN	ANKARA	F
Murat ÖZDEN	ANKARA	F
Mustafa DEMİRBAŞ	ANKARA	B
Serdar GÜNER	ANKARA	F
İrfan İSMAİLOĞLU	ANKARA	D
BELDA BELDE Proje Dan.Tic.Ltd.Şti.	ANKARA	C
Asuman ULUBAŞ	ANKARA	A
Ümit AKKAYA	ANKARA	F
Ali Barış ERBİL	ANKARA	F
MESTEK Harita Planlama Bilgi.İnş. Mad. San. ve Tic. Eğt. Hiz. Ltd. Şti.	ANKARA	F
ÇETİNKAYA İmar İnşaat Müh.Mim.Müş.Ltd.Şti	ANKARA	E
YAYIMEVİ Haber Reklam Yayım.Plan.Tic. A.Ş.	ANKARA	B
Kemal Sertan ÇAVDAR	ANKARA	F
BİRİKİM Planlama Joeteknik Hiz. İnş. Tic. Ltd. Şti	ANKARA	E
Emine Meral MERCAN	ANKARA	A
BAŞKENT Planlama Org.İmar İnş.Tic.Ltd.Şti.	ANKARA	F
Rıza Tolga TATLI	ANKARA	F
Jale KUYULULU	ANKARA	A
AKS Planlama ve Mühendislik Ltd. Şti.	ANKARA	A
TAYLAN Planlama Müh. Ltd. Şti.	ANKARA	C
EYLÜL Şehir Planlama Har. İnş.Tic.Ltd.Şti.	ANKARA	A
POZİTİF Müh.Mimarlık, İnşaat Turizm San. Tic. AŞ.	ANKARA	B
ARSLANTÜRK Şehircilik Ulaş. Trafik, Prj. Dan. Müş. İnş. San.Tic.Ltd.Şti.	ANKARA	C

CENKA Mimarlık, Şehircilik har.İnş.ve Tic.Ltd.Şti.	ANKARA	E
Gürkan COŞKUN	ANKARA	
PROFIL Plan Proje Ergonomi Dan. Ltd.Şti.	ANKARA	E
ALP Şehir Planlama Harita İnşaat ve Tic.Ltd.Şti.	ANKARA	E
Ayşe Ege YILDIRIM	ANKARA	F
Münevver Pakize YILMAZ	ANTALYA	E
Zühtü CAN	ANTALYA	A
TOPCUOĞLU İmar Planlama Ltd. Şti.	ANTALYA	D
Muhammet AKIN	ANTALYA	F
ATAK Şehir Planlama Mühendislik Hiz. İnş. Tur. Ve Tic.Ltd.Şti.	ANTALYA	E
Erkan DEMİRCİ	ANTALYA	F
Sadettin GÜNDÜZ	ANTALYA	A
AYA Mimarlık-Şehircilik Planlama Hiz. Ltd. Şti.	ANTALYA	F
MERİH ELMAS Şehircilik Planlama Ltd. Şti.	ANTALYA	E
AVCI Planlama Şeh. İnş. Tur. San. Tic. Ltd. Şti.	ANTALYA	F
ADA Planlama Mim. Müh. Hiz. İnş. Tur. Tic. Ltd. Şti.	ANTALYA	E
Ebru MANAVOĞLU	ANTALYA	F
PLANSAN İnşaat Taah.Tur.Har.İm. Em.Yat.Dan.Tic.San.Ltd.Şti.	ANTALYA	F
GÜÇLÜ Şehir Planlama Har.Müh. Hiz. İnş. Tur. Teks. Gıda Tic.Ltd.Şti.	ANTALYA	F
Meltem BOYNUEĞRİ	ANTALYA	F
Mükerrem BABAOĞLU	ANTALYA	F
Erkan ÇETİN	ANTALYA	
Funda YÖRÜK	ANTALYA	
Hafize SAKALLI	AYDIN	E
Esra KÖKSAL-KARAKAŞ	AYDIN	F
EPAM Planlama Müh.San.Tic.Ltd.Şti.	AYDIN	C
OVA İnşaat ve Tic. Ltd. Şti.	AYDIN	A
ŞULE TUNTAŞ Planlama Mim. Müh. İnş. Taah. Tur. Ltd. Şti.	AYDIN	F
Hatice Şirin GÜRAYDIN	AYDIN	F
Cemil İŞLER	AYDIN	F
Nevin SAYMAN	BALIKESİR	F
Zeynep SÖZLEVİ	BALIKESİR	D
Gürhan SÖZER	BALIKESİR	F
M. Yusuf ERGÜL	BALIKESİR	F
Ahmet Alphan AKAY	BALIKESİR	F
CÖMERT Turizm Planlama İnşaat Ltd. Şti.	BALIKESİR	E

SİMGEHAN İnşaat Taah. Müh. Müş. Pey. Fot. Jeo. Şeh.H. Ltd. Şti.	BALIKESİR	F
Uğur LAPANTA	BALIKESİR	F
Hüseyin UZUN	BALIKESİR	
Bülent KÖRPE	BOLU	F
Süleyman CEYHAN	BURDUR	F
Gülray BOZKURT	BURSA	A
KENTSEL Planlama Ltd. Şti.	BURSA	A
Arif İsmet BETİN	BURSA	F
TUER Mühendislik Planlama Haritacılık İnş.Taah. Tekstil Oto San.Tic. Ltd. Şti.	BURSA	C
NEG Kent Planlama Danışmanlık İnşaat Turizm San Tic. Ltd. Şti.	BURSA	A
DEVİNGEN Planlanlama Mim.Har.Müh.İnş.Yapı Malz.Turz.Oto.NaklSan.Tic.Ltd.Şti.	BURSA	E
Sayim TEMEL	BURSA	F
BİMAR Şehircilik Mim.Müh.Tur.İnş.San.Tic.Ltd.Şti.	BURSA	F
YALKI Şehircilik Mim.Tas. Coğ.Bilg.Sis.Ulaşım Pln.İnş.Taah.Tic.Ltd.Şti.	BURSA	A
Hasan ŞAHİNTÜRK	BURSA	E
GÜNEŞ İmar Tur. Tic. Ltd. Şti.	ÇANAKKALE	F
Levent ÇETİN	ÇANAKKALE	F
İ.Yavuz KAYA	ÇANAKKALE	E
Derya ŞİPKİN	ÇANAKKALE	F
Özgür ÖGRETİR	ÇORUM	F
Nevin KIRMIZI	DENİZLİ	F
Server MUNİS	DENİZLİ	F
BOYUT Harita Şehircilik İnş.San.Tic. Ltd. Şti.	DENİZLİ	F
KIVANÇ Müh. İnş. Tur. Tekst. San. Tic.Ltd.Şti.	DENİZLİ	F
Mehmet KANATSIZ	DENİZLİ	F
Aykut ÇAKIR	DENİZLİ	F
Şükrü Ali SERT	DENİZLİ	F
Metin KÜÇÜKKAPLAN	DENİZLİ	F
İMGE Planlama Dekorasyon Tanıtım Hizmetleri Ltd. Şti.	DİYARBAKIR	F
Selvi ÇOLAK	DİYARBAKIR	F
ASENKA Planlama Mim. Ltd.Şti.	DİYARBAKIR	F
Gülray ÇETİNTAŞ	ELAZIĞ	E
FERAİH Mühendislik İnşaat Taah. San.Tic.Ltd.Şti.	ELAZIĞ	E
TEKMEN Harita, İmar, İnşaat, Mühendislik San. ve Tic.Ltd.Şti.	ELAZIĞ	F
Uğur SONGELDİ	ERZURUM	F
İhsan Serdar BEKTÖRE	ESKİŞEHİR	B

ORTEK Proje İnş. Tur. Ltd. Şti.	ESKİŞEHİR	D
VİLDAN ARTAN	ESKİŞEHİR	F
Hüsnü UĞUR	GAZİANTEP	E
ATILIM Şehir Planlama Müh. İnş. San. ve Tic. Ltd. Şti.	GAZİANTEP	C
DURUKAN Planlama ve İnşaat Tic.Ltd.Şti.	GİRESUN	F
PLAN-KENTŞehircilik Har. Blg. İnş. Taah. Tic. Ve San. Ltd. Şti	HATAY	E
Bülent BÜYÜKAŞIK	HATAY	F
ÖZ-CA Şehir Plan.Har. Tur. Gıda Mad. ve Ulus. Nakl. Ltd. Şti.	HATAY	F
EZGİ Planlama İnş. San. Ve Tic. Ltd. Şti.	HATAY	D
POLATÇI Harita Mühendislik Tic. Ltd.Şti.	HATAY	F
İbrahim KUSGU	HATAY	F
Aydın ALTINOZ	HATAY	F
SİNİR Planlama Harita İnş. Dan. Hiz. Hay. Tur. El. Tic. Ltd. Şti.	İĞDIR	F
Hüseyin YILDIZHAN	ISPARTA	F
Sevim FİLİZ	İSTANBUL	E
C. Hilal EREN	İSTANBUL	D
Cihat FINDIKOĞLU	İSTANBUL	A
Çetin YARLIGAN	İSTANBUL	E
ADA Şehircilik Mim. İnş.Tic. Ltd. Şti.	İSTANBUL	F
PROMER Planlama Müh.İnş. Tic.Ltd.Şti.	İSTANBUL	A
Sina DİNÇKAL	İSTANBUL	D
METROPOL Kent.Tas.ve Şeh.Plan.Mim. Müh.İnş.ve Tic. Ltd. Şti.	İSTANBUL	F
AYDOĞDU Planlama Petr.ve D.Gaz Müh. İnş. San. Tic. Ltd. Şti.	İSTANBUL	F
NORM İmar Planlama İnşaat San.ve Tic.Ltd.Şti.	İSTANBUL	F
KOÇ-ÜNAL Planlama İnş. San.Tic. A. Ş.	İSTANBUL	F
ALP Mimarlar Tasarım ve Yapım Ltd. Şti.	İSTANBUL	A
PLARD Planlama Araştırma Dan.Müh.Yapı ve Tic. Ltd. Şti.	İSTANBUL	A
Ekrem ÜNVER	İSTANBUL	A
DİZGE Planlama Ltd.Şti.	İSTANBUL	C
KENT YAPI Plan.Müh. İnş. ve Taah.Ltd.Şti.	İSTANBUL	A
Petek YAY	İSTANBUL	F
PLAN-ART Mim. Müh. Planlama Tic. Ltd. Şti.	İSTANBUL	E

GLOBAL Mim. Şehircilik İnş. ve Tic. Ltd. Şti.	İSTANBUL	F
PANELMim. Müh. Şeh. İnş. Mak. San.veTic. Ltd. Şti.	İSTANBUL	F
İLKE Planlama Mim. Müh. İnş.Blg. San.ve Tic. Ltd. Şti.	İSTANBUL	A
PLANET Har. Planlama Müh. Mim. Tic. Ltd. Şti	İSTANBUL	F
İMPO İmar Plan. İnş. San. Müh. Tic. Ltd. Şti.	İSTANBUL	E
URBAN Çevre Tekn.Şehir Pln.Müh.Dan.İnş.San.veTic. Ltd.Şti	İSTANBUL	F
İMAR Planlama Müh. Mim. İnş. Taah. Tur. Nkl. Ve Tic. Ltd. Şti.	İSTANBUL	A
Semra KALKAN	İSTANBUL	F
Türkan ESMER AYKANAT	İSTANBUL	F
Sebiha YILMAZ	İSTANBUL	F
ATELYE Mim.Tasarım Yapım Ltd.Şti.	İSTANBUL	A
SEBA Proje Yön.İnş.Yapı Endüstrisi Tic.Ltd.Şti.	İSTANBUL	F
ÖZ-TEK AĞIRMAN Şeh. Planlama Müh.Mim.İnş.Tic.Paz.Sağ.Hiz m.Ltd. Şti.	İSTANBUL	C
Erdal UZUNER	İSTANBUL	F
ERKE Mimarlık Müh.İnş.Taah. San.Tic.Ltd.Şti.	İSTANBUL	F
İlknur KARAKAŞ	İSTANBUL	E
Serpil DEDEOĞLU	İSTANBUL	F
Ramazan KARA	İSTANBUL	F
Salih OĞUR	İSTANBUL	F
NOKTA Planlama MÜhendislik İnşaat LTD.ŞTİ.	İSTANBUL	F
NOKTA Planlama MÜhendislik İnşaat LTD.ŞTİ.	İSTANBUL	F
KARDELEN Müh. Plan. İnş. Gıda San. Ltd.Şti.	İSTANBUL	F
İPEK Harita İmar Planlama Jeolojik Jeoteknik İnşaat Mad. San.Ltd.Şti.	İSTANBUL	F
Okşan HUN	İSTANBUL	E
SALARHA Şehircilik, Mim. Müh. İnş. San.Tic.Ltd.Şti.	İSTANBUL	F
AARTI Planlama Peyzaj Mim. İnş. San. Tic. Ltd.Şti.	İSTANBUL	E
AARTI Planlama Peyzaj Mim. İnş. San. Tic. Ltd.Şti.	İSTANBUL	
Yeşim ALTIN	İSTANBUL	F
UPMD Ulaştırma Planlama Mimarlık Danışmanlık İnşaat Tic.Ltd.Şti.	İSTANBUL	

UPMD Ulaştırma Planlama Mimarlık Danışmanlık İnşaat Tic.Ltd.Şti.	İSTANBUL	
Mehmet KESKİN	İSTANBUL	D
META Peyzaj Planlama Turizm İnşaat San. Tic.Ltd.Şti.	İSTANBUL	
Rahime OK	İZMİR	E
Ömer DEMİREL	İZMİR	D
Murat ÜNGÖR	İZMİR	F
Cüneyd DEMİR	İZMİR	E
SEM End. Elek. Kent Plan. Tic. Ltd. Şti.	İZMİR	E
ÇÖZÜM Şehir Planlama Mimarlık İnş. San. Ve Tic. Ltd. Şti.	İZMİR	F
Azize URCAN KORKUT	İZMİR	F
HAMDİ BÜYÜKALTINTAŞ	İZMİR	F
Plan.İnş.Mim.Tur.Tic.Ltd.Şti.	İZMİR	F
Ercüment ÖZGÜR	İZMİR	F
F. Nihal ORAL	İZMİR	B
ÇAKANŞİMŞEK Planlama İnş. San. Tic. Ltd. Şti.	İZMİR	E
METROPOLİTAN Harita Planlama İnş.San.Tic.Ltd.Şti.	İZMİR	F
Emine POLAT	İZMİR	F
MUHSİN ANIL Mimarlık. Müh. İnşaat San. Tur. Ltd. Şti.	İZMİR	C
Engin GÜREL	İZMİR	A
DOĞA Planlama İnş. San.ve Tic. Ltd. Şti.	İZMİR	F
İPEKYOLU Mühendislik İnşaat Organizasyon Ticaret Ltd. Şti.	İZMİR	A
Meral CELEP	İZMİR	F
Murat HOCAOĞLU	İZMİR	F
İhsan TUTUM	İZMİR	A
KÜÇÜK Planlama Tas. Dan. Har. İnş. Müh. Müş. Tic. Ltd. Şti.	İZMİR	F
Erdem KORKMAZ	İZMİR	
N.Dinçer KARAKOYUN	İZMİR	F
Tuğba KAPSAL	İZMİR	F
Sedat TACER	KAHRAMANMA	E
Hakan MEZDEĞİ	KAHRAMANMA	F
Gökçe SERİN	KARAMAN	
Levent LİVDUMLU	KAYSERİ	C
Hüseyin Ali ÇELİKESİR	KAYSERİ	D
M. Teoman SEYHAN	KAYSERİ	E
İMAJ Şehircilik İnş. Tur. Tanıtım Hizm. San. Ve Tic. Ltd.Şti.	KAYSERİ	C
Fatih KAYHAN	KAYSERİ	F
Cemal ERGEN	KAYSERİ	F

MERKEZ Şehir Plan. Mim. Müh.İnş.Tur.Ltd.Şti.	KAYSERİ	D
HAR-KENT Harita Şehircilik İnş.Mim.Tur.San.Tic.Ltd.Şti.	KIRIKKALE	F
Mustafa Reşit RAMOĞLU	KOCAELİ	E
KENTBİLİM İmar İnş.Tic.Ltd.Şti.	KOCAELİ	F
YILMAZKENT Planlama Müh. Mim. Ltd. Şti.	KONYA	C
Erol ATALAY	KONYA	F
GÜN Turizm İnş.Tic.San.A.Ş.	KONYA	F
Mustafa KAYNAK	KONYA	F
Metin ATEŞ	KONYA	F
Mustafa DOLULAR	KONYA	F
Fatma EMREM	KONYA	F
Yasemin AYKUT KAVALCI	KONYA	F
Sibel ÜSTÜNDAĞ	KONYA	F
ALP Planlama Peyzaj İnşaat San.Tic.Ltd.Şti.	KONYA	F
Bülent TÜRKÖĞLU	KONYA	F
ÇİĞDEM KARPUZCU	KONYA	F
Nihan ALTUN	KONYA	F
KEMAL TOKAY	KONYA	F
Musa ERKOÇ	KONYA	
Mustafa GÜLER	KÜTAHYA	E
Özkan ADILHAN	KÜTAHYA	F
Özgür KOCAMAN	MALATYA	F
YEŞİLKENT Şehircilik, Harita, İnşaat, Mimarlık, Makina San. Tic.Ltd.Şti.	MALATYA	F
Mustafa HOŞAFCI	MANİSA	D
Halil TURKMEN	MANİSA	D
PİM Planlama İnşaat Mimarlık San.Tic.Ltd.Şti.	MANİSA	F
Bilge BELLER ÖZÇAM	MANİSA	F
Osman ÇİMEN	MANİSA	F
Fikret ÜNLÜER	MERSİN	D
M. Orhan BEKER	MERSİN	B
TRAK Planlama Mim.Müh. İnş. Teks. Ür. Tur. Gıda San. Tic. Ltd. Şti.	MERSİN	F
Bülent ŞAHİN	MERSİN	F
Hasan ÜNLÜ	MERSİN	F
ETAP PLANLAMA İNŞ.SAN.TİC.LTD.ŞTİ.	MERSİN	F
Nilgün ÇATAKLI	MERSİN	F
MEGAPOL Planlama. Tur.Yat.San. ve Tic.Ltd.Şti.	MUĞLA	F
PAY Planlama Arsa Yapı Tur. ve Tic.Ltd.Şti.	MUĞLA	E
Ali Özden GÜRBÜZ	MUĞLA	F
BİRİKİM Müh.Tur. İnş.Taah. San.Tic.Ltd.Şti.	MUĞLA	F
Sibel KARAKAŞ	MUĞLA	F
Zeynep KIRMIZIGÜL	MUĞLA	F
Ferkan Fehmi VARAN	MUĞLA	F

LÜX MELİTA Tur.Seyehat İnş.Madencilik San.Tic.Ltd.Şti.	MUĞLA	F
Barış ÇERÇİ	MUĞLA	F
I.N.D Tur. Sey. İnş. Taah. Tic. Planlama Müh. Ltd.Şti.	MUĞLA	D
Celal ŞAKIYAN	MUĞLA	D
İsa KARAYİĞİT	MUĞLA	
Şeniz GÜLER	NIĞDE	F
GB-ÇAĞDAŞ Çalışmalar Tic. San. AŞ.	NIĞDE	A
Biröl YILMAZ	ORDU	F
Meltem MELİKOĞLU ALDENİZ	ORDU	E
PLANSON İmar Plan.Sondaj.Enerji Jeo.İnş.Taah.Müh.Mim.Nakl.İç ve Dış Tic.Ltd.Şti.	ORDU	F
Mustafa AYBASTI	ORDU	F
Cennet YUMLU	RİZE	F
Şeyda ATAGÜN	RİZE	F
N. Meral AYDINER	SAMSUN	E
BELDE Planlama İnş. San.ve Tic. Ltd. Şti.	SAMSUN	D
ERKAN UÇKUN Planlama Tic. Lt.d. Şti.	SAMSUN	A
Soner TAŞ	SAMSUN	F
Arif H. KATAR	SAMSUN	A
Vildan KUMBASAR	SAMSUN	A
Gülhan GENÇSOY	SINOP	F
Hüseyin KURTOĞLU	SINOP	F
Ceyda ÇELLEK MIZRAKLI	SINOP	F
Ertuğrul AYDIN	SIVAS	F
Mehmet Ali ÜNLÜ	ŞANLIURFA	E
Ayşe ÜNLÜ	ŞANLIURFA	F
Demet YEL	ŞIRNAK	F
Neslihan DEMİRDÖVEN		
TUTMAZ	TOKAT	F
Bilal Tansel ERDEM	TOKAT	F
Mehlika GÜRDERE	TOKAT	
Hacı Salih HACISALİHOĞLU	TRABZON	F
N- ÇÖZÜM Şeh. Planlama Müh. İnş. Taah. Nak. ve Tic. Ltd. Şti.	TRABZON	D
Ercan ŞEN	TRABZON	F
KATILIM Planlama Har. Mim. İnş. Tic. Ltd. Şti.	YALOVA	F
ÇİZGİ Şehir Planlama San.Tic.Ltd.Şti.	YALOVA	D
YUREKTURK Şehir Planlama İnş. Mim. Müh. San ve Tic.Ltd. Şti.	YALOVA	F
Tayfun UĞUZMAN	YALOVA	F

“İMAR VE ŞEHİRLEŞME KANUNU TASARISI TASLAĞI” HAKKINDA ODAMIZ GÖRÜŞÜ

Bayındırlık ve İskan Bakanlığı, 3194 sayılı İmar Kanunu’nu revize ederek İmar ve Şehirleşme Kanunu Tasarısı Taslağını hazırlamış ve Kızılcahamam’da konuyla ilgili kurum ve kuruluşların görüşlerine sunmuştur. Odamız konuyla ilgili olarak Belma Tekinbaş, Murat Balamir, Ömer Kırıl, Feridun Duyguluer, Erhan Demirdizen, Osman Balaban, Nevzat Can, Melih Ersoy, Perihan Kiper ve Nevzat Uğurel ‘den meydana gelen bir komisyon oluşturarak, görüşlerini hazırlamış ve toplantıya Odamız adına Ömer Kırıl katılmıştır. Bu çerçevede aşağıda temel unsurlarına değinilen Odamız görüşü oluşturulmuştur. Görüşlerin oluşturulmasında tüm şubelerin görüş ve önerileri alınmıştır.

Yasalaştığı 1985 yılından sonraki 18 yıllık döneme bakıldığında, 3194 Sayılı İmar Kanununun uygulanmasında sorunlar yaşanmış ve Kanunun alanına giren, başka bir deyişle imar mevzuatını oluşturan konularda pek çok yeni gelişme olmuş ve Kanunun revizyonu yada yeni bir şehircilik mevzuatı hazırlanması ciddi bir gereksinim haline gelmiştir.

Bayındırlık ve İskan Bakanlığınca hazırlanan ve bu aşamada Odamızdan görüş istenen “İmar ve Şehirleşme Kanun Tasarısı Taslağı”, mevcut 3194 Sayılı İmar Kanunu veri alındığında mukayeseli avantajları ve katkıları olan bir mevzuat çalışması olarak değerlendirilmiş, bu çerçevede genel ilkeleri ve hedefleri açısından yürürlükteki mevzuata ve son dönemde hazırlanan diğer yasal düzenlemelere kıyasla olumlu bulunmuştur.

Genel Hükümlerle İlgili Değerlendirme

- Tasarının amaç ve kapsam maddelerinin mevcut imar düzeninden fazla uzaklaşmadığı, şehirleşmeyi fiziksel planlama ve yapılaşma temelinde ele alan bir yaklaşımı olduğu izlenimi edinilmektedir. Buna karşın, Tasarının genel esasları, Kanunun adında yer alan “şehirleşme” kavramıyla uyumlu hükümler içermektedir. Genel esaslar şehircilik çerçevesinde kurgulanmış, planlama ve yapılaşma eylemini “imar” kurgusundan uzaklaştıracak hükümlendirmelerin yer aldığı bir tasarı hazırlandığını düşündürmektedir. Dolayısıyla, genel esasları temelde geçerli gerekçelere dayanan, Tasarının bütününe ilgilendiren ve hedefi olması gerektiği düşünülen şehircilik anlayışını daha da belirginleştirecek ve bu yolda hükümlerle zenginleştirilmesini sağlayacak bir öneri, Tasarının amaç ve kapsam maddelerinin genel esaslara paralel bir düzenlemeye dönüşmesini sağlayacak düzenlemelerin yapılmasıdır.

Bu amaçla, genel esaslarda yer alan “toplumsal adalet, toplum ve kamu yararının üstünlüğü, fert, toplum ve çevre sağlığı ile güvenliğinin korunması, sağlıklı ve güvenli yaşam çevrelerinin oluşturulması, yaşayanların haklarına saygılı ve

karar süreçlerine katan” açıklamaları ile tasarının yaklaşımını belirleyen ifadelerin amaç ve kapsam maddelerine taşınması uygun olacaktır. Aksi takdirde, genel esasları oluşturan ve şehircilik adına katkı koyduğu düşünülen bu yaklaşım Tasarının amacı olamayacak, kapsamı dışında kalacak, Tasarıda sosyal ve ekonomik kalkınma ile bütünleştirilmiş bir stratejik planlama anlayışı kurgulanması güçleşecek, bu da önemli bir eksiklik olacaktır.

- Tasarının hedefleri arasında yer alan “eşgüdümün sağlanması” önemli bir konudur. Bu açıdan bakıldığında da Tasarı, uygulamadan kaynaklanan çeşitli sorunların çözümlenmesine yönelik yeni düzenlemeler getirmekte, bazı yasal boşlukların ve belirsizliklerin giderilmesi bakımından tutarlı katkılar öngörmektedir. “İmar ve şehirleşme” konularını yakından ilgilendiren, kentsel çevrenin oluşumunda doğrudan etkisi olan, yürütülmesinde farklı kurumların yetkili olduğu çok sayıda yasanın uygulanmasından kaynaklanan eşgüdüm sorunu bu Taslakta yerinde bir biçimde saptanmaktadır. Bu bağlamda da, yeni düzenlemenin bir tür “çerçeve yasa” tada “temel yasa” niteliğini taşımasının hedeflendiği anlaşılmaktadır.

- Türkiye’de fiziki planlama konusunun ve genelde imar düzeninin başlangıçta da belirtildiği gibi, ‘reform’ niteliğinde köklü bir değişikliğe gereksinim duyduğu açıktır. Ancak, görüş istenen Tasarı kendisine, konuyla ilgili kamuoyunun taleplerini yansıtan bir ‘imar mevzuatı reformu’ yada temel-çerçeve yasa niteliğini kazandıracak donanımına sahip olduğu izlenimini tam olarak yansıtamamaktadır. Hazırlanan “İmar ve Şehirleşme Kanun Tasarısı Taslağı” tanımladığı planlama kademeleri ve sektörel bazlı yetki dağılımına karşı getirdiği düzenlemeler açısından meslek kamuoyunun beklentilerine cevap verir nitelikte görünmekle birlikte, önlemini sadece geleceğe dönük yasal düzenlemeleri ipotek altına alma yaklaşımı ile belirlemektedir. Bu da tasarının en önemli açmazlarından birisini ortaya koymaktadır.

- Tasarı, Yerel Yönetimler Kentleşme ve planlama alanında oldukça kapsamlı bir alanda düzenleme getirmekle birlikte kamu yönetimi alanında gündemde olan düzenlemelerle de ilişkilendirilmemiştir.

Planlamaya Dair Düzenlemelerle İlgili Değerlendirme

- Taslağın ‘çerçeve yasa’ olmak dışında özellikle fiziksel planlama alanında ‘reform’ niteliğinde bir düzenleme olduğuna ilişkin iddiaların da zımni olarak benimsendiği saptanmaktadır. Türkiye’de fiziki planlama konusunun ve genelde imar düzeninin ‘reform’ niteliğinde köklü bir değişikliğe gereksinim duyduğu açıktır. Tasarının en önemli adımlarından birisi, “stratejik planlama” kavramının mevzuatta yer almasını sağlayan plan tanımları ve düzenlemeleridir. Stratejik planlamayı mevzuata taşıyan düzenlemeler, sadece üst ölçekte planlamalarla kısıtlı ve yeterliliği tartışılır olsa

da önemi ve gereği yadsınmayacak düzenlemelerdir. Bu bağlamda en önemli ve gerekli adımlardan bir diğeri de, “imar planı” tanımları ve süreçlerine de aynı yaklaşımın yansıtılması olurdu. Bu doğrultuda bir düzenleme, tasarıya şehirleşme alanında reform niteliğinde bir içerik katabilirdi. Bu açıdan bakıldığında Tasarının, koruduğu imar planı kavramı ve üst ölçek planlamalardaki yaklaşımını kentsel alandaki planlama anlayışına ve sürecine yansıtmayan yaklaşımının bu alanda mevcut sorunların tamamını yada çoğunu ortadan kaldıracı niteliğe kavuşmasını engellediği görülmektedir.

•Tasarının birinci ve ikinci bölümünde her ne kadar sosyal, ekonomik ve çevresel konular ve ilkelerle ilgili maddeler bulunmakta ise de sonuç olarak yine fiziki boyutta bir imar planı elde edilmesi amaçlanmaktadır. Halen uygulanmakta olan imar planlama sisteminin devamı niteliğinde ki bu planlama anlayışı ile günümüz yerleşme sorunlarına çözüm bulmak olanaklı değildir.

•Tasarının en önemli eksiklerinden birisi, Büyükşehir belediyeleri yada daha doğru anlatımıyla “metropolitan alanlarla” ilgili planlama alanında özel hüküm içermemesidir. Her ne kadar bu konu alt bölge planlarında yer alıyor gibi görünse de yeterli olmadığı ve bu konuda hükümlerin yine stratejik planlama kapsamında yer alması gerekmektedir.

•Mevcut haliyle Tasarı, konuyla ilgili kamuoyu beklentilerini tam olarak yansıtan bir ‘imar mevzuatı reformu’ niteliğini taşımamaktadır. Diğer taraftan tasarıda yürürlükte olan ve tasarı halindeki düzenlemelerle yetkilendirilmiş, oluşmuş ve öngörülen örgütlenme ve finans yapısı ile merkezi ve yerel yönetimlerin kurgulanan planlama ve yapılanma sürecindeki donanım yetersizliği bazı düzenlemelerle giderilmeye çalışılsa da, bu konuda yeterli çözümler üretilmemektedir. Zira yer alabilecek düzenlemelerin bir bölümü farklı mevzuatın konusu olarak kalmaktadır. Bu anlamda bakıldığında da plan yapım ve onay sürecinde getirilen denetim süreci ve yerel yönetimleri eleman anlamında donatımlı kılmak, anlamlı ve önemli olmakla birlikte, yeterli çözümü oluşturamamaktadır.

•Planlamada ve yapılaşmada yerleşmelerin sürdürülebilirliğinin belirlenmesi, koruma ve afet girdilerinin vurgulanması önemli bir getiri olarak algılanmaktadır. Bu bağlamda her ölçekteki planlama çalışmasına Stratejik ÇED uygulaması getirilmesi de olumlu bir gelişme olarak belirlenmekle birlikte, ilkelerinin, metodolojisinin ve sürecinin bir yönetmelik konusu olması gerekli görülmektedir.

Diğer taraftan, stratejik planlama anlayışının kentsel ve kırsal yerleşmeler ölçeğinde de geliştirilmesi ve uygulamaya konulması ile yerleşmeye özgü sosyal, ekonomik ve çevresel sorunlara yerinden katılımcı yöntemlerle gerçekçi teşhislerin konması, çözümlerin geliştirilmesi, yine katılımcı yöntemlerle yerleşmelerin kendi tarihsel gelişimlerinden kaynaklanan olanaklarının, fırsatlarının ve değerlerinin ülkesel ve bölgesel planlarla dengeli bir biçimde ele alınmasıyla sosyal

ve ekonomik kalkınma ile sağlıklı, güvenli ve yaşanabilir kentsel ve kırsal çevrelerin elde edilmesi sağlanabilecektir.

•Mevcut 3194 Sayılı İmar Kanunu ve Yönetmeliklerine ilişkin yapılan başlıca eleştirilerden birisi de, bu yasal düzenlemelerin planlamayı bir plan elde etme ve uygulama süreci olarak değil, bir ‘yetki’ sorunu olarak ele alması ve planların yapımı, yaptırılması ve onaylanmasındaki yetkiler ve yetki paylaşımının sağlanmasıyla sınırlı kalmasıdır. Oysa, yeni uygulama araçlarının yanısıra, planların uygulanmasında finansman ve yönetim boyutlarına ilişkin süreçlerin tasarlanması ve modellenmesi de kapsamlı bir imar ve planlama mevzuatından beklenmektedir. Tasarı, söz konusu modellere işaret eden bir düzenleme öngörmemektedir. Bu haliyle de hedefinden saparak, özellikle kent planlaması alanında mevcut durumun kendi içinde iyileştirilmesi çabasından öteye geçememektedir.

•Tasarının Planlama sürecinde meslek odalarının rolünü arttıran yaklaşımı gerekli ve tutarlı görülmektedir.

•Mevcut imar mevzuatı ve uygulamalarda yaşanan belli başlı tartışma konularından birisi de, 3194 Sayılı İmar Kanununun 9. maddesindeki Bayındırlık ve İskan Bakanlığının plan onama yetkisiyle ilgilidir. Bakanlığın son yıllarda 9. maddeye göre yaptığı plan onamalarında şehircilik ilkeleri ve kamu yararı bakımından savunulması güç uygulamaları kamuoyunda bilinmektedir. Tasarıdaki düzenleme farklı bir içerikte olduğu izlenimini yaratsa da, yerel yönetim görev ve yetkilerini parçacı planlama yaklaşımı ile ortadan kaldırıcı subjektif uygulamaları gündeme getirebilecek bir içeriktedir. Bu maddedeki düzenleme, yer seçimi kurulunun yapısı da dikkate alındığında ve yer seçimini bir planlama aracı olarak belirleyen tanım çerçevesinde değerlendirildiğinde, özellikle kurgulanan plan hiyerarşisine uygun bir düzenleme olarak kabul edilememektedir.

Farklı mevzuatla sektörel yersecimi görevlendirmeleri ve yetkileri yürürlükte kalacak olursa, planlamada eşgüdüm sağlansa dahi, parçacı yerleşim kararları tek elden de olsa alınmaya devam edecek, buda son derece önemli bir sorun yaratacaktır. Bu amaçla yersecimi tanımının, sektörel yersecimi kararlarını planlamanın bütününden koparmayan bir yaklaşımla ele alınması, planlama bağlantısının bu yaklaşımla kurulması, bu konunun eşgüdüm . maddesi kapsamında hükümlendirilmesi uygun bulunmaktadır.

•Planın elde edilmesi ve uygulanması aşamaları kadar, planın başarısını belirleyen faktörlerden biri de, planlama öncesi süreçlerin ne ölçüde yeterli veriyle desteklendiği konusudur. Bu noktadan bakıldığında, fiziki planlama sistemimize ilişkin yaşanan başlıca sorunlardan birisi, mekansal veri bankalarının kurulmamış olmasıdır. Bu nitelikte bir imar mevzuatı çalışmasından beklenen, mekansal bir veri bankasının oluşturulmasına ve bunların erişilebilirliğinin sağlanmasına yönelik düzenlemeler getirmesidir.

Uygulama Araçları ile İlgili Değerlendirme

• Yürürlükteki 3194 Sayılı Kanuna ilişkin yapılan başlıca eleştirilerden birisi, plan uygulama araçlarını yeterince tanımlamadığıdır. İmar ve Şehircilik Kanunu Tasarısı Taslağı, bu alanda içerik itibarıyla köklü değişiklikler getirmekten uzak bir yapıdadır. İmar mevzuatının başlıca uygulama araçları, İmar programları, kamulaştırma ve 3194 sayılı İmar Kanununun 18. maddesiyle belirlenen arazi ve arsa düzenlemesi işlemidir. Taslak, İmar programlarının içeriğini zenginleştirmekte, planların ayrılmaz parçaları olarak belirleyerek önemli bir sorunu giderme yolunda adım atmakta ise de bu düzenlemelerde de eksiklikler yer almakta ve uygulama alanında görevli ve yetkili merkezi ve yerel yönetim yapısından kaynaklanan sorunları giderememektedir. Bu açıdan bakıldığında yeni bir araç geliştirmede izlenimini yaratmaktadır. Bu konuda da kendisinden beklenen ve arazi ve arsa düzenleme işlemine kentsel rantı kamuya dönüştürme anlamında yeni boyut katan bir düzenleme içermemektedir. 2003 yılı sonunda Yasa değişikliği ile bir miktar artan düzenleme ortaklık payı oranının bir miktar daha artırılmasını yeterli görmekte, konu yine sadece arsa ile kısıtlı tutulan, yapı hakları, imar hakkı transferi ve değerle bağlantısı kurulmayan bir düzeyde kalmaktadır.

• Arazi ve arsa düzenlemesi işlemleri ile ilgili düzenlemelerin en önemli sorunu ise, düzenleme ortaklık payı kapsamında kalan kullanımların genişletilmesi ile ortaya çıkmaktadır. 1985 yılında cami (2003 de ibadet yerleri olarak belirlenmiştir) ve karakol alanları ile başlayan ve bu tasarıda eğitim ve sağlık da kapsamına alınmak üzere yapılan düzenleme, arazi ve arsa düzenlemesini gerçekleştirilmesi olanaksız bir işleme dönüştürecektir. Son dönemde Yönetmeliklerde yapılan standart artışları da dikkate alındığında, kapsadığı kentsel kullanımların % 45 in çok üzerinde kalması bunun başlıca nedenidir. Yürürlükte olan mevzuatın ve Tasarının en önemli uygulama aracı olan arazi ve arsa düzenlemesini uygulama dışı bırakmamak için bu konunun yeniden değerlendirilmesi ve hükümlerin yeniden düzenlenmesi gerekmektedir.

• Tasarının uygulama araçları konusunda yeterli düzenlemeyi içermemesinin bir diğer nedeninin, üst ölçek plan tanımlarında yer alan stratejik planlama yaklaşımına rağmen, kent planlamayı fiziksel planlama dışında kurgulamayan yapısı olduğu düşünülmektedir.

• Diğer yandan, vurgulamak gerekir ki, ülke genelinde düzenleme ortaklık payının, imar mevzuatının –mevcut haliyle- ruhuna uygun olarak geniş bir uygulama alanı bulunduğunu söylemek de mümkün değildir. Başka bir ifadeyle, DOP aracı ülke koşullarında ‘aşılmış’ konumda değildir. Ancak bu durum, imar mevzuatının kapsamlı bir değişime tabi tutulması ve yeni uygulama araçlarının tanımlanması gereksinimini ortadan kaldırmamaktadır.

Bu amaçla, imar planlarının stratejik planlama anlayışına taşınması gerekli görüldüğü kadar, bu planlama yaklaşımı

ile paralel uygulama araçlarının, yenileme, iyileştirme, yeni yerleşmeler, kültürel mirasın korunması ve geliştirilmesi, sakınım, ulaşım, sanayi, rekreasyon, mülkiyet ve arsa dönüşümü, imar hakkı transferi, sosyal ve ekonomik kalkınma, turizm, projelendirme alanlarında ana planlar oluşturulması suretiyle geliştirilmesi de gerekli görülmektedir.

Denetim ile ilgili değerlendirme

• Son yıllarda imar ve yapı konularında giderek yoğun bir biçimde gündeme gelen ‘denetim’ konusu Taslakta da kendine önemli yer bulmaktadır. İşlevsel bir kamusal denetim yerine, daha çok ‘katılım’ niteliğinde bir denetim yapısı hedeflenmektedir. Ancak ‘planların elde edilmesine katılım’ konusunda ihtiyacı karşılayan ve toplumsal boyutu yeterli bir mekanizma geliştirilmemekte, kamu yönetimi yanı ağır basan bir katılım süreci kurgulanmaktadır.

• Taslağın yerel yönetimlerin planlama yetkileriyle ilgili olarak açılım getirmekten uzak olması; planlama yetkilerinin kullanımının Bakanlık merkezli bir bakış açısıyla ele alınması da dikkat çekici bir yaklaşım olarak belirlenmektedir. Oysa, Hükümetin gündeminde bulunan Yerel Yönetimler Yasa Tasarısı, başta büyükşehir belediyeleri olmak üzere, belediyelerin ve genel olarak yerel yönetimlerin yapabilirliğinin artırılması perspektifine dayandırılmıştır. Eğer bu Taslak da bir Hükümet tasarısı haline gelecekte, yerel yönetimler yasa tasarısı ile arasındaki söz konusu çelişkilerin çözümü kavuşturulması ve Taslaktaki yetki dağılımının gözden geçirilmesi gerekecektir.

• Bir diğer önemli konu, tasarının yapı ve yapı denetimi ile ilgili konularının planlama ve plan uygulaması konularının çok önüne geçen, ağır basan içeriğidir. Başlığında Şehirciliğin yer aldığı ve planlama pratiğimize yeni ve önemli kavramlar ekleyen bir yasa tasarısında planlamanın ve uygulama araçlarının bu denli zayıf kalma nedeninin imar mantığının çok dışına çıkamamak, Yapı Denetimi Yasasını tüm içeriği ile Tasarıya taşımak, yapı alanında yapılan bazı düzenlemeleri yönetmelik ve genelge düzeyinde biçimlendirmek olduğu düşünülmektedir. Diğer yandan; tasarı özünde bir çerçeve yasa niteliğinden çok özellikle yapı ve yapı denetimi konularında yönetmelik detayına inen hükümler getirmektedir. Temelde bir şehircilik yada planlama yasasından çok yapılaşma yasası niteliği taşımaktadır. Bu nedenle ya yasada şehircilik ve yapı konuları ayrılıp ayrı düzenlemelerde ele alınmalı, her birinde diğerine ilişkin hükümler gerektiği kadar sınırlı bir şekilde yer almalı yada yapıya ilişkin hükümlerin pek çoğu ayıklanarak tüzük ve yönetmelik ile detaylandırılmalıdır.

• Tasarının harita, plan ve yapı denetim sürecinde meslek odalarının rolünü arttıran yaklaşımı gerekli ve tutarlı görülmektedir

Sonuç

“İmar ve Şehirleşme Kanun Tasarısı Taslağı”, mevcut 3194 Sayılı İmar Kanunu veri alındığında mukayeseli avantajları ve katkıları olan bir mevzuat çalışması olarak değerlendirilmiş, bu çerçevede genel ilkeleri ve hedefleri açısından yürürlükteki mevzuata ve son dönemde hazırlanan diğer yasal düzenlemelere kıyasla olumlu bulunmuştur. Ancak Tasarı ile, “imar ve şehirleşme” alanının düzenlenmesine ilişkin mesleki, bilimsel ve toplumsal beklentilerin geniş bir çerçevede karşılandığını söylemek de mümkün değildir.

Son olarak Odamızın bugüne kadar yaptığı ve farklı platformlarda da dile getirdiği çalışma ve görüşlerinin de yer aldığı, “Şehircilikte Reform” konulu Dünya Şehircilik günü 27. kolokyumunun sonuç bildirgesinde de mesleki, bilimsel ve toplumsal beklentilerin yer aldığını hatırlatmakta fayda görülmektedir. Odamızın yukarıda açıklanan görüşlerine de temel olan bu bildirgeyi özetlemek gerekirse;

- Şehircilikte reform gereklidir.
- Planlamada toplumun dinamizmine yönelik yenilikçi, yaratıcılığa açık, esnek ve devingen bir yapı ve dil oluşturulmalıdır.
- Şehircilik sistemimiz, mekansal konuların yanı sıra sosyal ve ekonomik konular ile yapılaşma, yoksulluk ve kentsel dönüşümü de kapsayan bir bütünlükte ele alınmalıdır.
- Planlama ve projelendirme süreçleri içinde, güç ilişkileri göz ardı edilmeden, katılımcı pratikler geliştirilmelidir.
- Şehircilik reformu, kentlilere, kentli haklarına doğal ve kültürel değerlere öncelik veren bir yapıda olmalıdır.
- Kamu arsa stokunun korunmasına özen gösterilmelidir.
- Doğa olaylarının afete dönüşmemesi, doğal, kültürel ve tarihsel değerlerimizin korunması için yeni planlama araçları geliştirilmelidir.
- Planlama alanındaki yetki karmaşasına son verilmeli, yerel ve merkezi yönetim birimlerinin yetki ve görevleri bütünselliği sağlayacak biçimde yeniden belirlenmelidir.

KENTSEL DÖNÜŞÜM KANUNU TASARISI İLE İLGİLİ ODAMIZ GÖRÜŞÜ

Bayındırlık ve İskan Bakanlığınca hazırlanan tasarı ile ilgili Belma Tekinbaş, Murat Balamir, Ömer Kırıl, Feridun Duyguluer, Erhan Demirdizen, Osman Balaban, Nevzat Can, Buğra Gökçe, Melih Ersoy, Perihan Kiper, Nevzat Uğurel ve Remzi Sönmez’den oluşan bir komisyon kurulmuş, komisyon şubelerden gelen görüşler doğrultusunda aşağıdaki metni hazırlamış ve Odamız görüşlerini Abant’ta yapılan toplantıda Buğra Gökçe aktarmıştır.

1- GEREKÇE AÇISINDAN:

Bayındırlık ve İskan Bakanlığı tarafından hazırlanan Kentsel Dönüşüm Kanunu Tasarısı genel gerekçeleri arasında “Kanun ile tüm yerleşim alanlarının bilim, teknik ve sanat kurallarına uygun sürdürülebilir gelişme ilkesi doğrultusunda sağlıklı ve güvenli yaşam çevrelerinin oluşturulmasının amaçlandığı” açıklamasına yer verilmektedir. Odamız, Ülkemizin dönüşüm yada yenilenme anlamında adımlar atması gerektiğine inanmakta bu konunun bir politika olarak gündemde ve ön planda tutulmasını zorunlu görmektedir. Ancak bu amaçla ayrı bir yasa yapmaya gerek bulunmadığı, dönüşüm faaliyetinin öncelikle bir siyasa (policy) olarak yürütülmesi gerektiği görüşündedir.

Ülkemizde bir “Kentsel Dönüşüm Yasası”nın gerekliliği başlı başına tartışılması gereken bir konudur. Uluslararası deneyimler dikkate alınırsa, bir çok ülkede yenileme ve yeniden üretim yasalarının genellikle yerel yönetimler ve planlama yasaları ile bir bütün olarak hazırlandığı ve bunların belirli aralıklarla güncellendiği görülmektedir. Ülkemizde yasaların kentsel dönüşümü ve yenilemeyi sağlama açısından boşlukları bulunduğu ortadadır. Bununla birlikte, doğru kullanıldığında mevcut yasalarla yapılabilecek çok şey bulunduğunu da hatırlamak gerekir. Ayrıca, kentsel dönüşüm planlarını, imar planlarından ayrı düşünmek mümkün değildir. Bu nedenle, ülkemiz koşullarında (planlama konusunda yasal ve yönetsel açıdan mevcut çok başlılığın getirdiği sorunları da dikkate alarak) koruma, yenileme, dönüşüm olgularını bir bütün olarak ele alan, geniş kapsamlı bir “Planlama Yasası”nın oluşturulmasının, dar kapsamlı bir Kentsel Dönüşüm Yasasından çok daha anlamlı olacağını belirtmek gerekir.

Tüm bunlardan hareketle, Kentsel Dönüşüm Kanun Tasarısı’nın gerekçeleri arasında yer alan açıklamalar, Bayındırlık ve İskan Bakanlığı tarafından hazırlanan “İmar ve Şehirleşme Kanun Tasarısının” amaçları arasında sayılabilecek içeriğe sahip olduğu görülebilecektir. Diğer taraftan, kentsel alanlardaki dönüşüm ile ilgili bir düzenlemenin, kentin planlama ve yapılanma süreci dışında düşünülemeyeceğini Tasarı genel gerekçesi ve amaç maddeleri ile kendisi de ortaya koymaktadır. Odamız kentsel dönüşüm ya da kentsel yenilenme ile ilgili yasal düzenlemelerin, bugünkü adıyla “İmar ve Şehirleşme Kanunu Tasarısı” kapsamında ele alınmasını gerekli görmektedir. Bu hususta açıklamalara İmar ve Şehirleşme Kanunu Tasarısı hakkındaki Odamız görüşünde de yer verilmiştir.

2- ESAS AÇISINDAN:

Taslağın genel gerekçeleri belirtilirken, “...vatandaşın mağduriyetinin önlenmesi göz önünde bulundurulmuş imar affı kavramının yer etmemesi için arsa üzerinden hak verilmesi yoluna gidilmeyip konut verilmesi öngörülmüştür.” denilmektedir. Buna karşılık taslağın içeriği incelendiğinde, bir çok maddesi ile gerçek bir “imar affı” niteliği taşıyan bir

taslak profili karşımıza çıkmaktadır.

Böylesi bir taslak ile, üzeri örtülü olarak da olsa, kentsel dönüşümüne konu olacak alanların nasıl ve kimin tarafından, hangi ölçütlerle belirleneceği konusu da belirsiz bırakılmıştır. Bu belirsizlik, toplumda son yıllarda yoğunlaşan içeriksiz, kaynak israfına yol açan, sosyal boyutları yadsıyan ve gecekonduları çok katlı apartman dairelerine çevirmeyi başarı olarak sunan projelerin, kentsel dönüşüm olarak meşruiyet kazanmasına yol açacaktır.

3- KAPSAM AÇISINDAN:

Kapsam açısından incelendiğinde, taslağın özel mülkiyetteki arsa ve arazileri içine almadığı görülmektedir. Oysa ki, bir dönüşüm planının, özel mülkiyete ait arsa ve arazileri göz ardı edilerek geliştirilmesi mümkün değildir. Bunun yanında, taslağın kapsamı, "...kentsel dönüşüm planına aykırı yapıların iyileştirme, tasfiye ve yenilenmesini, kentin mevcut ve gelecekteki yapı ve arsa ihtiyacının karşılanması için yapılacak iş ve işlemler" ile sınırlandırılmaktadır. Bu yaklaşım, kentsel dönüşüm planlarının diğer planlama uygulamalarından farkını ortaya koyamamakta, dönüşümün gerçek kapsamını oluşturan sosyo-ekonomik ve sosyo-kültürel dönüşümleri göz ardı etmekte ve klasik "imarçılık" yaklaşımını anımsatmaktadır.

Taslak çerçevesinde önerilen "Kentsel Dönüşüm Planı", 1/1000 ölçekli klasik imar planı yada 1/1000 ölçekli İmar Islah Planı anlayışından farklı bir içerik sergilememektedir. Taslağın ana ilkesine göre, Kentsel Dönüşüm Planı ile amaçlanan, yapılaşmış alanlarda yapı yoğunluğunu arttırarak, piyasa mekanizması içinde konut üretimi sağlamak, bu üretimin bir kısmını bu bölgelerde oturanlarla paylaşmak, diğer bölümünün de finans kaynağı olarak kullanmak olarak görünmektedir. Zaten sorunlu olan bu bölgelere yeni yoğunluklar eklemek ise kentsel dönüşümün oluşturması gerekli toplumsal ve mekansal stratejileri ile çalışmaktadır. Diğer taraftan dönüşüm uygulamaları dünyanın her yerinde, ağırlıklı olarak toplumsal sorunlara eğilen bir içerik taşır. Bunlar özellikle yerel mikro-kalkınma uygulamaları niteliğindedir. Görüş istenen Tasarının ise toplumsal boyutu bulunmamaktadır.

4- İÇERİK AÇISINDAN:

A-genel yaklaşım olarak :

1. Tasarının en önemli sorunu, maddeler arasında, anlam ve içerik açısından bir bütünlük kurulmaması, süreklilik sağlanamaması, bir kavram kargaşası içinde dönüşüm sürecinin tam olarak nasıl gerçekleşeceğinin anlaşılamamasıdır. Tasfiye, iyileştirme ve dönüşüm alanlarının ve planlarının tekil yapı temelinde kurgulanması, bu sonucu yaratan en önemli nedenler arasındadır. Kentsel alanda sağlıklılaştırma ve dönüşümü hedefleyen bir yasal düzenlemenin, yalnızca kapsamında kalan yapıların oluşturduğu alanlarla değil, plan hiyerarşisine uygun bir tespit ve planlama yaklaşımıyla ele

alınması zorunludur. Alt ölçek planlarda yapılan parçacı iyileştirme ve dönüşüm planlarının üst ölçek planlara işlenmesini zorunlu kılan bir yaklaşımla düzenlenen Tasarının, amaçladığı dönüşümü sağlaması beklenemez.

2. Gerek tasfiye, gerek iyileştirme, gerekse dönüşüm alanlarının belirlenmesine dair işlemlerin tümüyle üst ölçek plan kararları kapsamında ve bir kentsel bölgeleme mantığı ile ele alınması gerekmektedir. Bu yöntemin tercih edilmesi halinde, bir envantere dayalı olan ve tespit, planlama, yönetim, finans ayakları kurulmuş, uygulama araçları belirlenmiş dönüşüm ya da yenilenme projelerini ortaya koymak mümkün olabilecektir. Ancak özetlenen bu bakış açısıyla hazırlanmış bir metin, dönüşümün toplumsal boyutunu da kapsayabilecektir.

3. Tasarının genel gerekçeleri arasında "Mevcut yapılaşma içinde mevzuata aykırı yapılmış pek çok yapının envanterinin çıkartılması değerlendirilmesi ve iyileştirilmesine ilişkin hükümler getirilmiş olup, bu çerçevede vatandaşın mağduriyetinin önlenmesi göz önünde bulundurulmuş imar affi kavramının yer etmemesi için arsa üzerinden hak verilmesi yoluna gidilmeyip konut verilmesi öngörülmüştür" açıklamasına yer verilmektedir. Tasarı incelendiğinde sözü edilen envanterin elde edilmesine dair hiçbir bulguya rastlanmadığı gibi, bu açıklama ile tasarının imar affi içeriğinin baskınlığı da kabul edilmektedir. Tasarının özellikle cezalı ruhsat düzenleme ve belge verilmesi hükümleri kapsamında temelini, imar affına dayandığı izlenimini daha da güçlendirmektedir.

4. Kentlerimizin oldukça büyük bir bölümü, yenilenmesi, sağlıklılaştırılması gereken alanlardan oluşmaktadır. Giderek kentlerimizin iç kesimlerinde yada önemli gelişme alanları üzerinde kalan bu alanların, dönüşümünün çok dikkatle, özenle, aceleye getirilmeden, her yörenin kendi özelliklerine uygun bir biçimde, o bölgede mülk sahibi olanların, kiracıların, o bölgede yatırım yapma potansiyeli olan girişimcilerin, yerel yönetimlerin vb. katılımı ile, ayrıntılı olarak projelendirilmesi, iş programlamasının ve finansman akışının programlı bir biçimde sağlanması ile gerçekleştirilmesi gereklidir. Çünkü bu alanlar çok değerlidir. Bu dönüşüm belki de kentlerimizin son şansıdır. Çünkü, bugüne dek "ruhsatlı" olarak da olsa yapılaşan kentsel alanlarımız, ne fiziki olarak çok nitelikli ve güvenli, ne de o kentin kimliğine uygun süreç ve niteliklerde yapılaşmamıştır. Ortaya çıkan doku, "monoton, ruhsuz, kimliksiz, altyapısız, teknik olarak güvenilir olmayan" nitelikte olmuştur. Bu nedenle, giderek kent içinde kalmış, ancak ruhsatsız veya gecekondü biçiminde yapılaşmış olan bu alanların kentle bütünleşmesinde, daha özenli olmak zorunludur. Bu nedenle de yasa tasarısının, Türkiye'de tüm kentlerde ve aynı zamanda ve tüm dönüşüm alanlarının aynı anda planlanmasını, aynı anda uygulamaya geçilmesini ve üstelik buna ilişkin zaman sınırlamalarını yasa maddesi de yaparak, öngörmesi, hem gerçekçi değildir, hem de böylesi acele ve özensiz yapılmış işlerden ne tür sonuçların

alandığı, daha önceki deneyimlerimizden görülmüştür.

5. Tasarıda sadece kaçak konutlar için değil, özellikle sanayi kuruluşlarının da yasal bir statü kazanmasına yol açabilecek hükümler bulunmaktadır. Bu hükümler ile, daha önce kaçak olarak yapılmış ve faaliyete geçmiş sanayi tesislerinin, bulundukları yerde ve çevre zararlı öğeleri göz ardı edilecek biçimde yasallaşmaları olanaklı olacaktır. Bu tür tesislerin ÇED raporu yerine, ÇED ön araştırma raporu hazırlatarak dönüşüme tabi olmaları, çevrenin zararlı öğelerden arınması anlamında koruma-sürdürülebilirlik-eşitlik-hakçalık ilkelere de zarar verecektir.

6. Mevcut durumda planlamayı dışsallıkların yönetimine indirgeyen süreçleri değiştirecek, içsel süreçlere müdahaleyi olanaklı kılacak, mülkiyeti sadece mülk sahibi yada işgalcinin değerlendireceği tam mülkiyet olmaktan, bağıl bir niteliğe kavuşturacak, toprağın değer kazanışının kentin topluca ürettiği birikimli bir değer olduğu savıyla bu rantın kamuya döndürülebileceği bir yaklaşım yeterince vurgulu seslendirilmemiş, bu yaklaşımın uygulama araçları ortaya koyulmamıştır.

7. Bu haliyle bir imar affi niteliği taşıyan söz konusu tasarı, yaklaşık 50 yıldır gerçekleştirilemeyen nitelikli kentsel dönüşüme atıfta bulunulmasına karşın, bunu başarabilecek uygulama araçları konusunda yeni bir açılım ortaya koyamamış, yetersiz olduğu sürekli vurgulanan eski uygulama araçları ile yepyeni bir dönüşümü gerçekleştirme anlamında önemli bir çelişki oluşturmuştur. Tanımlarda yer alan “uygulama programı” önemli ve gerekli bir yaklaşımdır. Bu programda; amaç ve hedeflerin, amacı gerçekleştirmeye yönelik yukarıda vurgulanan ilkelere göre biçimlenmiş uygulama araçlarının, politikaların, maliyet tablosunun, programın süresinin açıkça ortaya koyulması gerekmektedir. Ayrıca, alana ilişkin envanter ve fizibilite çalışmalarının tamamlanıp, programda veri olarak dikkate alınması da bu programın temel esasları içerisinde yer almalıdır.

8. Bu nedenlerle, Bayındırlık ve İskan Bakanlığı tarafından hazırlanan Kentsel Dönüşüm Kanunu Tasarısı genel gerekçesinde yer alan açıklamalara ve amaç maddesindeki hükümlere rağmen, imar affi niteliğinde bir düzenleme olarak algılanmaktadır. Üstelik bu düzenleme, süresiz bir af niteliğindedir. Tasarı, yapım zamanı ve kullanım amacı ne olursa olsun, gecekondular ve imar mevzuatına aykırı yapıların her zaman kanun kapsamında sayılan iş ve işlemlerin konusu olabileceği izlenimini yaratan, hukuk diline uygun olmayan bir maddeler dizini olarak da görülmektedir.

9. Taslak, kısa vadede belediyelere kaynak sağlamanın yanında, dönüşüm alanlarının uzun vadede çok karlı bir alan haline gelmesine de olanak tanımaktadır. İhaleler, yatırımcılar, ihtiyaç fazlası konutların satılması gibi kaynak arayışları görülmektedir. Özellikle ihtiyaç fazlası konutların hangi gerekçe ile üretileceği ve bunun yerine, donatı alanlarına neden ağırlık verilmediği de ayrı

bir tartışma konusu yaratmaktadır.

10. Öte yandan, halen Kamu Yönetimi Temel Kanunu Tasarısı ve İmar ve Şehircilik Kanunu Tasarıları da gündemdedir. Kentsel Dönüşüm Yasa Tasarısı maddelerine bakıldığında ise; kanunların ana ilkelerinin önemli noktalarda çeliştiği görülmektedir. Bunlardan bir tanesi merkezi idare ve yerel yönetim arasındaki yetki paylaşımıdır. Yerel ölçekte çözümlenecek konularda Bakanlığın rolü; yol gösterici, kaynak yaratıcı, yeni planlama araçları geliştirici, yeni alternatifler oluşturucu olmalıdır. Kentsel dönüşüm yasa tasarısında merkezi otoriteye uygulama ve tasarım ölçeğinde bir yetki vermek yerel yönetimlerin güçlendirilmesi ve yerinden yönetim ilkesiyle ve gündemdeki diğer yasa tasarılarıyla da çelişmektedir.

B- maddeler bağlamında :

1. Tasarı “Kentsel Dönüşüm Planı”nın 1/5000 ve 1/1000 ölçekli imar planı olarak hazırlanacağı hükmünü getirmektedir. Oysa, bazı yapıların korunacağı, bazılarının yıkılacağı ve yeniden inşa edileceği, doku sağlıklılaştırılmalarının da yapılacağı bu alanlarda, kentsel dönüşüm projelerinin; dönüşüm alanının büyüklüğüne bağlı olarak, değişken/esnek boyutlarının olması yanında, fizik-mekansal, sosyo-ekonomik, kültürel ve psikolojik verilerle beslenip desteklenmiş biçimde, hedeflerinin belli bir süre içerisinde amacına ulaşabilecek şekilde, “kentsel tasarım projesi” duyarlılığında ve sağlıklı envantere dayanarak üretilmesi gerekliliği de tanımlarda yerini almalıdır. Dönüşüm planlarının amacını, sadece yeni yapıların nerede, nasıl, hangi yükseklikte, hangi imar parselinde yapılacağını belirlenmesine indirgemek, kentin bu bölgesinin;

- ana ulaşım ağı bağlantıları,
- teknik sosyal altyapı gereksinimleri,
- yüklenebilecek yeni kentsel fonksiyonlar,
- oluşacak yeni çevrenin fiziki çevre kalitesi,
- oluşturulacak/canlandırılacak kimlik,
- engelliler için erişilebilirlik,
- hak sahipliği tespiti,
- oluşacak rantın paylaşımında kamuya geri dönüşlerin belirlenmesi,
- bu bölgelerdeki kiracıların yaşayacağı barınma sorunlarının çözümü vb.

konularda çok ayrıntılı analizlerin, programların, zaman-mekan-finans etaplama yapılıp yapılmadığı planları elde etmeyi olanaksızlaştıracaktır. Daha önce de belirtildiği gibi bu alanların belirlenmesinde izlenecek yöntem, plan hiyerarşisi ve plan bütünlüğü kapsamında kalmalıdır.

2. İmar ve Şehircilik Kanunu yasalasmadan önce bu tür

bir yasanın çıkması yanlış olacaktır. İmar ve Şehircilik Kanunu geliştirilmiş ve kentsel dönüşümü de içerecek şekilde çıkarıldıktan sonra tüzük, yönetmelik ve diğer mevzuatla uygulama araçları geliştirilebilecektir. Bunlar özetle şöyle sıralanabilir:

a) İmar ve Şehircilik Kanununa Odamızın yazılı görüşlerinde ve Kızılcahamam toplantısında da ayrıntılı olarak dile getirdiği doğrultuda “Planlama-Uygulama Araçları Bölümü” eklenmelidir.

b) Yeni ve gerçekçi dönüşüm uygulamaları için öncelikle, imar uygulamalarının da iki boyutlu mülkiyet dağıtımından, imar haklarının dağıtımına dönüştürülmesi gerekmektedir.

c) Ülkesel ve bölgesel ölçekte “yeni kentlerin kurulması, planlanması, yönetilmesi” gibi yeni yerleşme sistemlerinin oluşturulmasını sağlayacak araçlardan, “sanayi bölgeleri, kobi bölgeleri, iş parkları, teknoparklar, turizm bölgeleri” gibi imalat ve istihdam merkezlerinin oluşturulmasından, “milli parklar, doğal ve tarihi sitler, ekolojik koruma bölgeleri” gibi doğal ve kültürel mirasın korunup geliştirilmesi ve alansal yönetiminin oluşturulmasını sağlayabilecek planlama araçları tanımlanmalıdır.

d) Kentsel ölçekte ise yeni uygulama araçları olarak ;

- kentsel yenileme; kentsel rehabilitasyon: iyileştirme, güçlendirme, güzelleştirme, koruma, yeni yerleşmeler-toplu konut alanları
- kentsel rekreasyon,
- kentsel ulaşım,
- merkezi iş alanı,
- alt merkezler ve diğer çalışma alanları,
- kentsel hizmet koridorları

ana planları ve uygulama programlarının, kentsel stratejik imar planları ile bütünleşik olarak nasıl hazırlanacağı ve uygulanacağı belirlenmelidir.

e) Kentsel ölçekte kentsel stratejik imar planları kapsamında hazırlanan ana planları ve program alanları ile belirlenen yenileme ve rehabilitasyon (dönüşüm) alanlarında sosyal ve ekonomik sorunların çözüm hedeflerini ve bu hedeflere kimin, nasıl, nerede, ne zaman, neyi yapacağını tanımlayan stratejileri de kapsayacak biçimde genişletilmiş ve karar süreçlerine yapı adası, sokak, mahalle, semt, kent ölçeklerinde etkin halk katılımını da içerecek biçimde tanımlanmış olarak, bir dizi yeni araca gerek bulunmaktadır. Bunlar aşağıdakilerle sınırlı olmamak kaydıyla şöyle sıralanabilir:

- İmar hakkı transferi,
- Gayrimenkul vergi artış yoluyla finansman (TIF),
- Mülkiyet hakları üzerinde kısıtlamalar yoluyla uygulama,
- Program alanlarında yapıya zorlama, yapıya teşvik (6785

sayılı yasada var olan halinin geliştirilmiş biçimleriyle; içine vergi mevzuatı ve kredi olanakları da dahil edilerek genişletilmeli, yapıya zorlama ve teşvik araçları kullanıldığı halde plan kararları gerçekleşmiyorsa kamulaştırma hakkının kullanılması ve plan kararlarına göre uygulama yapma, yaptırma ve kiralama veya satma süreçlerinin ve yetkilerinin tanımlanması gereklidir),

• Doğal Afet Sigortası Kanunu ve İmar ve Şehircilik Kanunu Tasarısındaki sigorta havuzunun birleştirilerek kullanım alanlarına kentsel rehabilitasyon program alanlarındaki uygulamalar da katılarak yeni kredi sistemlerinin tanımlanması,

• DOP uygulamasında değer esaslı ve inşaat hakkı esaslı dağıtım sisteminin geliştirilmesi.

• Yukarıda belirtilen uygulama araçlarına ilaveten, “Şerefiye-Değerleme” yöntemine ilişkin, bütüncül bir yönetmelik ve içerik oluşturulmaksızın, sağlıklı-hakça kentsel dönüşümlerin gerçekleştirilmesi olanaklı görünmemektedir.

3. Yasa Tasarısının 10. maddesinde, kentsel dönüşüm planının 6 ay içinde hazırlanacağı koşulu getirilmiştir. Bu, çok sınırlı, gerekçesi anlaşılamayan ve gerçekleşmesi olanaksız bir koşuldur. Gerçekleşse bile, ortaya çıkacak fiziki çevre, nitelsiz bir çevre olacaktır. Yine aynı maddede, kentsel dönüşüm planlarının, üst ölçekli planlara aynen işleneceği koşulu yer almaktadır. Üst ölçekli planlarda, kentsel dönüşüm planlarında öngörülen yapılanma benimsenmiyorsa, bir diğer anlatımla, üst ölçekli plan kararları ile, kentsel dönüşüm planları çelişiyorsa, bu çelişkiye rağmen, dönüşüm planı kararlarının veri olarak kabul edilmesi, planlamanın kademeli yapısını baştan reddetmek anlamına gelmektedir. Herhangi bir çelişki varsa, bu çelişkinin nedenleri, mümkünse diğer makro ölçekli veri ve kararlarla yeniden değerlendirilmeli, gerekiyorsa, bir uzlaşma sonucu üst ölçekli plan kararlarında revizyona gidilmeli ve kademeli birliktelik korunmalıdır.

Bunların dışında tasarı maddeleri ile yada gereğinde yönetmelik hükümleri ile düzenlenebilecek bazı önemli ayrıntıların da gözden kaçırılmaması gerektiği düşünülmektedir. Bundan sonraki değerlendirme ve öneriler, bu bağlamda ele alınabilecek özellikler taşımaktadır.

4. Tasarıda, dönüşüm alanlarına ilişkin sınır tespitinin Sınır Tespit Kurulu’na yapılacağından söz edilmektedir. Burada, sınırların tespitinde hangi kriterlerin dikkate alınması gerektiği ise yer almamaktadır. Oysa ki uluslararası deneyimler, bu sınırların somut kriterler doğrultusunda tespit edilmesini öngörmektedir. Sınır tespitinde en çok kullanılan kriterler aşağıda yer almaktadır:

- Alanın, yasadışı gelişme oranı yüksek ya da planlı olmakla birlikte sağlıklı gelişmiş bir alan olması
- Doğal afetler açısından riskli bir bölge olması
- Alanın nüfusunun belli bir alt limiti olması

- Alanda yer alan konut miktarının belli bir alt limiti olması
- Alanda yaşayan nüfusun sosyal ve ekonomik yapısının düşük standartlara sahip olması
- Mülkiyet durumlarının belirlenmesi, belli miktarda özel mülkiyetin bulunması
- Yapı stoğunun yaş ve durum açısından sağlıklı bir yapı sergilemesi

•Alanda toprak rantının çok düşük olduğunun ve yenileme sonucu rantın belli miktarda (min.%50) yükseleceğinin hesaplanmış ve ispat edilmiş olması

gibi kriterler belirlenmeksizin yapılacak sınır tespitleri de öznel ve spekülatif değerlendirme-yorumlara açık olabilecektir.

5. Benzer biçimde, dönüşüm alanının sınırları belirlendikten sonra yapılması gereken uygulamalar da taslakta yer almaktadır. Oysa ki bu sınırların saptanması beraberinde belirli bürokratik işlemleri de gerektirmektedir. Bu amaçla;

- Alanın belli bir süre için (örneğin 10 yıl) yenileme alanı olarak ilan edilmesi
- Dönüşüm alanının ilanında yetki ve sorumluluğun netleştirilmesi
- Alanın dönüşüm alanı olarak ilan edildiğinin askı süresi ve gerekirse basın yolu ile duyurulması sağlanmalıdır.

6. Taslağın dönüşümün sosyal boyutlarını göz ardı ettiği vurgulanmıştı. Oysa ki dönüşüm uygulaması yapılacak alanda, uygulamanın yerel halkı dikkate almaması, görmezden gelmesi mümkün değildir. Bu nedenle, alanın “kentsel dönüşüm alanı” olarak ilanından sonra, bu alanda bilgilendirme ve danışmanlık masaları kurarak, yerel halka yardımcı olunması, onların yönlendirilmesi ve aynı şekilde alana gelecek olan yatırımcının da bilgilendirilmesi ve onlara da danışmanlık hizmeti verilmesi gerekmektedir.

Bilgilendirme için:

- Dönüşüm alanında resmi bir bilgilendirme masası kurulması
- Bilgilendirme masasının, ilgili belediye bünyesinde kurulacak olan bir emlak değeri tespit komisyonu ile bu görevi talip yerel emlak büroları arasından Bakanlıkça seçilecek bir temsilci ya da temsilcilerden oluşması
- Bilgilendirme masasının, burada yaşayan mülk sahibi, arsa sahibi ve kiracıları, alanda yapılacak işler, mevcut ve yenileme sonrası emlak değerleri, elde edilecek kazançlar gibi konularda bilgi verip, halkı ikna etmesi

Danışmanlık için:

- Dönüşüm alanında yerel halkın soru ve sorunlarına yanıt

vermek üzere bir danışmanlık ekibi kurulması

- Danışmanlık ekibinin ilgili meslek odaları temsilcileri ve üniversitelerden uzmanlar ortaklığı ile kurulması

- Danışmanlık ekibinin, yörede yaşayan halk ile yerel ve dışarıdan gelen yatırımcıları alandaki planlama, imar işlemleri, mimarlık ve mühendislik uygulamaları, arsa ve yatırım alternatifleri sunma gibi konularda yönlendirmesi gereklidir.

7. Dönüşüme konu bölgelerdeki yasa dışı yapılara ilişkin başvuru koşullarının belirlenmesinde de uygulama açısından çeşitli sakıncalar bulunmaktadır. Bunların en başında da mülkiyetin çok parçalı olduğu alanlar gelmektedir. Bu alanlarda başvuru yapılmamasının yaptırımları belli değildir. Başvuru yapmayanlara uygulanacaklar belli olmadığı gibi, başvurusu yapılmayan yapıların plandaki geleceği konusunda da bir bilgi bulunmamaktadır. Başvuru sırasında, yapının yasal ya da yasadışı olması dikkate alınmaksızın her başvurudan 50 milyon para alınması, hem yaptırımı olmadığından başvuru oranını düşürecektir; hem de kente karşı suçlu olan ve olmayana aynı tutumu izlemek anlamına gelecektir. Bu yaklaşımla; yasa dışı yapılar yasallaştırılırken, dönüşüm belgelerinden ve yasaya aykırı yapılardan gelir sağlanması amaçlanmakta, kente karşı izlenen suçların affedilip, yasa dışı yapı yapmayan vatandaşların tamamen mağdur olması sağlanmaktadır. Bu durum toplumsal adalet ve eşitlik ilkesine de zarar vermektedir.

Sonuç olarak Taslağın, genel çerçevesi ile “Kentsel Dönüşüm”ü sağlamaktan çok, yasa dışı gelişen alanların yasallaştırılması ve bu yasallaştırma işleminden kaynak sağlanması ilkesini benimsediği anlaşılmaktadır. Ancak bu yaklaşımın, bugüne dek kentlerde süregelen sorunları çözmede bir açılım getirmediği, aksine sorunların katlanarak artmasına neden olduğu da deneyimlerle sabittir.

Odamız, Ülkemizin kentsel dönüşüm/yenilenme anlamında çok önemli ve acil adımlar atması gerektiğine inanmakta, imar mevzuatının; yeni konut alanları açma bağlamına indirgenerek, kentlerin yerleşik alanlarında yoğunlaşan ve giderek çözümü güçleşen sorunlarının ötelendiği bir yeni yapı yapma sürecinde algılanmasını son derece sakıncalı bulmaktadır.

Bu nedenlerle, dönüşüm olgusunun tüm yönleriyle bir siyasa olarak gündemde ve ön planda tutulması zorunludur ve kentlerimizi bekleyen sorunların çözümü için en temel gerekliliktir. Ancak Odamız, bu amaçla ayrı bir yasa yapmaya gerek bulunmadığı, dönüşümün öncelikle siyasasının belirlenmesi ve böyle bir ilkesel bütünlük bağlamında yürütülmesi gerektiği görüşündedir. Kentsel alanlardaki dönüşüm ile ilgili bir düzenleme, kentin planlama ve yapılanma süreci dışında düşünülmemelidir. Bu konudaki yasal düzenlemeler bugünkü adıyla “İmar ve Şehirleşme Kanunu Tasarısı” kapsamında daha doğru bir deyişle “şehircilik mevzuatı” kapsamında ele alınmalıdır. Aksi halde imar affını çağrıştıran hükümleri

de dikkate alındığında salt dönüşüm, şehircilikle ilgili bir mevzuatı geride hatta gündem dışında bırakabilecektir.

Tüm bu değerlendirmeler doğrultusunda; yukarıda vurgulanan görüş ve ilkeler uyarınca söz konusu yasa tasarısının bu haliyle uygulamaya sokulmaksızın yeniden değerlendirilmesi ve “İmar ve Şehircilik Yasası” içerisinde olgunlaştırılması halinde, kentlerimizde yoğunlaşan dönüşüm-yenileme sorunlarına çözüm ve açılım getirebileceği düşünülmektedir. Tüm bunlar yapılmaksızın yasa tasarısının bu haliyle yasalaşması halinde, kentlerimizin dönüşüm sorunlarının çözülmesi olanaklı olmadığı gibi, yıllar sonra tekrar tartışmak durumunda kalabileceğimiz yeni ve süresiz bir imar affının mevzuatımıza gireceği bilinmelidir.

KAMU YÖNETİMİNDE YENİDEN YAPILANMA KAPSAMINDA HAZIRLANAN MAHALLİ İDARELER KANUN TASARILARI HAKKINDA ŞEHİR PLANCILARI ODASININ GÖRÜŞLERİ

Kamu Yönetiminde Yeniden Yapılanma çalışmalarının önemli bir ayağını oluşturan Mahalli İdareler Kanun Tasarıları incelenmiş ve tasarıların planlama ve şehircilik konuları bağlamında içerdiği düzenlemeler hakkında aşağıdaki sonuçlara ulaşılmıştır.

Öncelikle, tasarılar, Türkiye’de mevcut planlama ve şehircilik sisteminin sorunlarını çözebilecek yeni ve ilerici düzenlemeler ve yapılandırmalar içermemektedir. Tasarılar, Büyükşehir Belediyeleri, Belediyeler ve İl Özel İdareleri ile ilgili olarak kısmi revizyonlar niteliğinde düzenlemeler içermekte ve bu yönetsel birimlerin mevcut yapı ve işleyişleri üzerinde köklü ve yapısal değişiklikler önermemektedir.

Mevcut sisteme kıyasla tasarılar da yer alan önemli bir değişiklik, Belediye kurulması ile ilgili olarak belirlenen nüfus düzeyine ilişkindir. Tasarılar da bu nüfus düzeyi, 2000’den 5000’e çıkarılmaktadır. Bu ilk bakışta olumlu gibi görünse de, nüfusu 5000 altında yer alacak tüm yerleşmelerin köy statüsünde kalması ve buraların köy yönetimlerince idare edilecek olması, eskisinden daha çok sorunu beraberinde getirecektir. Köylerin yönetim yapısının yetersizliği nedeniyle 5000 kişiye yakın insanın yaşadığı yerleşmelerin bu yetersiz yapı ile yönetilmesini beklemek yanlıştır. Tasarı bu konuda da ayrıca, tutarsızlık içermektedir. Belediye Kanunu Tasarısının 11. maddesinde, köy haline dönüştürülecek belediyelerde nüfus kriteri hala 2000 olarak ifade edilmektedir.

Tasarıların, planlama konusundaki önemli bir eksikliği de belediyelerin genel görevlerinin sayıldığı maddelerde (ör. Belediye Kanunu Tasarısı madde 15), belediyelerin bulundukları yerleşmelerin sağlıklı ve düzenli gelişmesi ve kent-

leşmesi için kamu yararına uygun olarak kent planları hazırlayacaklarının ve bu planları uygulayacaklarının görev olarak hüküm altına alınmamasıdır. Planlama ile ilgili konular genel görevler arasında sayılmamakta sadece onaylama yetkileri bağlamında meclisin görevleri arasında sayılmaktadır. Türkiye’nin önemli sorunlarından birisinin de plansızlık ve plan dışı gelişmeler olduğu düşünüldüğünde, belediyelerin genel görevleri arasında kent planlarını hazırlama ve bu planları uygulama görevi açıkça sayılmalıdır. Bu konuda tasarıdaki bir diğer eksiklik de belediyelere, plan yapma zorunluluğu getirilmemesidir. İmar Kanunu, nüfusu 10.000’in üzerindeki belediyelere plan yapma zorunluluğunu getirmektedir. Ancak bu yeterli değildir. Oysa Mahalli İdareler tasarıları nüfusu 5000’in üzerindeki yerleşmeleri kentsel alan olarak kabul etmektedir. Bu bağlamda tasarılar da, tüm belediyelere nüfus kriterine bakılmaksızın plan yapma ve uygulama zorunluluğu getirilmelidir. Bu zorunluluk olmadığı için, tasarılar da belediyelerin teşkilatlarının tanımlandığı maddelerde (ör. Belediye Kanunu Tasarısı madde 48), imar işleri, belediye teşkilatının daimi birimleri arasında yer almamaktadır. Oysa tüm belediyelerde imar işleri ile görevli daimi birimler teşkil edilmelidir. Aksi takdirde hazırlanan planların uygulanması dahi mümkün olamamaktadır.

Türkiye’de planlama ve şehircilik sistemindeki önemli sorunlardan birisi de yetki dağınıklığıdır. Plan yapma ve onama yetkisine sahip olan yerel ya da merkezi düzeyde çok sayıda kurumun bulunması ve bunlar arasında eşgüdümün sağlanamaması, yerleşmelerin planlı ve sağlıklı gelişmesi ile kentleşmesi hedefinin gerçekleştirilmesini zorlaştırmaktadır. Ayrıca başta belediyeler olmak üzere planlama yetkisine sahip pek çok kurumun, bu yetkiyi kullanabilmelerini sağlayacak mali, teknik ve personel olanaklarından yoksun olmaları da ayrı bir sorundur. Mahalli İdareler Kanun Tasarıları, bu sorunları çözmeye dönük yeni düzenlemeler içermemektedir. Belediye, mücavir alan ve il sınırları gibi yerel düzeydeki yetkileri tanımlayan sınır farklılaşmaları aynen korunmakta ve belediyeler ile valilikler arasındaki yetki dağınıklığı devam ettirilmektedir. Belediyelerin mali ve personel olanaklarını güçlendirecek düzeyde ciddi ve somut düzenlemeler de Tasarılar da bulunmamaktadır.

Türkiye’de planlama ve şehircilik alanında yaşanan önemli sorunlardan bir diğeri, belediye meclislerinin tutumlarına ilişkindir. Belediye meclisleri, yürürlükteki mevzuata aykırı olarak pek çok plan ve plan değişikliğini onaylamaktadır. Oysa belediye meclisleri, imar komisyonlarının görüşünü alarak, konunun uzmanı olan şehir plancıları tarafından hazırlanan plan tekliflerini görüşmek ve karara bağlamak zorundadır. Mevcut durum göstermektedir ki, belediye meclisleri, imar komisyonlarının görüşünü almak bir yana, hazırlanmış bir plan teklifine dayanmayan, pek çok şifahi plan kararını ve değişikliğini görüşmekte ve onaylamaktadır. Yasa tasarılarında bu sorunu gidermeye yönelik ciddi düzenlemeler yer almamaktadır.

Tasarıların, ihtisas komisyonları ve imar komisyonları hakkındaki düzenlemeleri (ör. Belediye Kanunu Tasarısı madde 26, Büyükşehir Belediyeleri Kanunu Tasarısı madde 14, İl Özel İdare Kanunu Tasarısı madde 18) yetersizdir. Belediye Kanunu tasarısı nüfusu 50.000'in üzerindeki belediyelerin meclislerinde imar komisyonlarının kurulmasını zorunlu kılmaktadır. Bu yetersizdir. Nüfus kriterine bakılmaksızın bütün belediyelerin meclislerinde imar komisyonu kurulması zorunlu hale getirilmelidir.

İmar komisyonlarının; imar, planlama ve şehircilik konularındaki görüşmeleri konunun uzmanları olan teknik personel ile birlikte yapmaları zorunlu hale getirilmelidir. Tasarılar da bu durum, komisyonların keyfiyetine tabidir.

Belediye meclislerinin; imar komisyonu görüşü olmadan, şehir plancıları tarafından hazırlanmış bir plan teklifine dayanmayan bir şekilde imar ve planlama konularında görüşme yapmalarının mümkün olmadığı, yaptırımları ile birlikte net bir biçimde yasalarda yer almalıdır. Tasarıda bu konuda çok genel ve uygulanmaması halinde ne olacağı belirsiz düzenlemeler bulunmaktadır.

Tasarıda göze çarpan bir diğer eksiklik de, yıllık imar programları ile ilgilidir. Belediyelerin yapacakları yatırımları ve imar planlarının uygulama etaplarını belirleyecekleri imar programlarını yapmaları imar kanununun bir gereğidir. Oysa Mahalli İdareler tasarılarında ne belediye ve il genel meclislerine ne de encümenlere bu konuda görev verilmemiştir.

Tasarılarda yer alan "stratejik plan" tanımı ve bununla ilgili düzenlemeler (Belediye Kanunu Tasarısı 41. madde ve İl Özel İdare Kanunu Tasarısı madde 31) oldukça anlaşılabilir ya da anlaşıldığı haliyle son derece yanlış bulunmaktadır. Tasarıda yer alan haliyle bu düzenleme, Belediye Başkanı ile Valiye, mekansal planlama yapma yetkisi vermektedir. Maddelerde tanımlanan; çevre Düzeni Planı gibi mekansal bir plana uygun olarak hazırlanacak olan ve altyapı, ulaşım, çevre, imar, doğal afetler, kültürel mirasın korunması ve benzeri hizmetlere ilişkin orta ve uzun vadeli stratejik plan ile bu planın yıllık dilimleri (imar programları gibi) ifadesi, belediye başkanı ile valiye, bulundukları yerleşmenin mekansal stratejik planlarını yapma yetkisi vermektedir. Bu planların hazırlanması teknik bir iş olup, konunun uzmanlarınca yerine getirilmesi gerekmektedir. Türkiye'de belediye başkanlarının keyfi ve plan kararlarına aykırı uygulamalarından şikayet edilirken, Tasarılar belediye başkanlarını ve valileri mekansal planları yapar hale getirmektedir.

Şayet bu maddede kast edilen stratejik plan, kurumsal stratejiler ve kurumsal hedefler ile bunları içeren çalışma programı ise, yasada o şekilde açıkça ifade edilmelidir.

Tasarılarda planlama konusu üstü kapalı geçilirken, arsa ve konut üretimi konuları net bir biçimde tanımlanmaktadır (ör. Belediye Kanunu Tasarısı madde 68). Düzenli kentleşmenin sağlanması, yerleşmelerin konut, sanayi ve ticaret alanı

ihtiyacının karşılanması için kent planlarının ve mekansal strateji planlarının yapılması gerekir. Oysa tasarılar, yukarıdaki hedeflere ulaşmak için belediyelere, arsa ve konut üretimi yetkisi vermektedir. Arsa üretimi ile konut üretimi, planlama süreci içinde yer alan planlama araçlarındandır. Bu araçlardan hangisinin ne şekilde uygulanacağı planlar ile belirlenebilir. Tasarılar bu konudaki düzenlemeleri ile, bazı planlama araçlarını, asıl amaç olan planlamanın yerine geçirmektedir.

Ayrıca Türkiye'de yaşanan sorun, konut sunumunun yetersizliği ya da konut açığı sorunu değildir. Türkiye'deki kentlerin pek çoğunda ihtiyaç fazlası konut ve ihtiyaç fazlası planlanmış alan bulunmaktadır. Bu gerçeğe rağmen, belediyelerin daha fazla konut ve imarlı arsa üretmelerini sağlamak kaynak israfından başka bir anlam taşımaz.

Arsa ve konut üretimi ile ilgili maddede ayrıca, arsa üretmek ve konut üretmek için belediyelere, kamulaştırma yapma yetkisi tanınmaktadır. Kamulaştırma, kamu yararının gerektirdiği durumlarda yapılabilir ve bu durumlar da planlarda belirlenir. Bu Anayasal bir ilkedir. Oysa tasarılar da, bireylere ve kooperatiflere arsa satmak için belediyelerin kamulaştırma yapabilecekleri belirtilmekte olup, anayasaya aykırı bir durum yaratılmaktadır. Örneğin, lüks konut alanları üretmek ya da böylesi konutlar yapmak isteyenlere arsa satmak için kamulaştırma yapılamaz.

Tasarıların önemli eksikliklerinden biri de denetim konusundadır. Yerel yönetimleri genel yetkili konumuna getiren ve onlara pek çok yetki veren kamu yönetimi reformu çalışmaları kapsamında hazırlanan yasa tasarılarında, yerel yönetimler üzerinde ciddi denetim mekanizmaları kurulması gerekir. Oysa durum bunun tersi yöndedir. Bırakın yeni denetim mekanizmaları tanımlanmasını, mevcut denetim mekanizmaları bile zayıflatılmaktadır. Kamu Yönetimi Temel Kanun Tasarısında, mali, performans ve hukuka uygunluk anlamında dış denetimin, Sayıştay tarafından yapılacağı belirtilmektedir. Mahalli İdareler tasarılarında ise Sayıştayın yalnızca mali ve performans denetimi yapacağı belirtilmektedir. Dolayısıyla yerel yönetimler üzerinde hukuka uygunluk anlamında bir dış denetim yapılması öngörülmemektedir. Bu önemli bir eksikliktir. Söz konusu maddede İçişleri Bakanlığının bir denetim yapacağı belirtilmekte isede, bu çok yetersiz ve tanımsızdır. Özellikle Kamu Yönetimi Temel Kanun Tasarısı ile müfettişlik sistemi ortadan kaldırılmışken, İçişleri Bakanlığının denetim yapacağını beklemek yanıltıcıdır. Bu aslında, denetimin yapılmaması anlamına gelmektedir. Özellikle imar ve planlama alanında yaşanan yolsuzlukların ve hukuka aykırı durumların Türkiye'de ulaştığı boyut ve bu konuda yargıya intikal eden konuların çokluğu düşünüldüğünde, denetimin zayıflatılmasının yol açacağı vahim sonuçlar daha iyi algılanabilir. Tasarılar ayrı ayrı ele alındığında görülecektir ki, Büyükşehir Belediyeleri Kanun Tasarısında bu belediyeler üzerinde hiç bir denetim

öngörülmemektedir. Tasarının denetime ilişkin hiçbir madde yoktur.

Büyükşehir Belediye Kanununda yetkilerle ilgili 7. maddede yer alan bazı ifadeler yanıltıcı, bazıları da yeni sorunlar yaratıcı niteliktedir. Tasarı ile Büyükşehir Belediyelerine “imar ıslah planları” yapımı yetkisi verilmektedir. Oysa bu planların şu an yasal bir dayanağı yoktur. Daha önce çıkarılmış olan bir İmar Affı kanunu kapsamında kısıtlı alanlarda uygulanması öngörülen ve şu an geçerliliği olmayan ıslah planlarının yapımının Büyükşehir Belediyelerine görev olarak verilmesi yanlıştır. Bu durum, belediyelere sürekli bir imar affı yetkisi verilmesi çabası olarak değerlendirilebilir.

Bu maddede ayrıca, Büyükşehir Belediye Meclislerinin, ilçe belediyelerinin planlarını tadilen onaylayacağı hüküm altına alınarak, (mevcut durumda böyle bir yetki yok, büyükşehir belediye meclisi ilçe belediyesinin planlarını geri çevirebilir, bu planlar ilçe belediyesinde ikinci görüşmede 2/3 çoğunlukla kabul edilirse, büyükşehir belediye meclisi bu planları onaylamak zorundadır) büyükşehir ve ilçe belediyeleri arasındaki anlaşmazlıklar çözülmeye çalışılmaktadır. Tadilen plan onaylama yetkisi verilmesi bu sorunu çözmeyecek, aksine daha da derinleştirecektir. Tadilen plan onaylama yetkisi aslında, plan yetkisinin dolaylı olarak, tadilen onaylayabilecek kuruma verilmesinden başka bir şey değildir. Özellikle ilçe ve büyükşehir belediyeleri arasındaki siyasi farklılaşmalar düşünüldüğünde, burada büyükşehir belediyeleri daha güçlü konuma getirilmek istenmektedir. Oysa yapılması gereken, büyükşehir belediye meclislerinin, ilçe belediyelerinin planları özelindeki itirazlarını; nesnel, bilimsel ve teknik kriterlere dayandırmasını sağlayacak mekanizmaların tanımlanması ve anlaşmazlık durumunda bir üst kurumun hakemliğine başvurulması olabilir.

İl Özel İdare Kanunu Tasarısında da planlama özelinde çok önemli bir çelişki bulunmaktadır. Tasarının 6. Maddesinin c fıkrası ile 11. maddesinin c fıkrası tuhaf bir biçimde çelişmektedir. 6. Maddenin c fıkrası ile, İl Özel İdarelerine Çevre Düzeni Planı yapma ve yaptırma yetkisi verilmektedir. Tasarıda bu planlara ilişkin onay yetkisi ise verilmemektedir. 11. maddenin c fıkrası ise, il genel meclislerine yani il özel idarelerine, belediye ve mücavir alan sınırları dışında kalan yerlerde imar planlarını görüşmek ve onaylamak yetkisi vermektedir. Burada da imar planlarını yapmak ve yaptırmak yetkisi tanımlanmamıştır. Şayet bu iki madde birbirlerine referansla yazılmışsa, yani 6. maddenin c fıkrasında verilen plan yapımı, yaptırılması yetkisinin, görüşme ve onaylama boyutu 11. maddenin c fıkrasında tanımlanmaya çalışılmışsa, ciddi kavram kargaşaları ortaya çıkmaktadır. Zira Çevre Düzeni Planları ile imar planları farklı planlardır.

Eğer bu maddeler birbirlerini refere etmiyorlarsa, ortaya çıkan durum daha da vahimdir. Zira Çevre Düzeni Planlarının yaptırılması ve onaylanması yetkilerine ilişkin olarak, yakın geçmişte Çevre Bakanlığı ile Bayındırlık ve İskan Bakanlığı

arasında ciddi ihtilaflar yaşanmıştır. Her iki kurum birbirlerini dava etmişler ve konu Başbakanlığın hakemliğine kadar uzanmıştır. En son Çevre Bakanlığı ile Orman Bakanlığının birleştirilmesi aşamasında Çevre Düzeni Planlarını yapma ve onaylama yetkisi, eski tarihli başvurularda Bayındırlık ve İskan Bakanlığı yetkili olmak kaydıyla, Çevre ve Orman Bakanlığına verilerek ortam biraz yatıştırılmıştır. Mahalli İdareler Tasarılarında şayet, İl Özel İdarelerine Çevre Düzeni Planı yapma yaptırma yetkisi verilmek isteniyorsa, bu alandaki yetki dağınıklığı ve karmaşası daha da artacaktır.

Bu maddelerin birbirlerini refere etmemesi halinde ortaya çıkan bir sorun da verilen yetkilerin eksik oluşudur. 6. maddede İl Özel İdarelerine Çevre Düzeni Planı yapımı ve yaptırılması yetkisi verilmekte ancak onaylama yetkisi tanımlanmamakta, yine 11. madde de imar planlarını onama yetkisi verilmekte ama bu planları yapma ve yaptırma yetkisi verilmemektedir.

Bu maddeler özelindeki karışıklıklar, tasarıları hazırlayanların, planlama ve şehircilik konularındaki temel kavramlardan ve yetki sorunlarından bihaber olduğu izlenimini yaratmaktadır.

Yasa tasarıları, belediyeler üzerinde son derece belirsiz vesayet düzenlemeleri de içermektedir. Örneğin Belediye Kanun Tasarısının, Meclisin Feshi başlıklı 32. maddesinin b fıkrasındaki düzenleme son derece genel ve belediyeler üzerinde nasıl ve ne şekilde uygulanacağı belirsiz bir vesayet getirmektedir. Bu yetkinin siyasi olarak kullanılma tehlikesi çok açıktır.

Tasarılarda, kentlilerin yönetime katılımını öngören maddelerden en önemlisi Kent Konseylerine ilişkin olmaktadır. Ancak bu maddelerdeki düzenlemelere bakıldığında, kent konseylerine ilişkin bağlayıcı hükümlerin olmadığı, bunların yalnızca göstermelik biçimde tasarılar da yer almasının istendiği anlaşılmaktadır. Hali hazırda da karar alma süreçlerinde tanımlı bir katılımı ve yetkisi olmayan kent konseyleri ve benzeri ortamlar oluşabilmektedir. Tasarılar bu alanda yeni ve ilerici bir durum getirmemektedir.

Gelişmiş demokrasilerin pek çoğunda, özellikle yerel yönetimler yaşayanların sürekli denetimine açık olarak örgütlenmektedir. “Geri Çağırma” yetkisi böylesi bir mekanizmanın gereği olarak kullanılmaktadır. Yaşayanlara, seçilen yöneticilerden memnun olmamaları halinde onları geri çağırma yetkisi verilmektedir. Oysa mahalli idareler tasarılarında, belediye ya da il genel meclislerinin feshi, görevinin sona ermesini düzenleyen maddelerde, yurttaşlara “geri çağırma” yetkisi verilmesi düşünülmemiş, bu yetki yalnızca merkezi kurumlar için tanımlanmıştır.

ÖZETLE, mahalli idareler tasarıları incelendiğinde, tasarılar konu olan idari birimler alanında çok yeni ve ilerici düzenlemelerin olmadığı, kısmi revizyonlarla yetinildiği anlaşılmaktadır. Türkiye’de planlama ve şehircilik alanında yaşanan

sorunları çözecek, ilerici ve yeni düzenlemeler tasarılarla yer almamaktadır. Özellikle belediyelerin yapısal sorunlarını giderecek, bunları etkin ve düzenli kamu hizmeti üretebilecek güçlü yerel idari birimler haline getirecek düzenlemeler bulunmamaktadır. Oysa Kamu Yönetimi Temel Kanunu Tasarısı ile pek çok yetki yerel yönetimlere devredilmektedir. Ancak yerel yönetimler bu yetkileri doğru, etkin ve gereği gibi kullanmalarını sağlayacak bir yapıya kavuşturulamamaktadır. Bu durumda, tüm bu tasarılarla yer yer açıkça yer yer zımnen yer alan kamu hizmetlerinin özelleştirilmesi niyetinin gerçekleşeceği düşünülebilir. Yerel yönetimlerin sahip oldukları ancak yerine getirmeleri mümkün olmayacak pek çok yetkisi, özel sektöre kullandırmak durumunda kalınacak ve yerel yönetimler eliyle kamu hizmetlerinin özelleştirilmesi marifetiyle özel sektör desteklenecektir.

REKABET KURULU KARARINA YARGI DUR DEDİ: EN AZ ÜCRETE İLİŞKİN DÜZENLEMELER YENİDEN YÜRÜRLÜKTE

Odamızın asgari ücret belirlenmesine yönelik tarifelerinin ve Yönetmelik düzenlemelerinin 4054 sayılı Kanunun 4. maddesine aykırı olduğu gerekçesiyle Odamızın karar ve uygulamalarına derhal son verilmesine ilişkin Rekabet Kurumunca Odamıza 10.04.2003 tarihinde tebliğ edilen kararın iptali ve öncelikle yürütmesinin durdurulmasına ilişkin Danıştaya açtığımız davada Danıştay 10. Dairesi 17.11.2003 tarihinde Rekabet Kurulu kararının yürütmesinin durdurulmasına karar verdi.

Rekabet Kurulu söz konusu kararı ile, şehir planlama mesleğinde disiplini ve hakimiyeti sağlamak, kamu, meslek ve üye çıkarlarını korumak adına yapılan düzenlemeleri dayanağı olan Anayasanın 135. maddesini ve 6235 sayılı Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Yasasını yok saymıştır. Danıştay 10. Dairesinin Rekabet Kurulu kararı hakkındaki yürütmesinin durdurulması kararı, bu kararın hukuki dayanağından yoksun olduğunu, TMMOB ve Odaların Anayasa ve 6235 Sayılı Yasa uyarınca kamu kurumu niteliğinde meslek kuruluşu ve kamu tüzel kişiliği olarak kendi meslek alanını düzenlemeye yönelik yetkileri olduğunu ve Rekabet Kurulu kararlarının bu yetkileri aşamayacağını hüküm altına almıştır.

Rekabet Kurulu kararının Odamıza tebliğinden, Danıştay'ın yürütmesinin durdurulmasına kadar geçen sürede, Odamızın en az ücret belirlemeye ve denetlemeye yönelik düzenlemelerinin tedbiren askıya alınması, kamu yararı açısından büyük olumsuzluklara sebep olmuş, üyelerimiz arasında haksız rekabet koşullarını doğurmuştur. Danıştay, en az ücret belirleme ve denetiminin şehir planlama mesleğinin ülke ve kamu çıkarlarını gözetmesi yanında, mesleğin

gelişimini temin etmek ve üyelerin eşit rekabet ortamında çalışmasını sağlamak maksatlı olduğunu ve kanun koyucunun bu amaçları temin için 6235 Sayılı Yasada bu yetkileri tanımladığını karar altına almıştır.

Hatırlanacağı gibi, Rekabet Kurulu kararının iptali ve yürütmesinin durdurulması istemimiz; Rekabet Kurumu'nun düzenleyici işlemler olan Yönetmeliklere son verme yetkisinin bulunmadığı, Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği'nin bir teşebbüs birliği ve bağlı odaların da birer teşebbüs odası oldukları iddiasının geçerli olmadığı, Odamızın en az ücret belirlenmeye ilişkin Yönetmelik düzenlemelerinin 6235 Sayılı TMMOB Kanuna aykırı olduğu iddiasının gerçeği yansıtmadığı, Rekabet Kurulunca alınan kararın, diğer meslek odaları ile TMMOB ve bu birliğe bağlı meslek odaları arasında eşitsiz bir uygulamayı öngördüğü gerekçelerine dayanmıştır.

Danıştay Kararı

Danıştay 10. Dairesinin 17.11.2003 tarih ve 2003/2564 esas nolu kararında şu ifadeler yer almıştır:

“Anayasanın 135. maddesi kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları ve üst kuruluşlarını “belli bir mesleğe mensup olanların müşterek ihtiyaçlarını karşılamak, mesleki faaliyetlerini kolaylaştırmak, mesleğin genel menfaatlere uygun olarak gelişmesini sağlamak, meslek mensuplarının birbirleri ile ve halk ile olan ilişkilerinde dürüstlüğü ve güveni hakim kılmak üzere meslek disiplini ve ahlakını korumak maksadı ile kanunla kurulan ve organları kendi üyeleri tarafından kanunda gösterilen usullere göre yargı gözetimi altında gizli oyla seçilen kamu tüzel kişilikleridir.” şeklinde tanımlamıştır.

Yine Anayasanın 124. maddesi uyarınca, Başbakanlık, bakanlıklar ve kamu tüzel kişileri kendi görev alanlarını ilgilendiren kanunların ve tüzüklerin uygulanmasını sağlamak üzere ve bunlara aykırı olmamak şartıyla yönetmelik çıkarma yetkisine sahiptirler.

Bu kapsamda, kamu kurumu niteliğinde meslek kuruluşlarının üst kuruluşu olan ve kamu tüzel kişiliği bulunan davacı Birliğin kendi görev alanı ile ilgili yönetmelikler çıkarma yetkisi bulunduğu kuşkusuzdur.

Davacı Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Şehir Plancıları Odası tarafından çıkarılan; Resmi Gazete’de yayımlanmak suretiyle yürürlüğe konulan ve o tarihten itibaren de uygulanması süregelen TMMOB Şehir Plancıları Odası Serbest Şehircilik Hizmetleri, Büro Tescil, Mesleki Denetim ve En Az Ücret Yönetmeliği ve TMMOB Şehir Plancıları Odası Mesleki Denetim Yönergesi hakkında tesis edilen ve anılan Yönetmeliklerin uygulanıyor olması nedeniyle davacı Birliğe para cezası verilmesine ilişkin bulunan Rekabet Kurulunun dava konusu 22.1.2002 tarih ve 02.04-140-21 sayılı kararının, Yönetmeliklerin hukuksal niteliği dikkate alındığında, 2577 sayılı Kanunun 27. maddesinde yer

alan koşulların gerçekleştiği görüldüğünden, yürütülmesinin durdurulması istemi yerinde görülmüştür.

Açıklanan nedenlerle davacının yürütmenin durdurulması isteminin kabulüne oyçokluğuyla 17.11.2003 tarihinde karar verildi.”

Kararın Uygulanması

Rekabet Kurulu’nun anılan kararı ve TMMOB Yönetim Kurulunun 17.05.2003 tarih ve 233 sayılı kararı uyarınca Odamız Serbest Şehircilik Hizmetleri, Büro Tescil, Mesleki Denetim ve En Az Ücret Yönetmeliği ve bağlı düzenlemelerinde yer alan asgari (en az) ücrete ilişkin tüm hükümler ve uygulamalar, 07.06.2003 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere askıya alınmıştır.

Yürütmenin durdurulması kararının ardından, Yönetim Kurulunun 24.02.2004 tarihli toplantısında Odamızın en az ücret denetimine ilişkin uygulamalarının devamına karar verilmiştir. Karar şu şekildedir:

“Rekabet Kurulunun 10.04.2003 tarihinde tebellüğ edilen 22.01.2002 tarih ve 02-04/40-21 sayılı Odamızın asgari ücret belirlemeye yönelik tüm yönetmelik, karar ve uygulamalarına son verilmesine ilişkin gerekçeli kararının iptali ve öncelikle yürütmenin durdurulması istemiyle Danıştay’da açılan davada Danıştay 10. Dairenin Esas No: 2003/2564, 17.11.2003 tarih ve Odamızca 17.02.2004 tebellüğ edilen yürütmenin durdurulması kararı ve TMMOB’nin 29.01.2004 tarih ve 92 sayılı yazısı doğrultusunda,

(a) Oda Yönetim Kurulunun 24 Mayıs 2003 tarihli Odamız Serbest Şehircilik Hizmetleri, Büro Tescil, Mesleki Denetim ve En Az Ücret Yönetmeliği ve bağlı düzenlemelerinde yer alan asgari (en az) ücrete ilişkin tüm hükümlerin ve uygulamaların 07.06.2003 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere askıya alınmasına şeklindeki kararı konusuz kaldığından Odamız Serbest Şehircilik Hizmetleri, Büro Tescil, Mesleki Denetim ve En Az Ücret Yönetmeliğinin asgari (en az) ücret belirlemeye yönelik uygulamaların devamına,

(b) Kararın tüm üyelere ve Rekabet Kuruluna duyurulmasına,

(c) 2004 Yılı I. Yarıyılı Şehircilik Hizmetleri En Az Ücret Tablosunun uygulamanın askıya alındığı tarihte geçerli olan 2003 yılı I. Yarıyıl Tablosu birim değerlerine % 12 artış yapmak suretiyle elde edilerek ilan edilmesine,

(d) Kararın 8 Mart 2004 tarihinden itibaren geçerli olmasına,

(e) En Az Ücret belirlenmesi ve denetimine ilişkin uygulamaların yürürlükte olmadığı 07.06.2003 – 08.03.2004 tarihleri arasında üstlenilen serbest şehircilik hizmetlerinin beyan edilmesi için serbest şehircilik bürolarına 31.03.2004 tarihine kadar süre verilmesine,

oy birliği ile karar verildi.”

Karar, Odamıza kayıtlı ve faaliyetlerini sürdürmekte olan bürolara ve Odamız birimlerine tebliğ edilerek 8 Mart 2004 tarihinden itibaren uygulamaya konmuştur. Buna göre serbest çalışan üyelerimizin en az ücret belirlenmesi ve denetimine ilişkin uygulamaların yürürlükte olmadığı 07.06.2003 – 08.03.2004 tarihleri arasında üstlendikleri serbest şehircilik hizmetleri 31.03.2004 tarihine kadar beyan etmeleri halinde en az ücret denetimi dışında tutulacaktır. Serbest şehircilik hizmetlerinin ücretlerinin en az ücretlere uygunluğu denetlenecek olmasına karşın mesleki denetim ücretlerinin Mesleki Denetim Uygulaması Ücret Birim Değerleri Tablolarına göre hesaplanması uygulamasına devam edilecektir.

YÖNETMELİĞİMİZ HUKUKA UYGUN

Yargı Serbest Şehircilik Hizmetlerini Düzenleyen Yönetmeliğimizi Genel Olarak Hukuka Uygun Buldu

29.05.2002 günlü Resmi Gazetede yayımlanan “Serbest Şehircilik Hizmetleri, Büro Tescil, Mesleki Denetim ve En Az Ücret Yönetmeliği”nin, 18,19,20,21,22,30,31/b,c,d,g ve Geçici 1. maddesi ile bu Yönetmeliğe dayanılarak çıkarılan “Mesleki Denetim Yönergesi”nin iptali ve öncelikle yürütmenin durdurulması istemiyle Odamız Üyesi Aydeniz Özür tarafından açılan dava sonuçlandı.

Danıştay 8. Dairesi 24.12.2003 tarihli gerekçeli kararında, kamu tüzel kişiliklerinin kendi görev alanlarını düzenlemeye yetkili olduğunu karara bağlamıştır.

Diğer taraftan, anılan Danıştay kararında yönetmeliğin mesleki denetim ile ilgili hükümlerin meslek mensubu olmanın yerine getirmiş olmanın gerekleri kapsamında içerik incelemesi dışında bir inceleme olduğu anlaşıldığından hukuka uygun bulunduğu belirtilmiştir.

Karar metninde şu ifadeler yer almıştır:

“... Yasanın 19. maddesinde, Odaların Yasanın 2. maddesinde belirtilen ama için Birlik Umumi Heyetince kararlaştırılan işlerden yalnız Odalarını ilgilendiren kısımlar ile görevli oldukları; 33. maddesinde Türkiye’de mühendislik ve mimarlık meslekleri mensuplarının, mesleklerinin icrasını iktiza ettiren işlerle meşgul olabilmeleri için ihtisasına uygun bir Odaya kaydolmak ve azalık vasfını muhafaza etmek mecburiyetinde oldukları hükümlerine yer verilmiştir.

Gerek anayasal ve gerekse yasal zemin karşısında, nitelik ve yetki kuralları açısından dava konusu Yönetmelikte genel bir metin olarak hukuka aykırı bir yön yoktur.”

“... anılan maddelerle getirilen ve mesleki denetimle sınırlı olan kuralların, ilgili yasanın öngördüğü meslek mensubu olmanın gerekleri kapsamındaki ilkeleri içeren ve içerik incelemesi dışında kalan bir denetim olduğu anlaşılmaktadır. Bu durum, meslek örgütü olan bir kurumun meslek yeteneğini kazanmış mensubunun yeterliliğini irdeleyemeyeceği yolundaki dairemizin yerleşik kararıyla da uyusmaktadır.”

Buna karşın, anılan Danıştay kararı ile, mesleki denetim ücretinin serbest şehircilik hizmetinin en az ücretinin % 2 oranında tahakkuk ettirilmesi şeklinde düzenleme getiren dava konusu Yönetmeliğin 22. maddesinin nisbi ücret ilkesini getirdiği, hukuka uygun bulunan denetimin nisbi ücretle ücretlendirilmesinin hukuka aykırı olduğu ve yapılan denetimin ancak maktu bir ücret belirlenmesini gerektirdiği gerekçeleriyle Yönetmeliğin 22. maddesinin 1. cümlesinin ve dayanağı bu madde olan Yönergenin 11/1. maddesinin 1. cümlesinin iptaline karar verilmiştir.

Bilindiği üzere, dava konusu Yönetmeliğin 22. maddesinin 1. cümlesinin ve Yönergenin 11/1. maddesinin yürütmesinin durdurulmasına ilişkin Danıştay 8. Dairenin kararı 9.5.2003 tarihinde Odamıza tebliğ edilmiş, 31.5.2003 tarihli Yönetim Kurulu kararı ile mesleki denetim ücretlerinin hesaplanması usulüne ilişkin yeni düzenlemeler getirilerek Şehircilik Hizmetleri Mesleki Denetim Uygulaması (MDU) Ücret Birim Değerleri Tabloları ve Uygulama İlkeleri yürürlüğe konmuştu.

Söz konusu Danıştay kararı ile, yürütmesi durdurulan maddelerin iptalinin ardından Odamız Yönetim Kurulunun 24.2.2004 tarihli toplantısında alınan karar aşağıdaki gibidir:

“Odamız Serbest Şehircilik Hizmetleri, Büro Tescil, Mesleki Denetim ve En Az Ücret Yönetmeliğinin iptali istemiyle açılan davada Danıştay 8. Dairenin 24.12.2003 tarihinde Esas No : 2002/3127 ile Karar No : 2003/5911 ile verilen; Yönetmeliğin mesleki denetim uygulaması ücretlerinin belirlenmesine ilişkin “Mesleki denetim ücreti, serbest şehircilik bürosunun yaptığı ve en az ücret tablosunda bedeli belirlenmiş serbest şehircilik hizmeti karşılığı olarak en az ücret tablosunda belirlenen en az ücret üzerinden, en az dosya ücreti kadar olmak üzere % 2 oranında, brüt ücret üzerinden tahakkuk ettirilir.” şeklindeki 22. maddesinin 1. cümlesi ile bu doğrultuda yürürlüğe konulan Mesleki Denetim Yönergesinin 11/1. maddesinin iptali kararına istinaden,

(a) Söz konusu davada verilen ve Odamıza 09.05.2003 tarihinde tebellüğ edilen yürütmeyi durdurma kararı ve Rekabet Kurulunun 22.01.2002 tarih ve 02-04/40-21 sayılı kararına istinaden anılan maddelerin yürütülmesinin durdurulması şeklindeki 31.05.2003 tarihli Yönetim Kurulu kararının uygulamasının devamına,

(b) Mesleki denetim uygulaması ücretlerinin Danıştay’ın karar gerekçelerinde yer alan usullere uygun hale getirilmesi amacıyla ve Yönetmeliğin 31/e maddesi uyarınca 31.05.2003 tarihli Yönetim Kurulu kararıyla hükme bağlanan ve 07.06.2003 tarihinden itibaren yürürlüğe giren Şehircilik Hizmetleri Mesleki Denetim Uygulaması (MDU) Ücret Birim Değerleri Tabloları ve Uygulama İlkeleri uyarınca tahakkuk ettirilmesi şeklindeki uygulamanın devamına, oy birliği ile karar verildi.”

Odamız Yönetim Kurulu mesleki denetim ücretlerinin belirlenmesine ilişkin düzenlemelerin yürütmesinin durdurulduğu aşamada, Odamız Serbest Şehircilik Hizmetleri, Büro Tescil, Mesleki Denetim ve En Az Ücret Yönetmeliğinin mesleki denetim ücretlerinin ödeme biçimlerinin belirlenmesine ilişkin Yönetim Kurulunu yetkilendiren 31/e maddesine dayanarak bir düzenleme yapmıştır. Bu düzenlemenin Yönetmelikle hüküm altına alınması amacıyla Odamız 23. Olağan Genel Kurulunda gerekli Yönetmelik değişiklikleri yapılmıştır.

DANIŞTAY: BAYINDIRLIK VE İSKAN BAKANLIĞINCA YAYIMLANAN GENELGE YASA HÜKÜMLERİNİ VE PLANLAMA İLKELERİNİ BERTARAF ETMEKTEDİR

Bayındırlık ve İskan Bakanlığınca kıyı mevzuatı ile ilgili olarak çıkarılan 24 Mayıs 2002 günlü 1046/10597 sayılı Genelgenin yürütmenin durdurulması kararından sonra, iptaline karar verildi. Karar Danıştay Altıncı Dairesinin Esas No: 2002/3964, Karar No: 2004/436 sayılı kararı ile, 27.01.2004 tarihinde oybirliği ile alındı.

Kararda; Genelgenin ülke genelinde uygulamalara açıklık getirilerek tesbit edilen sorunlara mevzuata uygun çözüm üretmeye çalışıldığı ileri sürülmekte ise de, mevzuat hükümlerine aykırı yapılar hakkında yasal işlemlerin yapılması gerekirken bunların muhafazaları için yeni çözümlerin üretilmesine öngören genel hükmünün yasal hükümleri ve planlama ilkelerini bertaraf edici nitelikte düzenlendiği açık olduğundan hukuka ve kamu yararına uyarlığı bulunmadığı belirtilmiştir.

Bu nedenle, söz konusu Genelgenin mahkeme kararları doğrultusunda iptali ile birlikte genelgenin yayımlandığı tarihten sonra genelgeye göre yapılan işlerde iptal edilmesi gerekmektedir.

 Genel Merkez Basın Açıklaması

KAÇAK YAPI İNŞAATLARI DURDURULMALI, İMAR MEVZUATI BU DOĞRULTUDA YENİLENMELİ

Son günlerde, yerel seçimlerin bütün yoğunluğuyla gündemi belirlediği bir dönemde, başta İstanbul’da ve orman alanlarının bulunduğu kıyı bölgelerinde olmak üzere, kentlerimizde ölçsüz bir kaçak yapılaşma faaliyeti başlamış bulunmaktadır. Belediyelerin yönetimine talip olan adayların bir çoğunun kaçak yapılaşmayı önlemek ve durdurmak anlamında

karalı bir söylem geliştirmedeği bu dönemde, 28 Mart'ta yapılacak seçimlerde yeniden aday olan Belediye başkanlarımızın çoğunluğu da, kaçak yapılaşmayı yalnızca izlemekle yetiniyor görünmektedirler. Anayasamıza göre, kentlerimizin planlı gelişmelerine yönelik faaliyetlerin içinde aktif görev alan bir meslek grubu olarak, telafisi güç kaçak yapılaşmayı kaygıyla değerlendirmekteyiz.

Seçimler öncesinde bu duruma karşı etkili önlemlerin alınmıyor olması, ilgili meslek topluluğu olarak Şehir Plancıları Odasını bir çok temel konu hakkında düşündürmekle birlikte, özde iki konunun önemle kamuoyunun dikkatine sunulması gerekliliğini ortaya çıkartmıştır.

1. Öncelikle, Meclisin ve kamuoyunun gündeminde olan Yerel Yönetim Reformu Tasarısının kaçak yapılaşmanın denetim altına alınması boyutuyla yeniden değerlendirilmesi gerekmektedir. Kamu arsalarının ve kamusal alanların kaçak yapı sahiplerine satışı yolu ile gelir elde etmek ya da dönüşüm projeleri adı altında yasa dışı yapıları yasal hale getirmek biçimindeki imar aflarına yönelik düzenlemeler, gündeme getirilmemelidir. Aksi durumda, seçim öncesi sıkça görüldüğü üzere kaçak yapıların özendirilmesine neden olunmaktadır.

Sayıları 3200'den fazla olan ve 2 bin ile 12 milyon arasındaki nüfus büyüklüklerine hizmet vermek üzere kurulmuş bulunan belediyelerimiz, 1930'lu yıllardan günümüze kadar ne yazık ki yeterince kurumsallaşamamışlardır. Belediyelerimizin yasal olarak yürütmekle görevli oldukları konularda, çoğu kez aşırı yetkili belediye başkanlarımızın, denetimden uzak siyasal ve kişisel tercihleri belirleyici olabilmektedir. Belediyelerimizin bu biçimiyle siyasallaşan yapıları ve başkanların kişisel seçimleriyle biçimlenen kararlar, kaçak yapılaşma gibi niteliği, önlemleri ve çözümleri çok net konularda dahi, kamu yararının gözetildiği teknik hizmetlerin, gerektiği gibi yerine getirilememesine yol açmaktadır. Seçim öncesi dönemde belediyelerimizin kaçak yapılaşmaya karşı etkili önlemler alamıyor olmasının altında temelde, bu yaklaşım ve kurumsallaşamamış siyasi tercihlerin yatıyor olduğu görülmektedir. Bu nedenle, gündemdeki Yerel Yönetim Reformu Tasarısının, bu gibi siyasallaşma ve kurumsallaşma sorunlarını çözebilecek bir derinlikte kurgulanması gerekmektedir.

2. Diğer taraftan, Yerel Yönetim Reformu ile belediyelerimizin kurumsal yapılarının güçlendirilmesi de tek başına yeterli olmayacaktır. Bununla paralel olarak imar mevzuatında da köklü bir reform yapmaya ihtiyaç bulunmaktadır. Başta, kaçak yapıların önlenmesine yönelik mekanizmalar, yaptırımlar getirmeyen 3194 Sayılı İmar Kanunu ve yönetmelikleri olmak üzere, diğer ilgili yasaların da kapsamlı bir biçimde yeniden gözden geçirilmesi gerekmektedir.

3194 Sayılı İmar Kanununun 31 ve 32. maddeleri kaçak yapılarla ilgili düzenlemeleri içermekle birlikte, bir çok eksikliği-çelişkiyi ve çözümsüzlüğü de barındırması açısından yeniden

ele alınması gereken bir nitelik sunmaktadır.

Kanunun 31. maddesi, "kullanma izni almayan yapıların, kullanma izni alınmaya kadar elektrik, su ve kanalizasyon hizmetlerinden yararlanamayacağı" hükmünü getirmektedir. Kanun hükmünün büyük şehirlerimizde uygulanması da, uygulanmaması da sorunlar yaratmaktadır. Bu çelişki şöyle ortaya koyulabilir: Kentlerimizin yapılaşmış alanlarında "kullanma izni" almadan yapılaşma oranının % 70'lere yaklaştığı düşünülürse, yasa dışı yapılaşmış bu alanlarda yasal olarak bir gereklilik olan elektrik, su ve kanalizasyon hizmetlerinin sunulmaması, kaçak yapılaşmayı önleyici bir yaptırım olmaktan çok, bu bölgelerde yaşayan insanların sağlık sorunlarıyla yüz yüze gelmesine yol açabilecektir. Bu durumun da kent ve çevre sağlığı, kamu güvenliği ve yararı ile çelişen nitelikleri olduğu açıktır. Bu nedenle, kaçak yapılaşmayı önlemenin yolu, kaçak yapılarda yaşamaya zorunlu olan insanların kamu hizmetlerinden mahrum bırakılması ve tecrit edilmesi değildir. Yaptırımlar, kaçak yapıları yapanlara ve yaptırımlara uygulanmalıdır. Diğer taraftan, Kanunun 31. maddesi ile getirilen bu düzenleme, "kullanma izni" almayan yapıların belirli bir zaman içinde kullanma izinlerini alabileceğini de öngörerek kendi içinde çelişmektedir. Bu durumda, kurallar yapım aşamasından itibaren uygulanamamakta ve sonradan imar aflarıyla kaçak yapılara kullanma izni verilmesi yoluna gidilmektedir. Görüldüğü üzere, kaçak yapılaşmayı çözümlmeye yönelik söz konusu yasal düzenlemeler, yapımına kaçak olarak başlanan yapıların kısa bir süre içinde yasal hale getirilebilmesini olanaklı kılması nedeniyle, ilginç ve acilen giderilmesi gereken bir çelişki oluşturmakta, İmar Kanunundaki kaçak yapılaşmaya prim tanıyan düzenlemelerin acilen gözden geçirilmesi gerekmektedir.

Kaçak yapılaşmaya karşı yerel yönetimlerin görevlerini etkili bir biçimde yapamıyor olmasına yol açan kanun hükümlerinden bir diğeri de İmar Kanununun 32. maddesidir. Bu kanun maddesi, kaçak yapının bir ay içerisinde ruhsat alarak ya da eksiklikleri giderilmek suretiyle işlevini sürdürmesine olanak tanımakta, yasa dışı yapıyı yapan ve yaptırana ciddi yaptırım ve ceza mekanizmaları tanımlamamakta ve kaçak yapının çok kısa sürede küçük değişikliklerle kullanılmasına olanak tanımaktadır. Kaçak yapının tespitinden itibaren bir ay boyunca kurumların yasal olarak hiçbir işlem yapamıyor olmaları nedeniyle, özellikle seçim dönemlerinde, teknolojik olanaklar da kullanılarak kaçak yapılarda birkaç kat daha yapılmakta ve yine seçim dönemlerinde uzayabilen (!) bir aylık sürenin sonunda kaçak çok katlı yapılar kısmen kullanılmaya bile başlanmaktadır. Açıkça anlaşılabileceği üzere, İmar Kanunundaki boşluklar kaçak yapı sahiplerine fiili durum yaratma olanağı vermekte ve kaçak yapılaşmayı dolaylı olarak özendirilmektedir.

Öte yandan, bu yasal hükümler kentlerimizin planlı bir biçimde gelişmesini koşul olarak koyan Anayasa hükümleriyle de açık biçimde çelişmektedir. Kaçak yapıların böylesi

bir süreç ve dolaylı ya da dolaysız af yasaları ile yasallaşabiliyor olması, bir yandan kentlerimizde önemli baskı ve spekülasyon süreçlerini tetiklemekte, bir yandan kaçak yapılaşmayı özendirmekte, diğer yandan da, planlamayı işlevsizleştirerek, mevcut yasa dışı durumun meşrulaştırılması sürecine indirgemektedir.

Bayındırlık ve İskan Bakanlığı'na hazırlanarak kurumların görüşlerine sunulan İmar ve Şehircilik Kanunu Tasarısı ve kaçak yapıların yasallaşmasına yol açacak unsurlar içeren Kentsel Dönüşüm Yasa Tasarısı Taslakları ile, yine kamuoyunun gündeminde bulunan Yerel Yönetim Reformu Tasarısının; yukarıda vurgulanan sorun ve hassasiyetler göz önünde bulundurularak, bütüncül bir anlayışla ve kaçak yapılaşma ile ilgili düzenlemeleri de af mantığına oturtmaksızın gerçekleştirebilecek biçimde yeniden ele alınmaları kaçınılmaz görünmektedir.

Bunlara ek olarak, kentlerimizin plansız ve sağlıklı yapılaşmasına son verilebilmesi anlamında, en temel gereksinim olan barınma hakkını kullanan kent yoksullarıyla, gecekondu ve kaçak yapıyı rant aracı olarak gören ve kullanan çevrelerin ayırt edilmesi, toplumsal olarak da büyük önem taşımaktadır. Bu nedenle, kaçak yapılarla ilgili tüm yasal düzenlemelerin bu ayrımın farkına varabilecek yaptırımlar tanımlaması, meslek topluluğumuz ve sorumluluk duygusu taşıyan kamuoyu tarafından beklenmektedir.

Kaçak yapılaşmaya karşı, en kısa sürede alınacak en önemli önlem; kentlerimizin ve kamu kaynaklarının talan edilmesine yol açan bu aymazlığa karşı vatandaşlarımızın duyarlılığı ve bilincidir. TMMOB Şehir Plancıları Odası bu duyarlılık ve bilincin geliştirilebilmesi için, kamuoyunun aydınlatılması anlamında üstlendiği görevi, seçim dönemlerinde her zaman olduğu kararlılıkla sürdürecektir. Kaçak yapı inşaatlarına rastlayan vatandaşlarımızın da aynı bilinç ve kararlılıkla, mücavir alan sınırları içerisinde belediyelere, dışında da valiliklere bilgi vermesi, şikayetçi olması ve yapılan işlemlerin kent ve kamu adına takipçisi olması, seçim dönemlerinde yoğunlaşan kaçak yapı fırsatçılığına karşı en etkili yöntem olacaktır. Şehir Plancıları Odası, vatandaşlarımızın aydınlatılmasından, kamuoyunun bilgilendirilmesine, yasa dışı işlemlerin izlenmesinden kamu adına denetlenmesine kadar üstlendiği her sorumluluğu yerine getirme bilinci ve kararlılığındadır.

Kamuoyunun bilgilerine sunarız.

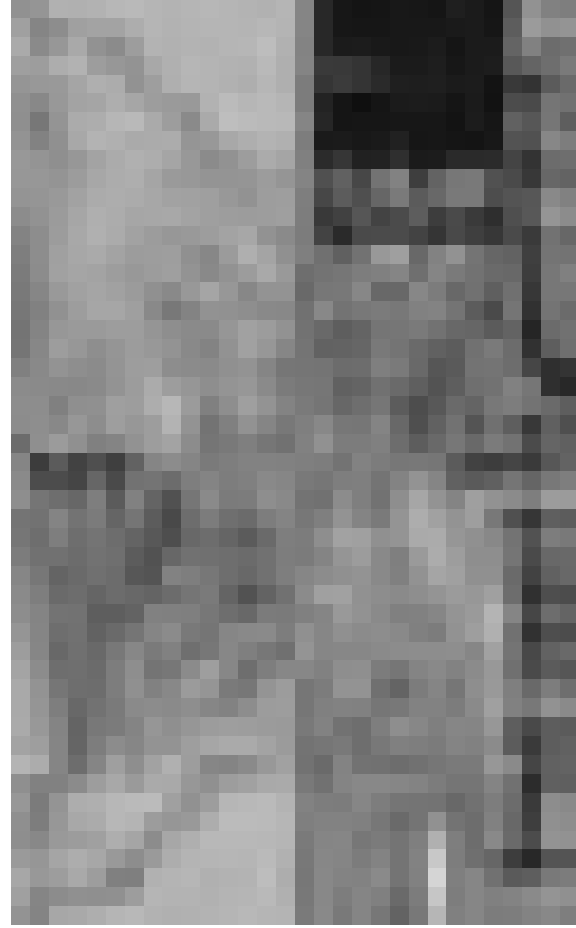
TMMOB ŞEHİR PLANCILARI ODASI
YÖNETİM KURULU

PLANLAMA DERGİSİNİN 2003/4 SAYISI ÇIKTI

Planlama Dergisinin 2003/4 sayısı ile birlikte 2003 yılı içerisinde, derginin 4.sayısı yayımlanmış oldu. Bu sayıda ağırlıklı olarak kırsal planlama ve yerel yönetimlerin yeniden yapılandırılması konuları ile ilgili yazılara, görüşlere, raporlara ve söyleşilere yer verildi. Derginin bu sayısı ile; kırsal planlamanın önemi ve gerekliliği, yeniden düşünülmesi gereği üzerinde durulmuş, gündem de olan meslek alanımızı doğrudan ilgilendiren taslaklarla ilgili yeni açılımlar sağlanmıştır.

Dergide; "Tarımda Üretim ve Gelişme" başlıklı yazı Duran Taraklı, "Türkiye'de Köylülüğün Çözülme Sürecine" ilişkin yazı Alper Özkan, "Kent Kır Ayrımında Kırın Planlanması Sorunu"na ilişkin yazı N.Tunga Köroğlu tarafından kaleme alınmış, ABD'de katılımcı kırsal planlama uygulamaları Elif Karakurt Franco ve Micheal Franco tarafından örneklerle aktarılmıştır.

Bülent Tanık, Çağatay Keskinok, Tarık Şengül'ün Yerel Yönetimler Reformu Taslağı üzerine görüşlerine yer verilmiştir. Melih Ersoy gündemde olan merkezi ve yerel yönetimlerin yeniden yapılanmasına ilişkin taslakları yazısında

değerlendirilmiştir.

Ayrıca konuya ilişkin olarak üretilen rapor ve tartışma metinlerine de dergide yer verilmiştir.

Dergide, Japonya’da Yönetim Yapısını Semra Kalkan, Federal Almanya Cumhuriyetinde mekan planlama sistemini Sabrina Kayıkçı’nın incelediği yazılarda yer almaktadır. Tevfik Yıldırım ise Adana Koruma Amaçlı İmar Planının gerçekleşme sürecini ele almakta, Murat Çelik Türk kent planlama sistemini dünya planlama teorisindeki yeri açısından değerlendirmektedir. Serdar Karaduman ve Eser Atak’ın birlikte kaleme aldığı yazıda ise Kızılay Kent Merkezindeki yaya ulaşımı için yapılan mücadele bir örnek olay olarak aktarılmaktadır. Dergide sürekli olan bölümlerde yer almaktadır.

Derginin gelecek sayıları ile ilgili olarak görüşlerinizi, yazılarınızı, önerilerinizi bekliyoruz.

ŞEHİR VE BÖLGE PLANLAMA ÖĞRENCİLERİ BULUŞMASI YAPILDI

ODTÜ Mimarlık Topluluğu tarafından 26-27-28-29 Şubat 2004 tarihlerinde gerçekleştirilen Türkiye Şehir ve Bölge Planlama Öğrencileri buluşmasının teması Mekan ve Vizyon olarak belirlenmiştir. Türkiye’nin 12 ayrı üniversitesinde ve 8 ayrı kentinde öğrenim gören planlama öğrencilerinin biraraya geldiği organizasyonda hedeflenen hem sosyal hem profesyonel anlamda öğrenciler arasında iletişimin güçlenmesidir. Buluşma; öğrencilikte başlayan ilişkilerin mesleğin geleceğine katkısı olacağından yola çıkılarak daha önce başlatılan ancak devam ettirilmeyen Şehir ve Bölge Planlama Öğrencileri Birliği’nin kurulabilmesi için bir adım olmuştur. Buluşmada hem planlama eğitimine, hem mesleğe katkı sağlayacak aktiviteler tasarlanmış; belirlenen temalar altında, öğrenciler arasında fikir alışverişi geliştirmek, planlama disipliniyle ilgili yeni fikirlerin ve projelerin ortaya çıkmasına zemin hazırlamak, farklı okullarda planlama eğitimi gören öğrencilerin birbirlerinin tanımlarını sağlamak amaçlanmıştır. Önemli güncel planlama konularının tartışılması aracılığıyla, topluluğumuzun öncelikli amacı olan mesleğimizi tanıma ve eğitimimize katkıda bulunma gerçekleştirilirken, bu çabayı Türkiye’deki diğer planlama öğrencileriyle de paylaşmak hedeflenmiştir.

Dört gün süren Türkiye Şehir ve Bölge Planlama Öğrencileri Buluşması’nda Mekan ve Vizyon başlığı altında iki atölye ve beş panel düzenlenmiş, bunlar dışında bir tanışma kokteyli, ODTÜ ve Ankara gezileri ve bir değerlendirme toplantısı yapılmıştır. Buluşma boyunca zaruri masraflar Mimarlık Topluluğu, Mimarlık Fakültesi Dekanlığı, TMMOB Şehir Plancıları Odası, Kavaklıderem Derneği ve Çankaya Beldiyesi tarafından karşılanmıştır.

Farklı okullarda planlama eğitimi gören öğrencilerin fikirlerini paylaşabilmeleri amacıyla düzenlenen atölyelerde “Kendi Mekanını Yarat” ve “Ankara’da Kent Mekanı” başlıkları altında çalışılmıştır. Soyuttan somuta inen ve başkent için üretilen farklı fikir ve projelerin tartışıldığı atölyelerde belli başlıklar altında uzlaşmaya çalışılmış, Mimarlık ve Kentsel Tasarım öğrencilerinin katılımı da tartışmalara yön vermiştir.

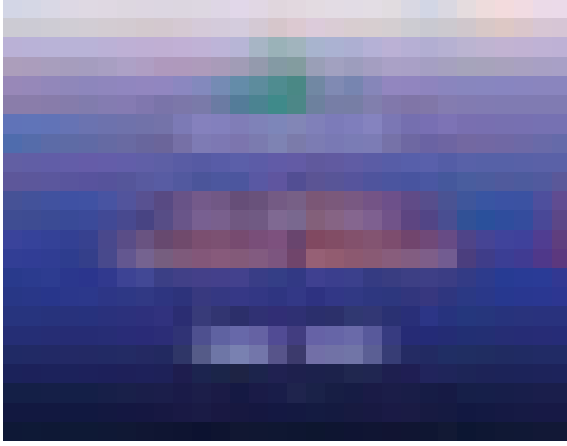
TMMOB Şehir Planlancıları Odası Başkanı Ümit Nevzat Uğurel, ODTÜ Mimarlık Fakültesi Şehir ve Bölge Planlama Bölümü Başkanı Prof.Dr.Ali Türel ve Fakülte Dekanı Prof.Dr.Haluk Pamir’in açılış konuşmalarıyla başlayan Planlama Öğrencileri Buluşması beş başlık altında toplanan panellerle devam etmiştir.

Mekan konulu panelistler Doç.Dr.Baykan Günay ve Emekli Doç.Dr.Argun Evyapan “Şehirci” ve “Plancı” kavramlarının farklı algılanması gerekliliğinden ve her ölçekte değişen mekan kavramları üzerinde durmuşlardır. “Katılımcı Planlama” panelinde Prof.Dr.İlhan Tekeli Farklı tip planlama ilkelerinde katılım sürecini irdelemiştir. “Küreselleşme ve Kent Mekanı” panelinde panelistler Prof.Dr.Tarık Şengül ve Prof.Dr.Ayda Eraydın küreselleşme sürecinin kent mekanına yansımalarından bahsetmişlerdir. Farklı üniversitelerin Planlama Bölümü’den gelen öğretim üyelerinin katılımıyla gerçekleşen bir diğer panelde, farklı eğitim yaklaşımları, üniversitelerin lisansüstü eğitim olanakları ve öğrencilerin genel sorunlarına değinilmiştir. Yrd.Doç.Dr.Serap Kayasu, panelistliğini yaptığı “Stratejik Planlama” konulu sunumda; stratejik planlama sürecinin dünya örnekleri ve ODTÜ Şehir ve Bölge Planlama Bölümü 4. Sınıf Stüdyosunda uygulanış biçimi hakkında bilgiler verilmiştir. Bu panele İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü Şehir ve Bölge Planlama Bölümü Öğretim Üyesi Prof.Dr. Semahat Özdemir de planlama kavramı üzerinde bilgilerini sunmuştur.

Buluşmaya katılan tüm öğrencilerin katıldığı değerlendirme toplantısında böyle buluşmaların hem öğrenciler, hem eğitim sistemimiz ve dolayısıyla kentlerimize faydalı olacağı fikrinde uzlaşmıştır. Buluşmaların gelenekselleşip her sene bir üniversitenin organize etmesi şeklinde devamının sağlanması konusunda karara varılmış, buluşma haricinde internet ortamında tüm öğrencilerin birbirlerine ulaşabileceği, görüş ve projelerini tartışabileceği bir portalda birleşme kararı verilmiştir.

I. ULUSAL KENT ORMANCILIĞI KONGRESİ DÜZENLENİYOR

Kırsal Çevre ve Ormancılık Sorunları Araştırma Derneği, TMMOB Çevre Mühendisleri Odası, TMMOB Peyzaj Mimarları Odası ve Türkiye Ormancılar Derneği tarafından düzenlenen “I. Ulusal Kent Ormancılığı Kongresi” 9-10-11 Nisan 2004 tarihlerinde Ankara’da yapılacaktır.

ŞEHİR PLANCLARI ODASI 22.DÖNEM ÇALIŞMA RAPORU (2002-2004) YAYIMLANDI

Şehir Plancıları Odasında 2002-2004 döneminde gerçekleştirilen çalışmaları bir bütün olarak görmek ve değerlendirmek, çalışmaların herkesce paylaşılmasını sağlamak, belli bir dönemi belgelendirmek amacıyla, kitap olarak yayımlanmıştır.

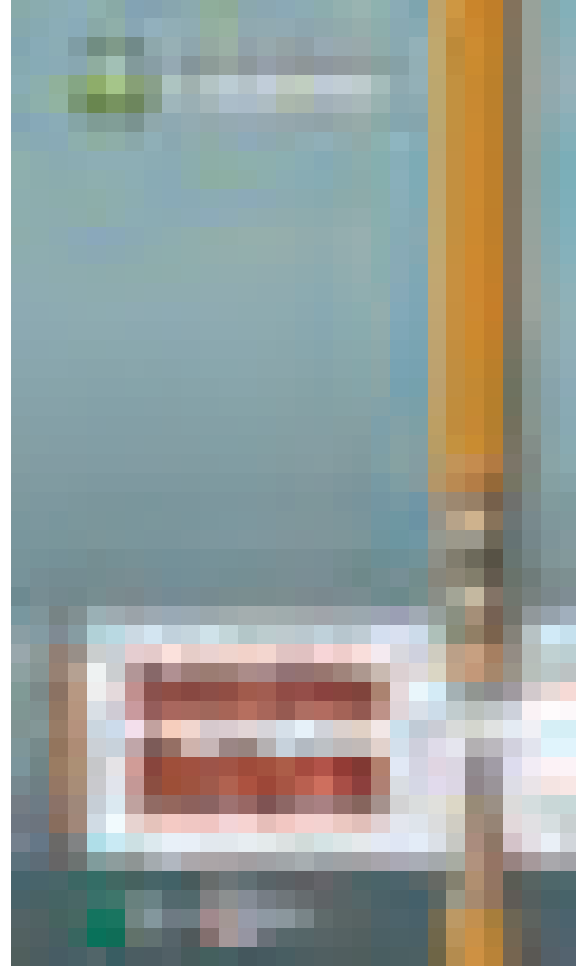
Çalışma Raporunda; bu dönemde yapılan örgütlenme çalışmalarını, mali durum ve bütçe yapısını, etkinlikleri, verilen ödüller yapılan basın açıklamalarını, komisyon çalışmaları/oda görüşleri ve yazışmaları, yayınları, davaları, onur kurulu kararlarını Şube çalışmalarından seçmeleri bulmak mümkün.

Çalışma Raporunu Oda Genel Merkez ve Şubelerinden elde edebilirsiniz.

8 KASIM DÜNYA ŞEHİRCİLİK GÜNÜ 27. KOLLOKYUM “ŞEHİRCİLİKTE REFORM” KİTABI YAYIMLANDI

6-7-8 Kasım 2003 tarihlerinde Mersin’de TMMOB Şehir Plancıları Odası ve Mersin Üniversitesi’nin birlikte düzenlediği, “Şehircilikte Reform” konulu 8.Kasım Dünya Şehircilik Günü 27.Kolokyumu kitap olarak yayımlandı. Kolokyumda sunulan bildirilerin, tartışmaların, panelin ve aktarılan deneyimlerin kalıcı hale getirilmesi ve kolokyumu izleyemeyen kişilerce de paylaşılması yayımlanan kitapla belgelenmesi sağlanmış oldu.

Kitapta; Baykan Günay ve H.Tarık Şengül tarafından yapılan tematik açıklamaları, kuramsal açılımlara yönelik bildirileri, yasal ve kurumsal arayışları ele alan konuları, kentsel dönüşüm yaklaşımları, uygulamalar ışında planlama tartışmaları,

güncel temaları, öğrenci panelini, Mersin’e ilişkin planlama deneyimleri ve sonuç bildirgesi deklarasyonunu bulmak mümkün.

“Şehircilikte Reform” kitabını Oda Genel Merkezi ile Şubelerimizden elde edebilirsiniz.

PANANOS (SELÇUK) PLAJI KENTSEL TASARIM PROJE YARIŞMASI SONUÇLARI AÇIKLANDI

Selçuk İlçesi Pamucak Mevkiinde bulunan Pananos Plajı ve çevresine ait Kentsel Tasarım ve Peyzaj Projesi Yarışması, “Mimarlık, Peyzaj Mimarlığı, Mühendislik, Kentsel Tasarım Projeleri, Şehir ve Bölge Planlama ve Güzel Sanat Eserleri Yönetmeliği” esasları doğrultusunda gerçekleştirilmiştir. Yarışmaya 53 eser katılmıştır. Aşağıda isimleri bulunan yarışmacıların eserleri ödül, mansiyon ve satınalma ödüllerine değer görülmüştür.

	EKİP	YARDIMCI EKİP	DANIŞMAN
1. ÖDÜL	SERTAÇ ERTEN, ŞEH.PL., ODTÜ DEVİRİM ÇİMEN, MİMAR, ODTÜ SİNAN BURAT, PEYZAJ MİM., AÜ		FIGEN BİLEK, PEY. MİM, AÜ
2. ÖDÜL	KEMAL ÖZGÜR, PEY.MİM., AÜ BAYAZIT AYOĞLU, PEY.MİM., AÜ MUSTAFA GÜVENÇ, MAK.MÜH., GÜ TUĞBA AKYOL, PEY.MİM., AÜ	SERDAR BAYRAM MEHMET KARACA KEYKUBAT ARAS MELTEM ŞENTÜRK NEVAL ORAN LEYLA UÇKAÇ ELİF BOYACI	
3. ÖDÜL	NURBİN P. KAHVECİOĞLU, DR.Y.MİM., İTÜ HÜSEYİN L. KAHVECİOĞLU, DR.Y.MİM., İTÜ	NİL AYNALI, ÖĞRENCİ, İTÜ BİRGE YILDIRIM, ÖĞRENCİ, İTÜ	
1. MANSİYON	NİMET AYDIN, Y.MİMAR, GÜ-ODTÜ HABİBE ADUŞ, PEY.MİM., AÜ KEZBAN ÜNAL, PEY.MİM., AÜ	KERİM YAMAN, MİMAR, OGÜ ÜMRAN KAVAK, MİMAR, ODTÜ HAKKI ŞAHİN, MİMAR, TÜ LEVENT İNCE, MİMAR, OGÜ EVRİM SUNAL, MİMAR, ANÜ KAMER SAĞLAM, MİMAR, ODTÜ HAKAN ÖZTÜRK, MİMAR, ANÜ EROL ÖZDEMİR, MİMAR, ODTÜ	
2. MANSİYON	ÖZGÜR BİNGÖL, Y.MİMAR, MSÜ İLKE BARKA, MİMAR, MSÜ CEM HİMMETOĞLU, MİMAR, MSÜ	EMRE SAVGA, ÖĞRENCİ, MSÜ	
3. MANSİYON	ÖZGÜR TOP, MİMAR, KTÜ İSKENDER HÜSEYİNKULU, MİMAR, KTÜ KAHRAMAN KARTAL, MİMAR, KTÜ TUNCAY GÜLTÜRK, MİMAR, KTÜ	DOĞUKAN ABACI, PEY.MİM., İÜ SERDAR DUVARCI, İNŞ.MÜH., ODTÜ BURHANETTİN SEVİNÇ, MAK.MÜH., NİÜ YAVUZ K.GÜNER, ELK.MÜH., ADMMA	
SATINALMA	BANU BAŞESKİCİ, Y.MİMAR, İTÜ ERVİN GARİP, Y.MİMAR, İTÜ		
SATINALMA	Y.KENAN GÜVENÇ, MİMAR, ODTÜ NAZMİYE ÖZTÜRK, MİMAR, YTÜ YUVACAN ATMACA, MİMAR, OGÜ GÜL BAHAR EDİK, PEY.MİM., AÜ		
SATINALMA	CELAL A.GÜZER, MİMAR, ODTÜ YÜKSEL ÖZTAN, Y.ZİR.MÜH., AÜ BELEMİR GÜZER, PEY.MİM., AÜ GAYE ÇULCUOĞLU, PEY.MİM., AÜ	SİMTAÇ YÜCEL, PEY. MİM., AÜ AYDIN IŞIK, MİMAR, ODTÜ RAGİP G. GÖKÇEK, MİMAR, YTÜ ŞEBNEM ERDEM, PEY.MİMM, BİL- KENT	
SATINALMA	DENİZ ARSLAN, Y.MİMAR, İTÜ ASLI ÇALIKOĞLU, MİMAR, İTÜ VOLKAN LOKUMCU, MİMAR, İTÜ ELİF ÇELİK, MİMAR, İTÜ CEREN HANCIOĞLU, MİMAR, İTÜ		
SATINALMA	İPEK YÜREKLİ, MİMAR, İTÜ	SEVİNCE BAYRAK	ARDA İNCEOĞLU, MİMAR, İTÜ
SATINALMA	GÜNAY ERDEM, MİMAR, GÜ SUNAY ERDEM, PEY.MİM., AÜ	ENGİN ESEN, ÖĞRENCİ ÖZGÜR YERLİ, PEY.MİM. PINAR ÖZYILMAZ, ÖĞRENCİ TUĞBA ÇETİNKAYA, ÖĞRENCİ	

TÜRKİYE İKTİSAT KONGRESİ 5-9 MAYIS 2004 TARİHLERİ ARASINDA İZMİR'DE TOPLANIYOR

Devlet Planlama Teşkilatı Ekonomik Modeller ve Stratejik Araştırmalar Genel Müdürlüğü tarafından 17-20 Şubat 2004 tarihlerinde İzmir'de toplanması öngörülen Türkiye İktisat Kongresi 5-9 Mayıs 2004 tarihlerine ertelenmiştir. Kongreye katılım ve daha detaylı bilgi almak için Devlet Planlama Teşkilatı'nın aşağıdaki iletişim bilgilerini kullanabilirsiniz.

T.C. Başbakanlık Devlet Planlama Teşkilatı

Tel: (0312) 294 60 21

(0312) 294 60 41

Faks: (0312) 294 60 51

E-posta: kongre@dpt.gov.tr

İnternet adresi: www.tik2004.org.tr

ŞPO ANKARA ŞUBESİ 3.OLAĞAN GENEL KURUL BİLDİRGESİ

1980'li yıllardan itibaren politik ve ideolojik düzeyde neo-liberal yapılanmanın hegemonyasını kurmasıyla başlayan ve devam eden süreçte, planlama bir bütün olarak dışlanmıştır. ve planlama karşıtı karar verme süreçleri zirveye ulaşmıştır. Planlamanın pasifize edilmesinin altında bu yeni yapılanmanın etkileri açıkça görülebilmektedir. Neo-liberalizm ve ona bağlı popüler söylemler kentleri de etkisi altına almıştır. Piyasa mekanizması ile şekillendirilen ve insanları dışlayan uygulamalar bunun en açık ifadesidir. Merkezi ve yerel iktidarların yaptıkları sistematik uygulamalarla bu yaklaşım söylem ve pratikte daha çok içselleştirilmiştir. Bu mantık çerçevesinde, kentler birer rant kaynağı olarak iktidar ve iktidar yandaşlarının odak noktası olmuştur. Böyle bir kaygının kentleri tahrip etmesi yanında planlama etik ve ilkelerini göz ardı ederek planlamayı işlevsizleştirmesi de kaçınılmazdır. Çünkü planlama etik ve ilkelerinin baskın ideoloji ile derinleşen bir çelişki içinde olduğu açıktır.

Planlama kurumuna ve kentlere yönelen bu anlayışın başkent Ankara'yı da etkisi altına aldığı özellikle son yıllarda açıkça görülebilmekteyiz. Yapılan uygulamalar sonucu kentlerde var olan sosyal, politik ve ekonomik eşitsizlikler daha da artmış ve artmaya devam etmektedir. Bir yanda piyasa güçlerinin bir yanda da yerel yönetimlerin bu eşitsizlikleri arttırıcı yönde sürdürdükleri politikalar yapısal olarak bu olumsuzlukları daha da arttırıcı niteliktedir.

Bütün bunlara ek olarak planlama mevcut uygulamaları yasallaştırmak amacıyla bu anlayışın bir aracı olarak kullanılmaya başlanmıştır. Günümüzde kentlerde dışlananlar ve yoksullar popüler uygulamalarla birer oy potansiyeli olarak değerlendirilirken, yapısal uygulamalarla kent ve kent merkezleri iktidar sahipleri ve yüksek gelir gruplarına hitap eden mekanlar haline getirilmektedir. Planlamanın dışlanması ve yapılan uygulamaların meşrulaştırılması amacıyla planlamanın bir araç olarak kullanılmasına karşı tavır almak plancıların en önemli görevlerinden biri haline gelmektedir. Bunlara ek olarak kentsel kaynakların savurganca tüketilmesi ve kente ilişkin değerlerin acımasız biçimde yağmalanmasının sonucunu oluşturan eşitsizliklerin daha da yoğunlaştığı, yerel yönetimler-imar ve şehirleşme yasa tasarılarının gündemde olduğu ve kentlere yönelik önemli yasal-kurumsal değişikliklerin yaşandığı bir dönemde şehir plancılarına düşen görevler daha önemli bir hale gelmektedir.

Bugün plancılara ve onların meslek odasına düşen görev, planlamaya ve kentlere yönelen bu yağmacı yaklaşıma karşısında toplum ve kamu yararını gözetken, onların çıkarlarını savunan yeni bir planlama anlayışı ile bunun yasal çerçevesini geliştirmek yönünde tartışmalar yaparak, sosyal adaletin sağlanması ve yaşanabilir kentler yaratılması için tüm çabasını göstermek olmalıdır.

ANKARA ŞUBE 3. DÖNEM ÇALIŞMA PROGRAMI HAZIRLIKLARINA BAŞLADI VE ÜYELERİMİZİN ÇALIŞMALARIMIZA VE YÖNETİM KURULU TOPLANTILARINA KATILIMLARINI BEKLİYORUZ

ŞPO Ankara Şubesi, iki yıllık çalışma dönemi içerisinde siz değerli üyelerimiz birlikte gerçekleştireceği çalışma ve etkinlikleri düzenli bir şekilde yürütmek amacı ile çalışma programı hazırlıklarına başlamıştır. Bu kapsamda, aşağıda başlıklar halinde verilen 8 eylem alanı oluşturulmuştur.

- Kurumsallaşma ve Örgütlenmenin Geliştirilmesi
- Kent Gündeminin İzlenmesi
- Serbest Çalışan Şehir Plancılarına Yönelik Çalışmalar
- Kamu Sektöründe ve Bürolarda Ücretli Çalışan Şehir Plancılarına Yönelik Çalışmalar
- İşsiz Şehir Plancılarına Yönelik Çalışmalar
- Şehir ve Bölge Planlama Öğrencileri ile İlişkilerin Geliş-

tirilmesi

- Yayın/Sosyal Etkinlikler ve Arşivleme Çalışmaları
- Planlama Alanının Sorunları ve Geliştirilmesi

Belirlediğimiz bu eylem alanlarının başarı ile sürdürülmesini sizlerin de katılımıyla gerçekleştirmeyi amaçladık. Öncelikle sizlerin katkılarını alarak tamamlayacağımızı düşündüğümüz çalışma programında yer alacak faaliyet alanlarında; enerjisini, deneyimlerini ve fikirlerini değerlendirmek isteyen üyelerimizi, kendi bilgi birikimlerine ve ilgi alanlarına uygun çalışma konularında birlikte üretmeye ve çalışmaya davet ediyoruz.

Odamız ile üyelerimiz arasındaki ilişkilerin geliştirilerek meslek alanımıza ilişkin bilgi birikimlerimizin pozitif yönde eyleme geçirilebilmesinin en güçlü yolu siz değerli üyelerimizin yönetim kurulu toplantılarına katılmanızdan geçmektedir. Ankara Şube Yönetim Kurulu toplantılarına dilediğiniz zaman katılabilir; her türlü istek, görüş ve önerilerinizi bu toplantılarda dile getirerek paylaşabilirsiniz. ŞPO Ankara Şubesi Yönetim Kurulu toplantıları Pazartesi günleri saat 18:00'de yapılmaktadır.

Katkılarınız, mesleğimizin yüceltilmesi, meslektaşlarımızın haklarının korunması ve geliştirilmesi, planlamanın var edilmesi kentlerimize sahip çıkılması anlamında çok önemlidir.

Ankara Şubesi

ANKARA'DA PLANSIZ, YAĞMACI GELİŞMELERE KARŞI BİR HUKUKİ KAZANIM DAHA...MAHKEME GÜNEYKENT NAZIM İMAR PLANI'NDA YÜRÜTMİYİ DURDURMA KARARI VERDİ

Ankara'da kent halkına açık, katılımcı bir süreçle elde edilmiş bir üst ölçek plan olmaması nedeniyle, gün geçmiyor ki kentin gelişme alanlarında yeni bir plansız, yağmacı, kent halkı tarafından üretilen değerleri hesapsızca çarçur eden bir "plan girişimi" olmasın. İşte Güneykent Nazım İmar Planı'nı da Ankara'nın hiç ihtiyacı olmayacağı kadar alanı konut alanı olarak açan, spekülasyonu akıl ve mantık ölçülerinin ötesinde kışkırtacak, gereksiz altyapı ve diğer maliyetler doğuracak ve bunu da tüm Ankaralıların sırtına yükleyecekti.

TMMOB Şehir Plancıları Ankara Şubesi olarak bu girişimleri etkisiz hale getirmek için sürdürdüğümüz hukuk mücadelesi çerçevesinde bu planın iptali için Büyükşehir Belediye Meclisine itiraz ettik, itirazımız kabul edilmeyince de İdare Mahkemesinde dava açtık.

Davamızı görüşen mahkeme,

• Mevcut durumda onaylı bir üst ölçek planı olmadığını, üst ölçek plan kesinleşmeden ve tamamlanmadan ait ölçek planın yapılması şehircilik ilkeleri ve planlama esaslarıyla bağdaşmadığını;

• Planın kent içinde değil kentin çeperinde ve kentin uzantısı biçiminde bir alan olduğu dikkate alınarak, kentsel gelişimin de örgütlü biçimde tek elden uygulanacak şekilde planlanması yaratılacak kentsel mekanın kalitesi ve dolayısıyla şehircilik ilkeleri ve planlamaları esasları açısından doğru olacağını,

• Planın, kamuya büyük altyapı sunum maliyeti getirirken, uzun süre konut yapımının çok yavaş hızda seyredeceği bir planlama yaklaşımında kamu yararı bulunmadığını,

• Kentten 28-40 km. mesafede, altyapı maliyetlerinin konut maliyetlerini önemli oranda artıracığı ve toplu taşıma hizmetlerinin kaçınılmaz olarak sınırlı olacağı bir alanda ihtiyaç sahibi düşük gelirli kesimlere düşük maliyetli konut sunmak yönündeki plan kararları şehircilik ilkelerine aykırı olduğu gibi kamu yararıyla da bağdaşmadığını,

saptamıştır.

Ankara 2. İdare Mahkemesi, 10.03.2004 tarihinde Odamıza tebliğ edilen, 22.01.2004 tarih 2003/1138 E., kararına göre; Ankara Büyükşehir Belediye Başkanlığınca uygun görülerek Belediye Meclisinde kabul edilen ve Mahkeme tarafından "açıkça hukuka aykırı olan ve uygulanması halinde giderilmesi güç zararlara sebebiyet verecek nitelikte bulunan" Nazım İmar Planı'nın YÜRÜTMESİ DURDURMUŞTUR.

Tüm Ankara'ya kutlu olsun.

Ankara Şubesi

ANKARAM PLATFORMUNUN YEREL SEÇİMLERE YÖNELİK OLARAK YAPTIĞI BASIN DUYURULARI

Ankara Büyükşehir Belediyesi'nin 3 Ekim 2003 tarihinde Kızılay'da, çağdaş ulaşım politikalarına tümüyle aykırı olarak uygulamaya koyduğu trafik düzenlemesinin durdurulması için başlatılan sivil inisiyatif girişimi "Ankaram Platformu" adıyla 25 Ekim 2003 tarihinde basına ve kamuoyuna duyurulmuştur. 30'dan fazla demokratik kitle örgütünden oluşan, Şubemizin kurucuları arasında yer aldığı ve sekreteryasını yürüttüğü "Ankaram Platformu" bu girişimi halkımızın da katılımıyla başarıyla sonuçlandırmıştır. Bu girişimin ardından platform üyeleri, Ankara Kenti'ne ve sorunlarına sahip çıkmaya devam etme kararı almış ve bu karar uyarınca yerel seçimlere yönelik bir çalışma başlatılmıştır. Bu kapsamda, değişik halk kitlelerinin görüşlerini yansıtan on dört basın duyurusu 9-25 Mart 2004 tarihleri

arasında hergün yapılmıştır.

Aşağıda bir kaç verile basın açıklamalarının tamamına Şube web sayfamızdan(<http://ankara.spo.org.tr>) ulaşılabilir.

ANKARAM PLATFORMU TARAFINDAN YAPILAN BASIN DUYURULARI

Ankaram Platformu 1. Basın Duyurusu-Ankaralıya Kulak Ver!-9 Mart 2004

Ankaram Platformu 2. Basın Duyurusu-Kadınlar Nasıl Bir Ankara İstiyor?-10 Mart 2004

Ankaram Platformu 3. Basın Duyurusu-Çocuklar Nasıl Bir Ankara İstiyor?-11 Mart 2004

Ankaram Platformu 4. Basın Duyurusu-Yaşlılar Nasıl Bir Ankara İstiyor?-12 Mart 2004

Ankaram Platformu 5. Basın Duyurusu-Toplu Taşıma Yolları Nasıl Bir Ankara İstiyor?-13 Mart 2004

Ankaram Platformu 6. Basın Duyurusu-Araba Sahipleri Nasıl Bir Ankara İstiyor?-15 Mart 2004

Ankaram Platformu 7. Basın Duyurusu-Yayalar Nasıl Bir Ankara İstiyor?-16 Mart 2004

Ankaram Platformu 8. Basın Duyurusu-Gecekonuda Yaşayanlar Nasıl Bir Ankara İstiyor?-17 Mart 2004

Ankaram Platformu 9. Basın Duyurusu-Cumhuriyet Ankara'sının İlk Semtleri Ne İstiyor?-18 Mart 2004

Ankaram Platformu 10. Basın Duyurusu-Öğrenciler ve Gençler Nasıl Bir Ankara İstiyor?-20 Mart 2004

Ankaram Platformu 11. Basın Duyurusu-Engelliler Nasıl Bir Ankara İstiyor?-22 Mart 2004

Ankaram Platformu 12. Basın Duyurusu-Sanatçılar Nasıl Bir Ankara İstiyor?-23 Mart 2004

Ankaram Platformu 13. Basın Duyurusu-Ankaralı Her Ailenin 3 Milyar 485 Milyon Borcu Var!-24 Mart 2004

Ankaram Platformu 14. Basın Duyurusu-Yerel Yönetim Tercihimiz Nedir?-25 Mart 2004

ANKARAM PLATFORMU 1. BASIN DUYURUSU-9 Mart 2004

ANKARALIYA KULAK VER!

Bizler, insan ve kentli haklarına saygılı; kente dair çağdaş uygulamalara öncelik veren bir yönetim anlayışının Ankara'da hakim kılınması için, kentimizin sahipsiz olmadığını göstermek için ANKARAM PLATFORMU'nda biraraya geldik.

Çözümleri de birlikte üreteceğiz,

Çünkü;

Bizler Ankaralıyız.

Bizler Ankara'da yaşıyoruz.

Bizler Ankara'yı seviyoruz.

Bizler daha yaşanabilir bir Ankara istiyoruz.

Kızılay'daki yaya geçitlerinin açılmasında öncü rol üstlenen, 32 sivil toplum örgütünün oluşturduğu "ANKARAM PLATFORMU" olarak Ankaralıların yerel yönetimlerden taleplerini açıklıyoruz!

Platformumuz, yerel seçimlere kadar bir dizi basın açıklaması ile yaşlıların, kadınların, gecekonuda oturanların, toplu taşıma yolcularının, yayaların, öğrencilerin, esnafın, sanatçıların, vb. tüm kentlilerin gerçek sorunlarını ve isteklerini kamuoyuna duyuracak, kentte şimdiye dek yapılanları ve yapılması gerekenleri açıklayacak, halkımızın farkında olmadığı bazı gerçekleri rakamlarıyla verecektir.

Ankaram Platformu, ayrıca, seçmenlerin bilinçli tercih yapmalarına yönelik olarak da adayları ve programlarını süreç içinde değerlendirerek görüşlerini Ankaralıları ulaştıracaktır.

BU KENT HEPİMİZİN!

10-23 Mart 2004 tarihleri arasında yapılan "Kadınlar, Çocuklar, Yaşlılar, Toplu Taşıma Yolcuları, Araba Sahipleri, Yayalar, Gecekonuda Yaşayanlar, Cumhuriyet Ankara'sının İlk Semtleri, Öğrenciler ve Gençler, Engelliler, Sanatçılar Nasıl Bir Ankara İstiyor?" başlıkları altında yapılan basın duyurularında, bu kentli gruplarının günlük yaşamda karşılaştıkları sorunlar ve bunlara yönelik olarak yeni seçilecek olan yerel yönetimlerden gerçekleştirmelerini istedikleri talepleri açıklanmıştır. Bu basın duyurularının ardından 24 ve 25 Mart 2004 tarihlerinde yapılan basın duyurularında ise, mevcut yerel yönetimin eleştisi yapılmış ve seçilecek olan yeni yönetimin nasıl bir anlayış geliştirmesi gerektiğine dair görüşler ortaya konulmuştur. 24 ve 25 Mart tarihli basın duyuruları aşağıda yer almaktadır.

ANKARAM PLATFORMU 13. BASIN DUYURUSU-24 MART 2004

Ankaralı Her Ailenin 3 Milyar 485 Milyon Borcu Var!

Ankara'nın 1 Katrilyon 618 Trilyon Lira Borcu Var !

Hazine Müsteşarlığı'nın resmi verilerine göre Türkiye'deki mahalli idarelerin toplam borcu olan 11 katrilyon 440 milyarın 2 katrilyon 824 trilyon TL si Ankara Büyükşehir belediyesinin borcu! Bunun 1 katrilyon 618 trilyon 79 milyar TL si Ankara Büyükşehir Belediyesi'ne, 437 trilyon 913 milyarı ASKİ'ye, 768 trilyon 913 milyar lirası da EGO'ya ait.

Ankara Büyükşehir belediyesinin borcu Türkiye'deki tüm belediyelerin toplam borcunun %25 ine eşit!

Ankara'nın nüfusu 3 milyon 200 bin... Bu durumda Ankara'da yaşayan herkes Belediye tarafından 871 milyon TL, her 4 kişilik aile 3 milyar 485 milyon TL borca sokulmuş durumda! Üstelik, bu rakama dış borç dahil değil!

Ankara'nın dış borcu 1 milyar 525 milyon Dolar

Devlet, Hazine garantisi nedeniyle belediyelerin 5 milyar 212 milyon 469 bin dolar dış borcunu da üstlenmiş durumda... Ankara Büyükşehir Belediyesi ve ASKİ'nin devlete yüklediği dış borç toplamı ise 1 milyar 525 milyon 805 bin dolar. Türkiye'deki 3 bin 200 belediyenin toplam dış borcunun da yine yaklaşık dörtte biri Ankara Büyükşehir Belediye'sine ait.

Devlete, ülkeye, Ankaralıları yüklenen bu paralarla ne yapıldı?

- 10 yıldır 1 metre bile metro yapılmadı. Şu anda çukurlar var.
- Yoksulluk sınırında yaşayan yüz binlerce Ankaralının parası, ulaşım uzmanlarınca defalarca çözüm olmadığı söylenen katlı kavşaklar için 10 yıldır çarçur edildi.
- Yayaların kullanmak istemediği üst geçitlere trilyonlar akıtıldı.
- Mogan, Eymir gibi doğal göller ihmal edilirken yine trilyonlar harcanarak yapay göletler yapıldı.
- Kentin dışında sadece özel arabayla ulaşılabilir, Ankaralıların çoğunun gidemeyeceği fantezi parklar yapıldı.
- Dikmen Vadisi ve Metro gibi 10 yıl öncesinin projeleri sahipleniliyor.
- Başkentimizin merkezleri Ulus ve Kızılay bir kasaba görünümünde...
- Gecekonduların sayısında azalma değil, büyük artışlar oldu.

Tüm bunlarla Ankaralının bugünü ve geleceği ipotek altına sokuldu. Bunun en büyük nedeni, Belediye Başkanının BİLİM DİŞİ; KEYFİ ve YANLIŞ UYGULAMALARI-DIR. Yine, akıllara ziyan projelerle, göz boyayan bilgisayar animasyonlarıyla Ankaralıları hiç çekinmeden oy istenebilmektedir.

Ankaram Platformu, paralarımızın yine bu anlayışla çarçur edileceğinin farkındadır. Tüm Ankaralıları buna karşı uyanık olmaya çağırılmaktadır. Ankaralıları bu çarpıklığı örtmek için dağıtılan bir torba erzaka; kömüre, renkli afişlere kanmamalıdır.

Sevgili Ankaralıları: Hangi parti ya da siyasi görüşte olursanız olun, 28 Mart'ta yalnız kentiniz için oy kullanmayacaksınız. Geleceğiniz için de oy kullanacaksınız... Oy verirken bir kez daha düşününüz. Hangi partiden olursanız olun, bu keyfiliğe dur deyiniz!

ANKARAM PLATFORMU 14. BASIN DUYURUSU-25 MART 2004

YEREL YÖNETİM TERCİHİMİZ NEDİR?

Uzun yıllardır, çalışanların ve yurttaşların ekonomik, sosyal ve siyasal haklarının birer birer alındığı, sonuçları daha fazla işsizlik, daha fazla yoksulluk olan bir süreç yaşıyoruz. Bu süreç, kentleri göç ve işsizlik sarmalında adaletsizliğin ve eşitsizliğin mekanları haline getiriyor. Bir yanda yoksulluk içinde kentliler, diğer yanda kentten uzakta güvenli site-lerde yaşayan kentliler, çıplak bir gerçeklik olarak karşımızda duruyor.

Öte yandan sözünü ettiğimiz gerçeklik yaygınlaştıkça, kentli olmanın getirdiği, kendi ve yaşadığı yerin geleceğini belirleme, kısacası yurttaş olabilmenin ortadan kalkmasını gündeme getiriyor. Son 10 yılın sosyal ve siyasal bir gerçeği olarak süregelen bu ideolojinin kent yönetimi pratiğinde bu tehlikeyi bir olasılık olmanın ötesine taşıdığını, yakın bir zamanda Kızılay'ın yaya trafiğine kapatılması sürecinde yoksul kesimlerden insan taşınarak, en temel insan hakkının anket konusu edilmesinden biliyoruz. Bu durum, düşünen yurttaş olma hakkının, bilinçsiz ve kitlesel olarak tek kişiye devredilmesidir. Ve önümüzdeki dönemin en büyük tehlikesidir.

Önümüzdeki yerel seçimlerin bu anlamda kritik bir önemi olup, burada iki tercih söz konusudur. Birinci anlayış, yoksullara yardım altında, insanları bağımlı kılarak yoksulluğu devamlı kılan, planlama sonucu oluşturulan rantların belirli kişilere dağıtım aracı olarak kullanan, kentlileri müşteri ve sürü olarak gören yeni liberal kent yönetimidir. İkincisi ise, kentsel hizmetleri bir hak olarak tanımlayan, kentsel kaynakların planlanmasında toplumsal adaleti sağlayan, yoksulluğun kaynağını kurutacak politikalar geliştiren ve en önemlisi, kentlileri kendi geleceğine sahip çıkan yurttaşlar olarak gören halkçı bir kent yönetimidir.

Bu bakımdan, yerel seçim süreci ile gündeme gelen, "eşek üstüne binmiş Nasrettin Hoca tesislerinden" ya da "5000 yataklık otel projelerinden", "ticaret komplekslerine", "peluş hayvanat bahçelerine" dek uzanan projeleri nasıl bir kent yönetimi eksenine oturtmak gerekmektedir?

Biz, meslek odaları sendikalar ve sivil toplum örgütlerinin oluşturduğu Ankaram Platformu olarak, yaşadığımız kente ve geleceğimize özgürce yön vermek için uğraş veriyoruz. Ankara'yı yönetmeye aday olanları, nasıl bir kent yönetimi sorusuna yanıt vermeye çağırıyoruz. Yardımsever maskeli, neoliberal kent yönetimi anlayışına karşı, katılımcı, sosyal adaletçi, halkçı kent yönetimini savunuyor ve bu yönde güçlü bir alternatifle seçimlere gidilmesini, geleceği bilimin ve toplumsal dayanışmanın aydınlığında yaratma niyetinde olan adaylardan istiyoruz.

Ankaram platformu, siyasette bir ile birin toplamının iki etmediğini bilerek, ancak halkçı, sosyal adaletçi bir tavrın

bir artı biri beş yapabileceğine işaret ederek, yurttaşlıktan, katılımcılıktan, sosyal adaletten, planlamadan, toplumsal dayanışmadan yana olanları, ortak bir yaklaşıma çağırmakta ve böyle bir oluşumu desteklemektedir.

 Ankara Şubesi

BASIN ve TV'DE ANKARA ŞUBE

- 11 Mart 2004 tarihli Hürriyet Gazetesi'nin Ankara sayfasında; Ankaram Platformu'nun Kadınlar Nasıl Bir Ankara İstiyor konulu ve başkentte yaşayan kadınların sorunlarını, yerel seçimlerde aday olanlardan beklentilerini içeren basın duyurusuna geniş yer verilmiştir.
- 12 Mart 2004 tarihli Sabah Gazetesi'nin Ankara sayfasında "Bir de çocukları dinleyin" başlığı ile yer alan haberde; Ankaram Platformu'nun Çocuklar Nasıl Bir Ankara İstiyor konulu basın duyurusu ile Ankaralı çocukların Ankara'nın her yerinde kendilerini güvende hissetmek istedikleri belirtilmiş, Şube Sekreterimiz Eser Atak amacın Ankara'nın daha yaşanabilir bir kent haline gelmesidir açıklaması yer almıştır.
- 15 Mart 2004 tarihli Evrensel Gazetesi'nde; Ankaram Platformu'nun, Yaşlılar Nasıl Bir Ankara İstiyor konulu basın duyurusunda yaşlıların yerel yöneticilerden kendilerine yönetimde söz hakkı verilmesi taleplerini belirttikleri haberi yer almıştır.
- 16 Mart 2004 tarihinde, diğer demokratik kitle örgütleri temsilcileri ile beraber değişik partilerden büyükşehir belediye başkan adaylarına yerel seçimlere yönelik sorular yönelmek üzere CNN Türk'te Mehmet Ali Birand'ın hazırlayıp sunduğu "Manşet" programına Şube Başkanımız E.Serdar Karaduman ve Şube Sekreterimiz Eser Atak katılmıştır.
- 19 Mart 2004 tarihli Evrensel Gazetesi'nde "Plansız Projelerin Bir Anlamı Yok" başlığı ile yer alan haberde; Şube Başkanımız E. Serdar Karaduman'ın, Ankara'nın yıllardır uzun erimli bir planlamadan uzak çözümlerle yönetildiğini ve Ankara'nın insan öncelikli, toplu taşıma dayalı bir ulaşım politikasına ihtiyaç duyduğunu belirten açıklamalarına yer verilmiştir.
- 20 Mart 2004 tarihli Hürriyet Gazetesi'nin Ankara sayfasında "Papazın Bağı'nda Yüz Yıla Kıydılar" başlığı ile yer alan haberde; Çevre Mühendisleri Odası Ankara Şubesi, İnşaat Mühendisleri Odası Ankara Şubesi, Mimarlar Odası Ankara Şubesi ve Şubemizin Papazın Bağı alanında kesilen 22 ağaç ile ilgili konuyu "ağaç katliamı" olarak nitelendirdiği ve bu girişime karşı ortak hareket etme kararı alındığı belirtilmiştir.
- 21 Mart 2004 tarihli Sabah Gazetesi'nin Ankara sayfasında Ankaram Platformu'nun, Gençler Nasıl Bir Ankara İstiyor konulu basın duyurusunda gençlerin "Gençlik Geleceğimiz-

dir" söyleminin yaşam bulabileceği bir başkent istedikleri belirtilmiştir.

- 24 Mart 2004 tarihinde BBC Radyosu Şube Sekreterimiz Eser Atak ile röportaj yapmıştır.
- 25 Mart 2004 tarihli Sabah Gazetesi'nde, Ankaram Platformunun yaptığı basın duyurusuna yer vererek Ankara Büyükşehir Belediyesi'nin Hazineye olan borçları nedeniyle Ankara'da yaşayan her ailenin 3 milyar 485 milyon TL. Borçlandırıldığı belirtilmiştir.
- Gazete Ankara'nın 25 Mart-1 Nisan 2004 tarihli sayısında, "Artık Kentin Sahipleri Var" başlığı ile yer alan haberde Ankaram Platformu tarafından Papazın Bağı'nda yapılan basın açıklamasına tam sayfa yer verilerek Platformun "Yerel Yönetim Tercihimiz" konulu basın açıklamasını bu alanda yapılan ağaç kesimini protesto etmek ve Ankara'nın yeşil kalan son vadisine sahip çıkmak amacıyla Papazın Bağı'nda yapıldığı belirtilmiştir.
- 26 Mart 2004 tarihli Hürriyet Gazetesi'nin Ankara sayfasında, Papazın Bağı'nda yapılan "Yerel Yönetim Tercihimiz" konulu basın açıklamasından bahsedilerek Papazın Bağı'nın korunmasının Ankara'nın hafızasının korunması anlamına geldiği vurgulanmıştır.

 Ankara Şubesi

KATILDIĞIMIZ TOPLANTI VE ETKİNLİKLER

- 20-21-22 Şubat tarihlerinde "Kentsel Dönüşüm Kanun Tasarısı Taslağı" konusunda ortak görüş ve değerlendirmeler yapılabilmesi için Abant'ta düzenlenen atölye çalışmasına Şube II. Başkanımız Buğra Gökçe katılmıştır.
- 9 Mart 2004 tarihinde Anavatan Partisi'nden Çankaya Belediye Başkanı adayı Şenol Özel'in talebi üzerine yapılan görüşmede yerel seçimlere yönelik görüşlerimiz belirtilmiş ve Odamız yayınlarından takdim edilmiştir.
- 10 Mart 2004 tarihinde Ankara Duyarlılık Girişimi Platformu toplantısına Şube Başkanımız E.Serdar Karaduman ve Şube Sekreterimiz Eser Atak katılmıştır.
- 15 Mart 2004 tarihinde İnşaat Mühendisleri Odası'nda düzenlenen, CHP'den Çankaya Belediye Başkanı adayı Muzaffer Eryılmaz'ın talebi üzerine yapılan toplantıya, yerel seçimler konusunda Oda görüşlerimizi açıklamak üzere Şube Sekreterimiz Eser Atak katılmıştır.
- 16 Mart 2004 tarihinde Yenimahalle Belediye Başkanı Tuncay Alemdaroğlu Yönetim Kurulumuzu ziyaret etmiştir. Şube Yönetim Kurulu Başkanı E.Serdar Karaduman, Şube Sekreteri Eser Atak ve Genel Sekreter Funda Erkal toplantıya odamız adına katılmışlardır.

• 16 Mart 2004 tarihinde Tüketici Dernekleri Federasyonu'nun düzenlediği "Seçimler Öncesi Yerel Yönetimler ve Tüketici Hakları" konulu forumun hazırlık çalışmaları ile ilgili toplantıya Genel Sekreterimiz Funda Erkal ve Şube Sekreterimiz Eser Atak katılmıştır.

• 20 Mart 2004 tarihinde Tüketici Dernekleri Federasyonu'nun düzenlediği "Seçimler Öncesi Yerel Yönetimler ve Tüketici Hakları" konulu foruma Yönetim Kurulu Üyemiz Ali Cenap Yoloğlu katılmıştır.

NTV RADYOSUNDA HALKIN SESİ PROGRAMI

16 Şubat 2004 tarihinde NTV Radyoda Halkın Sesi programına Odamız adına İstanbul Şube Yönetim Kurulu Üyemiz Ahmet Turgut katılmıştır. Programda doğa olayları karşısında kentlerimizin hazırlıksızlığı, doğa olaylarının afet haline gelmesinin nedenleri, kentlerimizde afet yönetimi, başta İstanbul olmak üzere büyük kentlerimizin planlama sorunları hakkında Odamız görüşlerini aktarmış ve kentleşme, göç, altyapı sorunları konularında dinleyici sorularını yanıtlamıştır.

İSTANBUL TV KENTİM PROGRAMI

18 Şubat 2004 tarihinde İstanbul TV'de saat 21:00 Remzi Kozalı'nın hazırlayıp sunduğu "Kentim" programına Odamız adına İstanbul Şube Yönetim Kurulu Üyemiz Ahmet Turgut katılarak, kentlerimizin planlama sorunları, kentsel dönüşüm ve kentsel yenileme konularında, tarihi kent merkezlerinin yenilenmesi ve kaçak yapı alanlarının dönüşümü ile ilgili görüşlerimizi aktarmıştır.

TURİZM AÇISINDAN KENT YÖNETİMİNDE YENİ ARAYIŞLAR SEMPOZYUMU..

19 Şubat 2004 tarihinde gerçekleştirilen "Turizm Açısından Kent Yönetiminde Yeni Arayışlar" konulu Sempozyumun "Kentsel Yapılanmada Turizmin Planlama Sorunları" başlıklı oturumuna "Beyoğlu Turizmi Geliştirme Projesi Kapsamında Yönetişim Modeli" konulu bildirisiyle Şube Yönetim Kurulu Üyemiz Özcan Biçer, Yuvarlak Masa Toplantısına da Şube Yönetim Kurulu Üyemiz Ahmet Turgut katılmışlardır.

TARİHİ YARIMADA PLANLARI

- Sultanahmet Gazetesinin Şubat Sayısında Şube II. Başkanımız Dr. Pınar Özden, yasal durum, politikalar, sosyo-ekonomik yapı ve ulaşım başlıkları altında Tarihi Yarımada Planlarına ilişkin Odamız görüşlerini sunmuştur.

- İstanbul Kültür Mirasını İzleme Komitesi tarafından yapılan Tarihi Yarımada Konferansına Odamız adına Şube Yönetim Kurulu Üyelerimiz Dr. Pınar Özden, Hülya Yakar, Neslihan Palaoğlu katılmışlardır.

TARİHİ YARIMADA KORUMA AMAÇLI İMAR PLANI'NA İLİŞKİN SAPTAMA VE ÖNERİLERİMİZ

TMMOB Şehir Plancıları Odası

İstanbul Şubesi

İstanbul Büyükşehir Belediyesi Planlama Müdürlüğü'nün tamamlamış olduğu 1/5000 ölçekli planlama çalışmasında analiz (analitik çalışmalar) çalışmaları bugüne dek yapılmış yerel yönetimlerin üretmiş oldukları planlama çalışmaları içinde ayrıntıların düşünülmesi, disiplinler arası çalışılması (arkeolog, mimar, plancı, sanat tarihçisi vb.) kurumlararası (üniversiteler, sivil toplum kuruluşları vb.) bilgilendirme çabalarının olması ve teknoloji kullanılması bakımından önemli bir örnek oluşturmaktadır.

İstanbul'un ilk yerleşim alanı olan ve çeşitli uygarlıkların izlerini taşıyan Tarihi Yarımada, metropoliten ölçeğe erişmiş kentin Merkezi İş Alanı olarak, gerek ekonomik yapısı, gerekse bünyesinde barındırdığı yoğun kültür mirası ile bugün de önemini korumaktadır.

Bununla birlikte, Tarihi Yarımada'nın bugün geline nokta plansızlığa mahkum edilmiş olduğu görülmektedir. 02.11.1990 onanlı 1/5000 ölçekli İstanbul Tarihi Yarımada Koruma Amaçlı Nazım İmar Planı'na açılan davalar neticesinde, söz konusu plan 17.11.1994 tarihinde iptal edilmiş, temyiz işlemleri devam ederken Kültür ve Tabiat Varlıkları Koruma Kurulu'nun 12.07.1995 gün ve 6848 sayılı kararı ile Eminönü- Fatih ilçelerini kapsayan Tarihi Yarımada'nın tamamı Sit Alanı ilan edilmiştir. Bölgenin Sit Alanı ilan edilmesi nedeniyle uygulama olanağı kalmayan bu planlar yerine kanun gereği yeni bir plan yapılması gerekmektedir.

Büyükşehir Belediyesi bünyesinde başlatılan planlama çalışmaları 3386 sayılı kanun ile değişik 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu'na göre 1 yıl içerisinde bitirilmesi gerekirken, o tarihten bu yana hayata geçirilememiştir.

Tarihi Yarımada'nın sit alanı ilan edilmesinden bu yana, alandaki imar faaliyetleri 1 no'lu Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu'nun ilgili kanun gereği belirlemiş olduğu "Geçici Yapılanma Koşulları"na göre devam etmektedir.

Ancak bu durum Tarihi Yarımada'da bir plansızlık süreci başlatmıştır. 17.11.1994 tarihinde iptal edilen planın iptal gerekçesi "planın Tarihi Yarımada'yı koruma işlevinden yoksun bulunduğu, aksine, getirilen ulaşım ve yoğunluk kararlarıyla Tarihi Yarımada'nın arkeolojik, tarihsel ve kültürel değerlerinin tahribine neden olacağı" iken Geçici Yapılanma Koşulları söz konusu değerlerin korunmasını sağlayamamıştır. Üstelik geçici yapılanma koşulları ile bütüncül bir planlama anlayışından uzak, çevresel faktörleri ve işlevleri göz önüne almadan, parsel bazında uygulamalar yapılmıştır. Bu süreçte her geçen günün Tarihi Yarımada'nın aleyhine işlemekte olduğu, bugün 1 no'lu Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu'na onanmak üzere sunulmuş olan 1/5000 ölçekli Koruma Amaçlı Nazım İmar Planında öngörülen donatı alanlarının, her yeni inşaat ruhsatı ile, henüz plan hayata geçmeden birer birer yok olduğu ortadadır.

Tarihi Yarımada'yı İstanbul'dan bağımsız, onun bir parçası değilmişçesine planlamaya çalışmak da bütüncül planlama yaklaşımı ile tamamen çelişmektedir. İstanbul, Tarihi Yarımada'sı, Galata'sı, Pera'sı, Hisar'ları, ormanları ve havzaları ile bir bütün halinde ele alınıp planlanmadıkça, özgün yapısını kaybedecek, gerçek kimliğinden uzaklaşacaktır. Bununla birlikte, Tarihi Yarımada'nın planlanması konusunda mevcut durumdan kaynaklanan birtakım sorunlar mevcuttur:

Mevcut imar planı üretme süreçleri, uygulama araçları geliştirme açısından yetersizdir ve plan onama süreci de sağlıklı işlemektedir. İlgili kurumlar denetim mekanizmalarını da yeterince çalıştırmamaktadır. Tarihi Yarımada'nın sorunları konusunda ilgili kurumlar arasında iletişim, eşgüdüm ve ortak çalışma istemi bulunmaması, sorunların çözümünü zorlaştırmaktadır.

Bu çerçeveden bakıldığında, Tarihi Yarımada'nın sorunlarının çözümü yasal statüsü olan ve kamuoyu tarafından benimsenen, bütüncül bir metropoliten alan planlama yaklaşımı, katılımcı bir planlama anlayışı, planlamanın / korumanın doğru yönetimi ve kurumlar arası işbirliği ile mümkün olacaktır.

1- Kentsel koruma, planlamadan ayrı bir sistematik içinde düşünülemez. Kültürel miras, ancak planlı bir şekilde bütün olarak korunup, gelecek kuşaklara aktarılabilir.

2- İstanbul bütününe ilişkin, temel felsefesi koruma olan bir üst ölçekli plan bulunmamaktadır. Koruma, kentin çeşitli

semtleri için geliştirilen kentsel yenileme ve rehabilitasyon projeleri ile parçacıl bir şekilde sağlanmaya çalışılmaktadır. Ancak bu çabalar, her ne kadar iyi niyetli de olsa, üst ölçekli bir planın bulunmayışı nedeni ile, bütüncül koruma felsefesi ile bağdaşmamakta; aralarında hiçbir ilişki bulunmayan, birbirinden bağımsız, kendine özgü projeler ortaya çıkmaktadır.

3- Kentin, koruma adına en büyük eksiklerinden biri Tarihi Yarımada planlarının hala yürürlüğe girememiş olmasıdır. Plansızlığa, başıboşluğa terkedilen alanda, hızlı bir eskime, köhneme ve çöküntü süreci başlamıştır. Bu düşüş, ekonomik yapıyı da etkilemektedir. Alana yönelik yeni bir nüfus politikası benimsenerek, konut kullanımının özendirilmesi gerekmektedir. Bu amaçla konut fonksiyonuna hizmet edecek, yeşil alan, okul, sağlık hizmetleri, alışveriş merkezleri gibi donatıların hızla artırılması zorunludur. Yapı stoğunun rasyonel değerlendirilerek, yeni işlevlerle zenginleştirilmesi, bunun yanında üretim işlevinin de yeniden örgütlenmesi, ekonomik canlanmayı da beraberinde getirecektir.

Tarihi Yarımada planlarını birkaç temel başlık altında irdelemek mümkündür.

- Planlama süreci ve sistematigi,
- Yasal duruma ilişkin saptamalar/öneriler
- Mekansal politikalara yönelik saptamalar/ öneriler
- Sosyo-ekonomik yapıya ilişkin saptamalar/öneriler
- Ulaşım ile ilişkin saptamalar/öneriler
- Karar ve uygulama mekanizmalarına ilişkin saptamalar/ öneriler

• Planlama süreci ve sistematigi

- Planlama pek çok parametreye bağlı dinamik bir süreçtir. Bir plan tamamlandığında her aşamada sorunlara çözüm üreten bir araç olmalıdır. Bu nedenle de planın her noktası için en temel sorular olan Kim? Kim için?Nerede? Nasıl,Niye/Niçin? Ne zaman? Gibi sorulara yanıtın planla birlikte hazır olması gerekmektedir. Bu sorular biraz açıldığında; Plan kim için yapıldı? İşlev alanlarını kimler kullanacak? Etaplama nasıl olacak? Maliyeti nedir? Finans nereden, nasıl sağlanacak? Gibi sorular sorulduğunda plan, plan raporu, plan lejandı, plan notları ile net olarak bu yanıtları verebilmelidir. Bu ancak ve ancak bir "planlama modeli" ile mümkündür. Bu bağlamda Tarihi Yarımada planları irdelendiği soruların yanıtlarını net olarak yanıtlanamamakta ya da her zaman yakınılan noktasal çözümler ile sorunlar çözülmeye çalışılmaktadır. Çünkü bir MODEL'e dayanmamaktadır.

- Planlama sistematigi olarak vazgeçilmez ilkelerden en önemlisi sentez ve plan yaklaşımında üst ölçekli plan kararları ile planı bir bütün olarak irdelemek ve kararları bütüncül almak gerekmektedir.

Tarihi Yarımada'nın İstanbul Metropolitan Alanı için konumunun ve rolünün önemi yadsınamazken İstanbul'dan bağımsız bir Tarihi Yarımada planını sorgulamak ve kararlar üretmek doğru bir yaklaşım olamamaktadır.

- Yine planlama sürecinin vazgeçilmez bir olgusu olan "katılım" planlama sürecinin her aşamasında ve planla ilgili olan her kesimin (özel ve kamu sektörleri, sivil toplum, her sosyo-ekonomik düzeyde halk vb.) bilgilendirilmesi, bilinçlendirilmesi ile katılımının sağlanması ve katılım sağlandıktan sonra yapılan tartışmalar sonucunda yeni alınan kararlar doğrultusunda, ortak görüşlere ulaşılarak, geri dönüşler yapılarak plan yaklaşımları yeniden değerlendirmeye alırsa gerçek bir katılım sağlanmış olup; planlama sürecinin gerçek anlamda esnekliği de ancak bu şekilde söz konusu olabilir.

• Yasal Duruma İlişkin Saptamalar / Öneriler

Öncelikle, İstanbul'a ilişkin üst ölçekli bir plan bulunmaması, Tarihi Yarımada planının İstanbul bütünü ile ilişkisinin kurulmasında boşluklar yaratmakta ve planı bir anda parçalı bir uygulamaya indirgemektedir. Oysa ki, öncelikli bir ilke olarak Tarihi Yarımada planının, 1/50000 ölçekli bir İstanbul Planı mozaığının parçalarından biri olması düşüncesi benimsenmelidir.

Tarihi Yarımada 1/5000 ve 1/1000 ölçekli koruma amaçlı imar planlarının yasal durumu açısından bazı boşluklar söz konusudur. 3194 sayılı İmar Kanunu dikkate alındığında, uygulama planlarının üst ölçekli nazım plana uygunluğu aranmaktadır. Bununla birlikte, İmar Kanunu karşısında özel bir kanun addedilen 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu'nda, koruma amaçlı planların ölçeğine yönelik açık bir hüküm bulunmamaktadır. Öte yandan, 1/5000 ölçekli nazım imar planı ile uygulama yapmak da mümkün değildir. Bu verilerden yola çıkarak, ilkesel olarak koruma amaçlı imar planlarının 1/2000, 1/1000 ve daha büyük ölçekli (1/200-1/500) kentsel tasarım projeleri halinde hazırlanmasının, uygulamaya daha elverişli ölçekler olduğu ve birlikte hazırlanmasının gerekliliği vurgulanmalıdır. Yine bu doğrultuda, bu planların birlikte incelenerek 1 No'lu Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu'na onanması en doğru yaklaşımdır. Bu konuda, henüz bir konsensusa ulaşmamış olan ilçe belediyelerinin de hassas davranarak, Büyükşehir belediyesince hazırlanıp kendilerine gönderilen uygulama imar planlarını bir an önce incelemeleri ve görüşlerini bildirmeleri sürecin hızlanması açısından zorunlu görülmektedir.

• Mekansal Politikalara Yönelik Saptamalar / Öneriler

1- Hedefler başlığı altında sözü edilen "mekansal stratejilerin ortaya konması" konusunda somut bir yaklaşım görülmektedir.

Örneğin; Tarihi Yarımada dışına çıkması planlanan nüfus, işgücü için geliştirilen bir model olmayıp varsayımlara bağlı olarak kabuller yapılmıştır. Nüfusun nereye, hangi yöntemle,

nasıl bir etaplamayla, hangi yasal sürecin takibi ile gideceği, yine boşalan yerlere hangi alt sektörün nasıl geleceği sorularının yanıtı bulunmamaktadır

2- Mekanda uzmanlaşmayı ve yer seçimini yönlendirecek kararlar alınmamıştır. Belli işlevlerin organize olmasına yönelik hedefleri gerçekleştirmek üzere araçlar ortaya konulmalıdır.

Yarımada içinde desantralize olacak olan tüm işlev alanları ve alt sektörler için de aynı belirsizlik bu sorunun altında yine bir model yatmaması olmaktadır. Tarihi Yarımada'yı Tarihi Yarımada yapan ve bugün İstanbul için değerli olmasını sağlayan, tarihsel süreç içinde barındırdığı çeşitlilikler. Burada kast edilen çeşitlilik hem işlev alanlarının çeşitliliği hem kullanıcı çeşitliliğidir. Yarımada İstanbul Metropolitan Alanı için bir destinasyon noktası olup, hem ulaşım odağı, hem turistik merkez, hem ticaret merkezi, hem sağlık merkezi gibi. Bu nedenle işlev alanlarının desantralizasyonu ya da işlev değişikliği yapılırken (Sirkeci Garı gibi) alana kimlik veren yapı, işlev alanlarına dikkat edilmelidir.

3- Konut alanlarının geliştirilmesine yönelik donatılar, alanda yeterince yer almamaktadır. Örneğin yeşil alanların yalnızca kıyı bölgelerinde yer aldığı, iç bölgelerde yeterince yeşil alan bulunmadığı gözlenmektedir. Özellikle Eminönü bölgesinde ilköğretim okullarının yetersizliğine karşın, yeni ilköğretim okulları önerilmemesi, Eminönü bölgesinde konut alanı gelişimini caydırıcı bir karardır. Bu nedenle, kötü durumda ve feda edilebilecek yapıların envanteri yeniden gözden geçirilmeli, 1/500 ve 1/200 ölçekte detaylı arayışlar içine girilmelidir.

4- Geleneksel el sanatlarının (altın, gümüş, bakır, matbaa, dokuma, lokum, kahve gibi gıda maddeleri, vb) belli bölgelerde (Örneğin Hanlar Bölgesi'nde) toplanarak, imalat, satış, eski imalat araçları ve üretim biçiminin sergilenmesi) bu alanlarda kültür fonksiyonunun gelişimine katkıda bulunacaktır. Üretim fonksiyonunun koruma ilkesi içinde yoğunlaşarak alan içinde yeniden organize olması sağlanmalıdır.

• Sosyo-Ekonomik Yapıya İlişkin Saptamalar/Öneriler

1- Anket çalışmalarında hane halkı anketleri yapılırken, mülk (konut ve işyeri) sahipleri ile anket yapılmamış olması, uygulamanın sosyal boyutunda sorunlar doğuracaktır.

2- Plan kararları doğrultusunda alandan çıkacağı kestirilen 100 binin üzerinde nüfusun nasıl, ne şekilde ve nereye taşınacağı konusunda net saptamalar yapılmamış; yönlendirici ya da zorlayıcı tedbirler alınmamıştır. Bu da Tarihi Yarımada'daki nüfus eğilimlerini tesadüflere bırakmak anlamına gelmektedir. Söz konusu nüfusun bir kısmının, buradan taşınacağı varsayılan iş kolları ile birlikte gideceği kabul edilse bile, bu nüfus kestirilen nüfusun yalnızca küçük bir bölümünü kapsar. Diğerleri konusunda net saptamalar yoktur.

3- Özellikle Eminönü bölgesine yönelik “Turizm Alanı” yaklaşımı, burada mekansal anlamda olduğu kadar, sosyal anlamda da sorunlar doğuracaktır. Kaldı ki, konut nüfusu geliştirilmeye çalışılan böyle bir alanda turizm işlevi çelişen kararların bir göstergesidir.

• Ulaşım İlişkin Saptamalar/Öneriler

1- Tarihi Yarımada Planı’nda öncelikli olarak göze çarpan, üst ölçekli kurumlarca öngörülen bir ulaşım planının, alana damgasını vurmuş olmasıdır. Bu anlamda, ulaşım odaklanmış bir senaryo göze çarpmaktadır.

2- Yenikapı bölgesinde çok çeşitli ulaşım fonksiyonlarının biraraya toplanması ve bu alanın adeta bir düğüm noktası haline gelmesi üzerinde durulması gerekli önemli bir noktadır. Yenikapı’nın, bu ulaşım yüklemesini kaldıracak bir teknik altyapı ve donatıya sahip olmadığı dikkate alınmalı ve bu doğrultuda düzenlemelere gidilmelidir.

3- Alanın iç bölgelerinde yayalaştırmaya gidildiği görülmektedir. Buna bağlı olarak otopark sorununun somut hesaplamalarla çözümlenmemiş olduğu ve yetersizliği dikkat çekmektedir.

4- Tarihi Yarımada’ya önerilen karmaşık ve kompleks ulaşım örgüsünün ve radikal kararların alanda neden olacağı dönüşümler somut olarak saptanmamıştır. Özellikle bir toplama ve dağılma merkezi olarak Yenikapı için öngörülen işlev, bu bölgede hızlı dönüşümleri beraberinde getirecektir. Ancak bu dönüşümün araçları somutlaştırılmamıştır.

• Karar ve Uygulama Mekanizmalarına İlişkin Saptamalar/Öneriler

1- Planlama alanındaki aktörlerin plana nasıl sahip çıkacaklarının belirsizliği, uygulama şansını azaltmaktadır. Dahası planlar konusunda henüz yerel bir konsensus dahi sağlanamadığı görülmektedir.

2- Halkın ve işyeri sahiplerinin örgütlenmesine yönelik kararlar alınmamıştır. Alanda söz sahibi olan diğer aktörlerin de sürece nasıl ve hangi şekilde katılacakları belirsizdir.

3- Planlama ilkelerini destekleyecek sosyal ve ekonomik politikalar ortaya konmamış, uygulama araçları belirtilmemiştir.

4- Dönüşümün ve dönüşümün yönetimine ilişkin araçlar ortaya konmamıştır.

5-Koruma planının ruhunda, yalnızca koruma değil, ıslah, yeniden geliştirme ve yeniden üretim de yer almaktadır. Bu nedenle, alan için öngörülen koruma bölgeleri sınıflandırılmasında 3B olarak adlandırılan ve yapı niteliği açısından bir değer teşkil etmeyen bölgelerin sınıfının “koruma alanı” yerine “koruma-kontrol bölgesi” ya da “yeniden geliştirme bölgesi” olarak değiştirilmesi, bu alan için öngörülen dönüşümü gerçekleştirme açısından daha somut olacak, müdahalenin içeriğini daha net biçimde anlamlandıracaktır.

İstanbul Şubesi

PLANLAMA ÖĞRENCİLERİ KOMİSYON TOPLANTILARI

1.) 28 Şubat 2004 Cumartesi yapılan toplantıya katılan temsilci öğrencilerle aşağıda belirtilen maddeler üzerinde düşünülmüş ve bu hususlarda alınan kararlar 13 Mart 2004 tarihinde yapılacak toplantıya bırakılmıştır.

• İ.T.Ü., Y.T.Ü., M.S.Ü., tüm yarıyıl planlama öğrencilerinin ortak platformlarda buluşmasını sağlamak,

• Planlama disiplini hizmet veren şehir plancılarının sektörel dağılımları dikkate alınarak, birer sektör temsilcisi şehir plancılarının ve oda yönetim kuru üyelerinin, üç fakültenin öğrencileri ile toplantı yapılmasını organize etmek. Sorularla geleceğe ilişkin cevapların alınmasını sağlayarak çok amaçlı toplantı modelini sağlamak,

• NetCad, Autocad kursların oda bünyesinde düzenlenmesi,

• Staj, oda bünyesinde projeler kapsamında yapılması hususunda,

• İstanbul şube yönetim kurulu ile öğrenciler arası toplantıların sıklaştırılması,

• Anketlerin değerlendirilmesi.

2.) 13 Mart 2004 tarihinde Planlama öğrencileri komisyonu 2. toplantısı Şubemizde yapılmıştır. Toplantıya Şubemiz adına Şube Başkanı Ahmet Turgut, Şube Sekreteri Ali Rıza Nurhan ve Yönetim Kurulu Üyemiz Neslihan Palaoglu katılmışlardır.

Toplantıya katılan öğrenci meslektaşlarımız ise; Sezen Tarakçı (İ.T.Ü. 1.sınıf temsilcisi), Funda GÖNÜLAL (İ.T.Ü. 2.sınıf temsilcisi), Erdinç KIRKGÖZE (İ.T.Ü. 3.sınıf temsilcisi), Levent ERNA (İ.T.Ü. 4.sınıf temsilcisi), Gözde BEYGO (Y.T.Ü. 1.sınıf temsilcisi), Ayşe GÜNGÖR (Y.T.Ü. 2. sınıf temsilcisi), Mesut ÇİFTÇİ (Y.T.Ü. 3.sınıf temsilcisi), Şebnem GEMALMAZ (Y.T.Ü. 4.sınıf temsilcisi), Ahmet Engin BAYKAN (M.S.Ü. 2.sınıf temsilcisi), Recep ŞİMŞEK (M.S.Ü. 4.sınıf temsilcisi), Pınar ÜNAL (İ.T.Ü.), Dile DİLAVER (İ.T.Ü.), Emre TEPE (İ.T.Ü.), Selin YENEL (İ.T.Ü.), Yasemin TURAN (İ.T.Ü.), Volkan RIKINOĞLU (İ.T.Ü.), S.Erhan ÖNYILMAZ (İ.T.Ü.), Evren İNAL (İ.T.Ü.), Ali Onur TOKGÖZ (İ.T.Ü.), Gökçe GÖNÜLLÜ (Y.T.Ü.), Ahmet Cemil PEŞEN (Y.T.Ü.), Hüseyin RENDE (Y.T.Ü.), Ramazan GÜLTEN (Y.T.Ü.), Elif KANGALOĞLU (Y.T.Ü.), Ayşe YIKICI (Y.T.Ü.), Sedat NACAR (Y.T.Ü.), Onur SOYTÜRK (Y.T.Ü.), Eyüp DELİCE (Y.T.Ü.), Sıdık SÖNMEZ (Y.T.Ü.).

Toplantı Gündemi

1. Tanışma
2. Toplantı Amacının Açıklanması,
3. Mevcut Gündem Maddelerinin Açıklanması ve Ek Gündem Maddelerinin Eklenmesi,
4. Gündem 1 : Planlama Disiplininde Hizmet Veren Şehir Plancılarının Sektörel Dağılımları Dikkate Alınarak, Birer Sektör Temsilcisi Şehir Plancılarının ve Oda Yönetim Kurulu Üyelerinin, Üç Fakültenin Öğrencileri İle Buluşmasını Organize Etmek. Sorularla Geleceğe İlişkin Cevapların Alınmasını Sağlayarak Çok Amaçlı Toplantı Modelini Sağlamak,
5. Gündem 2 : Üç Üniversite Öğrencilerinin Amaçlı Toplantılar Kapsamında Ortak Platformlarda Buluşması,
6. Gündem 3 : Anketlerin Değerlendirilmesi, Sonucunda Öğrenci Bültenine Dönüştürülmesi,
7. Gündem 4 : Staj,
8. Gündem 5 : Kurs, Değerlendirme Uzmanlığı Sınavı İle İlgili Olarak Bil.
9. Gündem 6 : Nasıl Organize Olucağız?
10. Gündem 7 : Alt Çalışma Gruplarının Oluşturulması.
11. Ek Gündem : Üniversiteler Arası Mimarlık Fakültelerinin Kütüphanelerinin Ortak Kullanım Problemi Çözümü,
12. Ek Gündem : “Ulusal Şehir ve Bölge Planlama Öğrencileri Buluşması” Odanın Katkı Koyabileceği Hususlar,
13. Ek Gündem : Şehir Plancıları Odası Neden Basında Yer Almıyor ?, Neden Aktif Olarak Gündem de Değil?
14. Ek Gündem : Mezuniyet Sonrası Karşılaşılabilecek Piyasa Koşulları Karşısında İşsizlik Sorununa Karşı Çözümlemeler Neler Olmalı?

Toplantıda alınan kararlar;

Yukarıda belirtilen gündem maddeleri kapsamında şu kararlar alınmıştır.

- Meslekte hizmet veren farklı sektör ve kademelerde çalışan meslektaşlarla, İ.T.Ü. , Y.T.Ü., ve M.S.Ü. öğrenci meslektaşlarımızı fakülte bazında üç ayrı toplantının yapılması konusunda hem fikir olunmuş, Nisan ayı içinde olma koşulu çerçevesinde fakülte temsilcilerinin belirleyeceği zaman ve tarihlerde toplantılar gerçekleştirilecektir.
- Üç üniversite öğrencileri arasında kararlaştırılacak konular (İmar Kanunu, Yasa ve Yönetmelikler, İhale Süreçleri, İşsizlik – İstihdam, vb.) kapsamında ortak platformda seminerlerin, organizasyonu odamıza ait olan, zaman ve tarih açısından öğrenci arkadaşların belirleyeceği zaman diliminde yapılması kararı alınmıştır.

• Üç üniversite de yapılan anket çalışmalarının değerlendirilmesi için oda yönetim kurulu üyelerinden 1 kişinin yönlendirmeleri doğrultusunda, üç üniversite öğrencilerinden farklı 7 kişilik anket değerlendirme grupları oluşturulmuştur. Değerlendirme sonuçlarına göre öğrenci çalışma komisyonunca ortak alınacak kararlar sonrasında eylemler belirlenecektir.

• Staj konusunda, özellikle üniversitelerde akademik ve büro (özel) stajları şeklinde belirtilen stajların öğrenciler açısından güçlükle edinile bilindiği belirtilmesi üzerine, oda yaz döneminde staj olarak değerlendirilebilecek bir organizasyonun içine girmeyi taahhüt etmişti, bu toplantı sonrası oda tarafından organizasyonu yapılacak olan bu projenin konusunun, zaman dilimlerinin belirlenmesi kararı alınmıştır.

• Kurs konusunda anket sürecinde ve bu toplantı sürecinde elde edilen NetCad programının kursunun odamızca düzenlenmesi sonucuna varılmıştır. Program kursunun talebinin sayı olarak yüksek olması nedeniyle mekan konusunda oda bünyesinde sağlanamayacağı, bu nedenle üniversiteler dahil bazı odalarla mekan konusunda görüşmelerin devam edildiği belirtilmiştir. Mekan probleminin çözümü sonrası kursun 2 sınıf halinde başlayacağı belirtilmiştir.

• Üniversiteler arası, Mimarlık Fakülteleri Kütüphanelerinin ortak kullanım problemi konusunda ilgililerle görüşülerek, bu görüş ve istek iletileceği, bir çözüm arayışı içine girileceği belirtilmiş olup. Bu konuda ki gelişmeler ortak mail grubuna aktarılacağı belirtilmiştir.

• “Ulusal Şehir ve Bölge Planlama Öğrencileri Buluşması” bu yıl İ.T.Ü. Şehir ve Bölge Planlama Bölümü tarafından ev sahipliği yapılması düşünülen bu buluşma için Odanın katkı koyabileceği her hususta desteklerimizin olacağı belirtilmiştir.

• Şehir Plancıları Odası neden basın da yer almıyor ?, Mezuniyet sonrası karşılaşılabilecek piyasa koşulları karşısında işsizlik sorununa karşı çözümlemeler neler olmalı?

Bu sorulara yönelik olarak Oda Başkanımız Ahmet TURGUT, açıklayıcı cevaplar vermiş olup, sebep ve sonuçları ile sorulara genel oda tarihi süreci içinde çeşitli noktalara değinerek açıklık getirmiştir.

• Bir sonraki buluşma için ortak mail grubuna bilgi notu atılması hususu kararlaştırılarak toplantı sonlandırılmıştır.

İSTANBUL ŞUBE WEB SAYFASI YENİLENDİ

Şubemizin web sayfası yenilenmiş olup, adresi www.spoist.org tur. Şubemizle ilgili bilgilere, duyurulara ve güncel haberlere sitemizden ulaşabilirsiniz.

SAĞLIKLI VE ADİL BİR KENT PLANLAMASI İÇİN YEREL YÖNETİMLER AÇISINDAN YAPILMASI GEREKENLER....

Şube II. Başkanımız Dr. Pınar Özden Evrensel Gazetesi'ne gerçek anlamda sağlıklı ve adil bir kent planlaması için yerel yönetimler açısından yapılması gerekenler konusunda Odamız görüşlerini aktarmıştır. (16 Mart 2004 tarihli Evrensel Gazetesinde yayınlanan yazı aşağıdadır.)

Yerel yönetimlerin kent planlamasına bakış açıları nedir?

1999 yılında gerçekleşen Marmara Depremi'nde her 100 yapıdan 42'si depremden etkilenmiş, 33'ü yıkılmıştır. Bu verilerin ardından geri dönüp kentlerimize baktığımızda ise ortadaki tablo şunu gözler önüne sermektedir: Türkiye kentleri, yalnız deprem ile değil, hiçbir afet ile mücadele edebilecek niteliğe sahip değildir. Bunun sebebi ülkenin, baştan itibaren hatalı süregelen kentleşme, konut ve planlama politikalarıdır. Plandan bağımsız olarak, kente bir anlamda "enjekte edilen" noktasal-politik kararlar, kentlerin gelişme hedeflerinden sapmasına, üst ölçekli planlarla çelişkiye, kullanım uyumsuzlukları doğmasına yol açarak, yeni risk alt-bölgeleri yaratmaktadır.

Kentlerimizin bugünkü durumunu özetleyebilir misiniz?

Kentlerimiz bugün son derece sağlıksız, yasadışı, güvenilir olmayan, kimliksiz bir duruş sergilemektedir. Türkiye çapında yasadışı yapılaşma oranı yüzde 60'tır. İstanbul'da bu oran yüzde 70'lere ulaşmış durumdadır. Sağlıklı konut açığı sayısı milyonlarla ifade edilmektedir. Ülkemizde izlenen konut ve yerleşme politikaları da bu durumu tetiklemektedir. Özellikle su havzaları ve orman alanlarının yasal ya da yasadışı yapılaşmaya açılması, kent çeperlerine doğru kayan lüks banliyöler, kent içi alanların, tarihi kent merkezlerinin unutulmasına, köhnemesine yol açmakta; trafik sorunlarını artırmaktadır. Ülkemiz kentleri, planlamadan bağımsız, denetimsiz bir yayılma eğilimi izlemektedirler. Bu kontrolsüz yapılaşma süreci, kentler için ciddi bir tehlike oluşturmaktadır.

Sağlıklı ve adil bir kent yaşamı için yerel yönetimlerin nasıl bir yol izlemeleri gerekiyor?

Sağlıklı ve adil bir kent yaşamı oluşturulması için yerel yönetimlerin öncelikle derin ve geniş bir vizyona ihtiyaçları bulunmaktadır. Bu, bir kenti çok boyutlu olarak algılamayı, kent bilimin disiplinlerarası önemini fark etmeyi, kent sorunlarını yerel nüfustan bağımsız çözümleme düşüncesini bir kenara bırakmayı gerektirir. Bugün belediyelerin

asli görevi imar bürosu gibi çalışarak ruhsat vermekten öteye gidememektedir. Bu anlayış kentlerimizi sağlıksız yapılaşmış, ruhsuz, kimliksiz alanlara dönüştürmüştür. Yerel yönetimlerin kendi kalitelerini yükseltmeleri, donanımlı, uzman ekiplerle çalışmaları ve bir an önce bu amaçla harekete geçmeleri gerekmektedir. Bir başka önemli nokta da, siyasetin planlamayı bir propaganda aracı olarak görmekten vazgeçmesi gerekliliğidir.

Sağlıklı bir kent planlaması nasıl olmalıdır?

Kent içi alanların rehabilite edilmesi, ulaşım ve yerleşme politikalarının kent içini tüketmeyecek, aksine güçlendirecek yeni bir anlayışla ele alınması gerekmektedir. Anayasal hak olan sağlıklı ve dengeli çevrede yaşama hakkını temin etmek üzere, kentsel kalitenin yükseltilmesi için gerekli müdahaleler yapılmalıdır. Bu müdahaleler, yapı ölçeğinin üzerine çıkarak, kent parçalarını ve kent bütünü kapsamlıdır. Yapılaşmış alanlardaki altyapı şebekeleri güçlendirilmeli, ıslah edilmelidir. Kent içi alanları rehabilite etmek amacıyla kentsel alanda etaplama yapmaları gerekmektedir.

Kentleşme ile ilgili ya da onu etkileyen yasal düzenlemeler nelerdir? Tarif edilen planlama anlayışını tehdit eden uygulamalar ya da tasarılar nelerdir?

Yürürlükteki mevzuat, mevcut sorunları çözmede her zaman yeterli değil. Yeni yürürlüğe giren Kültür ve Turizm Koruma ve Gelişme Bölgelerinde ve Turizm Merkezlerinde İmar Planlarının Hazırlanması ve Onaylanmasına İlişkin Yönetmelik gibi, her türlü fiziki çevreyi planlama işini merkezi bir noktaya yüklemeyi hedefleyen uygulamalar ve özel sektörün kamu karşısında öne çıkaran Kamu Yönetimi Temel Kanunu Tasarısı, imar affından başka hiçbir anlam taşımayan Kentsel Dönüşüm Yasa Taslağı gibi yeni yasa tasarıları ya da son derece gerekli olmakta birlikte yetersiz bir içeriğe sahip olan Yerel Yönetimler Yasa Taslağı, İmar ve Şehircilik Yasa Taslağı gibi tasarılar, mevcut uygulamaları daha da çözümsüz bir hale sokacaktır.

Bugün planlamayla ilgili 80'in üzerinde, planlamayı doğrudan ilgilendiren ve yönlendiren, plan türü ve onama mercii belirleyen 20 kanun ve bu kanunlara istinaden 12 adet plan onama kurumu bulunmaktadır. Bu çokbaşlılık, planlama açısından büyük bir kaosa yol açmakta, süreci yavaşlatmakta ve planlamayı neredeyse olanaksız kılmaktadır.

Deprem bugün Türkiye'de en çok tartışılan tehlikelerden biri. Kentlerin afetler açısından planlaması nasıl olmalıdır?

Kısa vadede kent içinde öncelikle dayanıksız, can güvenliğini tehdit eden yapı alanlarının tespiti yapıp, ilk etapta bunlar yıkılmalıdır. Afet sonrası alanlarda, yıkılıp yok olan yapıların yanında, proje kapsamında yıkılması yada kamulaştırılması gereken yapı yada arsalar bulunabilmektedir. "Urban clearance"-temizleme işlemi, yerleşik ve planlı alanlarda çoğu kez yüklü bir maliyet gerektirir. Ayrıca, dönüşüm için gerekli altyapı ve donatılar ile diğer şehirsiz üst yapı unsurlarını

tümüyle yeniden üretmenin maliyeti, kentsel iyileştirmenin maliyetinden çok daha yüksektir. Bununla birlikte, ekonomik fayda-maliyet analizi yapılmadan bu karar verilmemelidir. Bu projeler arazinin optimum kullanım şeklini araştırarak, şehrsel fonksiyonları meydanlar ve parklar gibi açık alanları korumak üzere güncelleyerek, yollar gibi kamusal donatıları iyileştirerek, nitelikli şehrsel yapılaşmayı temin ederek ve afet önleme olanaklarını geliştirerek yangınlara da korunaklı hale getirerek, yapıları, onların çevrelerini ve kamusal donatıları bir bütün halinde denetlemeyi amaçlamalıdır.

YOĞURTÇU PARKI KAVŞAK DÜZENLEME ÇALIŞMASI

2 Mart 2004 tarihinde İstanbul Büyükşehir Belediyesi Merter Binasında Yoğurtçu Parkı Kavşak düzenleme çalışmalarına ilişkin yapılan toplantıya Şube Sekreteri Ali Rıza Nurhan ve Şube Yönetim Kurulu Üyemiz Aytaç Ölkebaş katılmışlardır. Kavşak düzenlemesine yönelik Odamız görüşleri aşağıdadır.

Özünde Mer'i Planda var olan ve Moda Burnu'nu dolaşan Sahil Yoluna alternatif olarak ortaya çıkan ve bu arterin yerin altından tünel ile geçilmesi, ayrıca Kurbağalı Dere üzerinde yeni bir köprü yapımını öngören Ulaşım Çözümünün kendi içerisinde tutarlı olduğu tartışılmazdır. Ancak, motorlu araç trafiğine göre ortaya çıkmamış olan bir kentsel dokuda ara sokakları dahi son derece yoğun bir trafik sirkülasyonuna sahne olan Kadıköy'e bu nitelikte bir arterin fayda mı getireceği yoksa sorunlar yumağını daha da mı karmaşıklatacağı tartışılmalıdır.

Öncelikle söz konusu proje, Kadıköy'e gelecek araçların transit geçiş yapacağı kabulüne göre şekillenmiş izlenimini vermektedir. Zira mevcut durumda Kadıköy Meydanına gelen arterlerde oldukça yoğun bir araç trafiği varken açılacak bu arter Kadıköy'e gelen araç miktarını arttıracaktır. Kadıköy'ün trafik sorunu sadece ana arterleriyle sınırlı değildir. Ara sokaklardaki sirkülasyon ve otopark sorunu da bu uygulamayla artarak sürecektir.

Uygulamanın temel dayanağı Bostancı yönüne gidecek araçların bu noktadan merkez dışına çıkmasını sağlamak gibi görünse de bu hacimde bir trafiğin bu kez Kızıltoprak'ta, kilitlenmesi sonucu ortaya çıkacaktır. Zira bu arteri kullanacak tüm araçların Bostancı yönüne gideceği öngörüsü yanlıştır. Ortaya çıkacak sıklıklağın tünele kadar sarkması olasılığı dahi uzak değildir.

Proje ile birlikte ortaya çıkan tartışma yine aynı noktada kilitlenmiş ve Ulaşım İlkelerinin basit ama bir türlü anlaşıl-mak istenmeyen bir gerçeğini ortaya çıkarmıştır. Eski kent merkezlerinin motorlu araç trafiğinden arındırılması ve Toplu Taşıma unsurlarının güçlendirilmesi. Bunun dışındaki tüm

çözümler günü kurtaran, kalıcı olmayan, kaynak israfı oluşturan, geçici tedbirlerdir. Yapılan açıklamalarda önerilen çözümün günümüz sorunları düşünülerek geliştirilmiş olduğu ifade edilmiştir. Günümüz koşullarında Ülkemizin böyle bir kaynak israfına tahammülü yoktur. Bu nedenle yapılan yatırımların kalıcı ve etkin olması gereklidir.

Kalıcı çözüm: İstanbul'un İvedilikle Etkin Toplu Taşıma Sistemine kavuşturulmasıdır.

ODA GENEL KURULUNA HAZIRLIK TOPLANTISI

2 Mart 2004 tarihinde Şube Yönetim Kurulu Üyelerimizin ve üyelerimizin katılımıyla Makine Mühendisleri Odası İstanbul Şubesi toplantı salonunda Oda Genel Kuruluna hazırlık toplantısı yapılmıştır.

- Serbest Şehircilik Hizmetleri, Büro Tescil, Mesleki Denetim ve En az Ücret Yönetmeliği

- Geçmiş döneme ait üye aidat borçlarının uzun vadeli taksitlendirilmesi

- Odamızın Mali İşler Yönetmeliği ve bütçe uygulama esasları

- Odanın yayın politikaları

Başlıkları altında Genel Kurul gündemine önerilecek konular belirlenmiştir.

SAĞLIKSIZ YAPI STOĞUNUN İYİLEŞTİRİLMESİ SÜRECİNDE KENTSEL TASARIM: MALZEME, ESTETİK, GÖRSELLİK ÖĞELERİNİN KULLANIMI

4 Mart 2004 tarihli Dünya Gazetesinde yayınlanan ve Şube II. Başkanımız Dr. Pınar Özden tarafından hazırlanan "Sağlıksız Yapı Stoğunun İyileştirilmesi Sürecinde Kentsel Tasarım: Malzeme, Estetik, Görsellik Öğelerinin Kullanımı" konulu makale aşağıda yer almaktadır.

Giriş:

Bugün ülkemiz kentlerinin en önemli sorunlarının başında sağlıksız yapı stoğu gelmektedir. Türkiye'de kentlerin % 60'ı yasadışı gelişime maruzdur. İstanbul için bu oran % 70'lerdedir. Böylesi bir yasadışı gelişmişliğin yanı sıra, ruhsatlı konutların da bir bölümü eskime, köhneme süreçleri içinde sağlıksız bir statüye bürünmüşlerdir. Sağlıksız konut

sorununun temelinde, ülkemizde 1950’li yıllardan başlayarak süregelen sosyo-ekonomik ve demografik sorunlar yatmaktadır. Buna ilaveten ülkemiz kentlerinde üst ölçekli planların ve hatta üst ölçekli planlama politikalarının bulunmaması, imar aflarına ve ıslah planlarına bağımlı yürüyen yapılaşma geleneği, kentlerimizi bugün bulunduğu noktaya taşımıştır. Bu durumun bir sonucu olarak, ülkemiz kentlerinde bulunan yapıların yarısından fazlasının sağlıklı olduğunu söylemek mümkündür.

Sözkonusu sağlıklı yapılaşma, akla ilk olarak afetlerle mücadeleyi getirmektedir. Oysa ki kentlerimizde süregelen bu durum, afetlerle mücadele konusunda kentte yaşayanlar ve kent yönetimlerinin aciz kalmasına neden olmaktadır. İşte bu nedenle, kentlerimizde var olan ve çok büyük ölçeklere ulaşmış olan sağlıklı yapılaşmanın rehabilitasyonu, ivedi bir zorunluluk olarak, yerel yönetimlerin karşısında ele alınmayı beklemektedir. Bu rehabilitasyon sürecinin yasal, yönetsel, ekonomik, teknik gibi farklı boyutlarından söz etmek mümkündür. Ancak bu çalışmada rehabilitasyon sürecinin teknik boyutu ele alınarak, yapı teknolojileri kullanımı ve rehabilitasyon arasındaki ilişkiler irdelenecektir.

Sağlıklı Yapı Stoğunun Türleri:

Kentlerimizde var olan sağlıklı yapı stoğunu belli özelliklere göre kategorize etmek mümkündür. Bu tür sınıflamada, yapıların yasalara uygunluk durumları, çöküntü-eskime-tahribata uğrama gibi fiziksel kriterleri ve işlevsel eskimilikleri gibi ölçütler dikkate alınmaktadır. Bu ölçütler doğrultusunda, sağlıklı yapı stoğu aşağıdaki gibi sınıflandırılabilir:

- *Yasal olmakla beraber fiziksel eskimeye maruz kalmış yapılar*
- *İmar afları-ıslah planları çerçevesinde gelişmiş konutlar*
- *Yasadışı sağlıklı yapılar*
- *Ruhsatlı olmakla birlikte yasadışı eklentileri olan yapılar*
- *Çöküntü sürecine girmiş olan tarihi yapı stoğu*
- *Terkedilmiş hizmet-sanayi-depo-antrepo-dok-vb. alanları*
- *Yasal Olmakla Beraber Fiziksel Eskimeye Maruz Kalmış Yapılar*

Bu yapılar, kentlerin planla gelişmiş alanlarında yeralan, bununla birlikte, zaman içinde, bakımsızlık ve fiziksel koşullar nedeniyle eskimeye maruz kalmış yapılardır. Bu tür yapıların yapım teknolojileri, daha sonraki dönemlerde bir yenileme/ güçlendirme işlemi görmemişlerse oldukça eskidir. Yine de genel itibarıyla, yasal – denetimli olmanın getirmiş olduğu bir dayanıklılık bu yapılara hakimdir. Nitekim yaşanan son depremler bu yapılar üzerinde kısıtlı ölçüde hasara yol açmışlardır.

- *İmar Afları-İslah Planları Çerçevesinde Gelişmiş Yapılar*

Bu tür yapılar, kentler açısından ıslahı en zor olan türler

arasındadır. Bunlar, “yasallaştırılmış” olmakla birlikte, statik koşullar açısından yasadışı konutlardan hiçbir farkı olmayan yapılardır. Ülkemiz kentlerinin önemli bir bölümü, uygulama imar planları yerine ıslah planları ile yapılaşmaya devam etmektedirler.

- Yasadışı Sağlıklı Yapılar

Özellikle büyük kentlerimizde yoğun olarak bulunan bu tür yapılar, afetler açısından olduğu kadar, kent estetiği ve kentsel kalite açısından da olumsuzluklar taşımaktadır. Bu alanlara gecekondu ve kaçak yapılar (kendi arsası üzerinde veya genellikle kamu arazilerinde) dahildir. Depremlerde en çok hasar gören yapı türü olarak ilk sırada yer almaktadırlar.

- Ruhsatlı Olmakla Birlikte Yasadışı Eklentileri Olan Yapılar

Kentlerimizin ruhsatlı yapı stoğunun %70’inden fazlası, yasadışı kat ilaveleri, açık çıkmaların kapatılması, çatı arası katlar, kolonların yok edilmesi, projesine aykırı giriş ve bodrum katları, yüksek kottan düzenlenen giriş ve bu düzenlemelerden kat kazanma gibi sıkça görülen müdahalelere maruzdur. Bu müdahalelerin her biri, yapının statik gücünü zedeleyen ve afetler karşısında zarar görmesine neden olan uygulamalardır.

- Çöküntü Sürecine Girmiş Olan Tarihi Yapı Stoğu

Çöküntü süreci içine girmiş olan tarihi yapı stoğu temel sorun alanları arasında birincil derecede öneme sahip alanlardan biridir. Bu tür yapılar zamana ve kullanıma / kullanıcıya bağlı olarak eskime, aşınma, köhneme, değiştirilme gibi nedenlerle çöküntü sürecine girmektedirler. Bu yapılarda aynı zamanda konfor açısından da sorunlar bulunmaktadır. Banyo, wc, mutfak bölümleri değişen zamanla birlikte çağdaş koşulların gerisinde kalmıştır. Bu yapılarda altyapı, ısınma, vb. teknik sorunlar da mevcuttur.

- Terkedilmiş Hizmet-Sanayi-Depo-Antrepo-Dok-Vb. Alanları

Bu tür alanlar ise, zaman içinde önemini ve işlevini yitirmiş, tüketilmiş ve terkedilmiş alanlar olarak kentler için sorun teşkil etmektedirler.

Sağlıklı Yapı Stoğunun İyileştirilmesi

Kentlerimiz daha önce de belirttiği gibi sağlıklı gelişmekte, her geçen gün bu gelişim önüne geçilemez bir hal almaktadır. Buna karşılık, kentli nüfusun kentten beklentileri, yaşam biçimleri giderek değişmektedir. Bu değişim çizgisi içinde, kentler, içinde yaşayan kentli nüfusu mutsuz ve verimsiz kılmakta, aidiyet duygusunun gelişmesine olanak tanımamaktadır. Oysa ki Avrupa Birliği’ne giriş süreci içinde dört bir koldan hazırlıklarını sürdüren ülkemizde çağdaş yaşam koşullarını geliştirmek, nüfusun ve özel ihtiyaç gruplarının beklentilerine tam olarak yanıt verebilmek, kentsel estetik ve kentsel kaliteyi yükseltmek temel hedefleri doğrultusunda

yapılacak olanlar bellidir. Dönüşüm, kentsel yerleşmelerin var olması, önemini koruması veya bu önemin artırılması için bir zorunluluk olarak ortaya çıkmaktadır (Koç, Gül, 2003). Kentlerimizin en hızlı şekilde bir dönüşüm sürecine girmesi gerekmektedir. Kentsel dönüşümün önemli başlıklarından biri de “kentsel iyileştirme”dir.

Kentsel iyileştirme, “bir yerleşim yerinin tümünü ya da bir bölümünü, işlevlerini gereği gibi yerine getiremez durumdan kurtarmak, özellikle oturulabilirlik niteliklerini yitirmiş ve eskimiş konut alanlarını daha üstün işgörü ölçünlerine kavuşturmak” olarak tanımlanmaktadır (Keleş, 1998). Kentsel alanın özgün niteliğine zarar veren, aykırı tüm oluşumların ayıklanması kentsel iyileştirmenin hedefleri arasındadır (Özden, 2002).

Daha önceki bölümde genel özellikleri itibarıyla kategorize edilen sağlıklı yapı stoğunun iyileştirilmesi için üç ölçekli bir onarım prosedüründen söz edilebilir (Tablo 1):

Hafif Onarım	Yapı sorunları olmayan binalar, çatı üstü onarım, cephe onarımı, su tesisatının ve su kullanılan alanların standartlara uygun hale getirilmesi, doğalgaz ve elektrik tesisatı
Orta Ölçekte Yenileme	Sağlam bir yapıya sahip binalar, çatı ve konsolların yeniden yapılması, pencerelerin değiştirilmesi, mutfak, banyo ve tuvaletin yeniden yapılması, iç duvarların tamir edilmesi ve tümüyle yeniden boyanması
Ağır Yenileme	Yapı sorunları olan binalar, temellerin, çatı ve konsolların, duvarların yeniden yapılması, mutfak, banyo ve tuvaletin yeniden yapılması, zeminin kaplanması, iç duvarların tamir edilmesi ve tamamen boyanması

Tablo 1: (Yakar ve Turgut, 2004’ten faydalanılarak düzenlenmiştir)

Bununla birlikte, yukarıdaki sınıflandırmada bir grubu bu rehabilitasyon sürecinden ayrı tutmak gerekmektedir. Bu grup, yasadışı gelişmiş sağlıklı konut alanlarıdır. Bu yapıların ivedi olarak alandan ayıklanmaları en doğru yaklaşımdır. Dolayısıyla burada beş ayrı grup yapı kategorisinden söz edilmektedir.

Kentsel Yapı Kalitesinin Fiziksel Bileşenleri ve Kentsel Tasarım

Sağlıksız yapı stoğunun iyileştirilmesinde malzeme, kalite, estetik, görsellik gibi fiziksel bileşenlerin önemli bir rolü bulunmaktadır. Her biri kentsel çevre kalitesini yükseltmede birer araç olan bu öğelerin kentsel iyileştirme alanı içindeki

harmonizasyonunu, kentsel tasarım sağlamaktadır.

Bu çerçeveden bakıldığında, sağlıklı yapı stoğunun iyileştirilmesinde bir öncelik olarak, “yapım sürecinde kalite bilinci” (Akıncı, 2004) nin önemine değinmek gerekir. Akıncı, bu bilinci iki temel başlık altında açıklamaktadır:

a- “Yapı Kalitesi: Yapının servis ömrü boyunca, yükler altında dayanımı başta olmak üzere; mimari estetik, fonksiyonellik ve ekonomik olma koşullarını yerine getirebilmesidir”.

b- “Yapı Ömrü: Malzemenin doğru seçimi ve iyi bir işçilikle yerine yerleştirilmesi sağlıklı bir yapı için önemlidir. Yapı ömrüne etki eden faktörler, stabilite ve mukavemet açısından yeterlilik, dayanıklı ve iyi malzeme seçimi, kaliteli işçilik ve zamanla gelen bakım olarak sıralanabilir.

Bu sınıflandırmadan yola çıkarak, sağlıklı yapı stoğunda bu koşullarının hemen hemen hiçbirinin bulunmadığı ve bu stoğun iyileştirilmesinde yapının kalitesini temin edecek ve ömrünü uzatacak koşulları yerine getirmenin, benimsenmesi gereken temel kural olduğu kabul edilebilir.

Bu ön kabul doğrultusunda, kentsel tasarım becerilerini de kullanarak, sağlıklı yapı stoğunun bir yandan mimari, bir yandan statik, diğer yandan da estetik olarak güçlendirilmesi sağlanabilmektedir (Tablo 2).

Tablo 2. Kentsel İyileştirmede Yapı Stoğunun Dikkate Alınacak Fiziksel Bileşenleri

Özellikle de tarihi yapı çevrelerinin iyileştirilmesinde görsel bileşenlerin önemini gözardı etmemek gereklidir. Bu tür alanlarda tarihi atmosferi öne çıkaracak, bu atmosferle tezat oluşturmak yerine onu güçlendirecek, besleyecek renk ve malzeme kullanımı tercih edilmelidir. Yeni yapı teknolojilerinin kullanımı da bu ilkeyi zedelemeyecek, destekleyecek çağdaş koruma ilkelerine paralel doğrultuda gerçekleştirilmelidir.

Sonuç Olarak:

Avrupa Birliği’ne giriş süreci içinde olumlu adımlar atmakta olan ülkemizde kentsel dönüşüm bugünün temel başlıklarından biridir. Kentsel dönüşümün özünde, kentsel yaşam kalitesini ve standartlarını yükseltmek yatmaktadır. Kentlerimizin giderek büyümekte olan sağlıklı yapı stoğunun iyileştirilmesi, dönüşümün gerekli kıldığı çabalardan biridir. Bu stoğun iyileştirilmesi ve kentsel çevrenin görsel açıdan

çağdaş standartlara kavuşturulması, dönüşümün en önemli fiziksel tabanlı adımıdır. Bu adımın doğru atılmasının ardından, dönüşümün sosyal ve ekonomik tabanlı diğer adımlarına geçmek mümkün olacaktır.

Kaynaklar:

Akıncıtürk N., 2004. Deprem Sonrası Konut Mimarisi Yapısal Değerlendirmesi, Konut Kurultayı, 22-23-24 Mayıs 2002, TMMOB Şehir Plancılar Odası Yay., İstanbul, s.502-518

Keleş R., 1998. Kent Bilim Terimleri Sözlüğü, İmge Kitabevi, Ankara

Koç E., Gül A., Kentsel Dönüşümde İmar Uygulama Araçları, Kentsel Dönüşüm Sempozyumu Bildiriler Kitabı, 11-12-13 Haziran 2003, TMMOB Şehir Plancılar Odası Yay., İstanbul, s. 280-294

Özden P., 2002. Yasal ve Yönetimsel Çerçevesiyle Şehir Yenileme Planlaması ve Uygulaması: Türkiye Örneği, Doktora Tezi, İTÜ Fen Bilimleri Enstitüsü, İstanbul

Yakar H., Turgut S., 2004. Kent Merkezinde “Unutulmuş” Olan Konut Alanlarının Yeniden Konut Stoğuna Kazandırılması: Beyoğlu, Konut Kurultayı, 22-23-24 Mayıs 2002, TMMOB Şehir Plancılar Odası Yay., İstanbul, s. 575-594

 İstanbul Şubesi

İSTANBUL İÇİN DEPREM MASTER PLANI BİLGİLENDİRME TOPLANTISI

14 Mart 2004 tarihinde Grand Cevahir Otelde düzenlenen “İstanbul için Deprem Master Planı” bilgilendirme toplantısına Odamız adına Şube Yönetim Kurulu Üyelerimiz Dr. Pınar Özden, Aytaç Ölkebaş ve Serdar Serdaroğlu katılmışlardır.

17 Mart 2004 tarihinde Marmara Boğazlar ve Belediyeler Birliğinde yapılan İstanbul Valiliği Çevre Konseyi’nin Tarihi Yarımada Kültür Mirasını Koruma Komisyonu toplantısına Oda adına Şube II. Başkanımız Dr. Pınar Özden katılmıştır. Fener-Balat projesi ve Tarihi Yarımada Planları konularında görüşülmüştür. Fener-Balat Projesine Şehir Plancıları Odası tarafından destek verilmesi istenmiş, Tarihi Yarımada Planları ile ilgili rapor hazırlanmasına karar verilmiştir.

 İzmir Şube

BİLGİLENDİRME, YÖNLENDİRME VE MESLEK TANITIM FORUMU’ NA KATILIM

Üniversitelerin ilgili bölümlerine yönelik, meslek seçimi

aşamasında bulunan liseli öğrencilere, mesleğimiz, meslek alanımız, mesleğimizdeki çalışma alanları ve meslek odamızın tanıtılması amacı ile 13-14 Mart 2003 tarihlerinde Kültürpark’ da düzenlenen geleneksel “Bilgilendirme, Yönlendirme ve Meslek Tanıtım Forumu”na, Şehir Plancıları Odası İzmir Şubemiz, ayrılan bölümde, tanıtım panoları ve tanıtım masası ile katılım gösterdi. Forumu ziyaret eden üniversite aday öğrencilere, meslektaşlarımızın da katılımı ile mesleğimizizin özellikleri, meslek alanımızın önemi ve öncelikleri ve mesleğimizizin günümüz koşullarına ilişkin bilgiler verildi. Bu tanıtım çalışmaları, Odamızın yazılı ve görsel dokümanları ile de destekledi.

 İzmir Şube

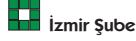
FOÇA’ DA SİT KARARINI, PARSELE ÖZEL DÜŞÜREN KURUL KARARINA YÖNELİK AÇILAN DAVADA, YÜRÜTMENİN DURDURULMASI KARARI VERİLDİ

İzmir Şubemizce; İzmir ili, Foça ilçesi, Atatürk Mahallesi 1201 Ada, 3 Parselde kayıtlı olan ve 1 derece arkeolojik sit alanı kararının , 3. derece arkeolojik sit olarak değiştirilmesine, buna bağlı olarak taşınmaz kültür varlıklarının ve lahitlerin ve en önemlisi lahitlerin altındaki kazılmamış olan Phokaia antik kentinin en eski yerleşiminin bir bölümünün yok edilmesini durdurabilmek amacı ile bu parseldeki uygulamaların 16.01.2002 gün ve 11646 sayılı karar doğrultusunda yapılabileceği yolundaki, İzmir 2 No’lu Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu’nun 28.05.2003 günlü ve 11646 sayılı kararının iptali istemiyle; 3 Eylül 2003 tarihinde, Kültür ve Turizm Bakanlığı’na açılan davada yürütmeyi durdurma kararı verildi.

Davanın görüldüğü İzmir 1. İdare Mahkemesi’nce, Kültür ve Turizm Bakanlığı’nın savunması alındıktan ve ara kararına yanıt geldikten sonra, İzmir 1. İdare Mahkemesi tarafından savunma ve ara kararı ile istenilen bilgi ve belgeler yeniden incelenerek; dava konusu parselin çevresiyle bir bütün olarak incelenip değerlendirilmesi gerekliliğiyle; adı geçen parselin Phokaia antik kentinin ilk yerleşim alanı içinde kalıp kalmadığının ve taşınmazın 1 derece arkeolojik sit özellikleri mi, yoksa 3. derece arkeolojik sit özellikleri mi taşıdığı ve nedenlerinin saptanması amacı ile keşif ve bilirkişi incelemesi yaptırılmasına karar verilmiştir. Ayrıca dava konusu alanın özelliği ve niteliği dikkate alındığında, uygulama yapılması halinde giderilmesi güç ve olanaksız zararlara yol açılabileceği ifadesiyle, keşif ve bilirkişi raporunun dosyaya sunulmasından sonra verilecek karara kadar teminat aranmaksızın yürütmesinin durdurulmasına, İzmir 1. İdare Mahkemesi tarafından 27.02.2004 tarihinde oybirliği ile karar verilmiştir.

Şubemizce, parsel özel sit kararına açılan davanın yanı sıra; Foça'da, doğal ve kültürel mirasımıza yönelik yeni yanlış ve haksız uygulamalar da takip edilmekte ve girişimlerde bulunmaktadır.

KENTİÇİ ULAŞIMDA BİSİKLET KULLANIMI “ÖNEMİ VE ÖNCELİKLERİ” PANELİ

Şubemizin sözcülüğünü yaptığı, Kentiçi Ulaşımında Bisiklet Kullanımı Girişimince gerçekleştirilen, “Kentiçi Ulaşımında Bisiklet Kullanımı, Önemi ve Öncelikleri” Paneli; İzmir Kent Arşivi ve Müzesi’nde, 20 Mart 2004 Cumartesi günü yapıldı. Şube Başkanımız A. Tuncay Karaçorlu’nun yönettiği ve Ulaşım Plancısı Erhan Öncü, İzmir Büyükşehir Belediyesi Genel Sekreter Yardımcısı İsmail Hakkı Acar, Bisiklet Federasyonu İzmir İl Temsilcisi Enis Korkmaz, Emekli Öğretmen-Bisiklet Kullanıcısı Ali Özdemir ve Bisiklet Kullanıcısı Dr. Gülsim Dolgun’un sunumları ile gerçekleştirildi.

Şubemiz Ocak ayı etkinlikleri içerisinde 24 Ocak 2004 Cumartesi günü gerçekleştirilen “Kentiçi Ulaşımında Bisiklet” konulu Forum sonucunda; diğer meslek alanlarından uzmanların ve kentlinin de katılımı ile atölye çalışmalarının yapılması, bu atölye çalışmalarına üniversitelerin ilgili bölümlerinin, diğer meslek odalarının, Belediyelerin Planlama ve İmar Müdürlükleri’nin, İl Trafik Müdürlüğü’nün, İzmir Büyükşehir Belediyesi Ulaşım Koordinasyon Merkezi’nin, Bisiklet Federasyonu İzmir İl Temsilciliği’nin, İzmir İl Milli Eğitim Müdürlüğü’nün ve Trafik Eğitim Kurumları’nın temsilcilerinin yeniden katılımının sağlanması ve 5 Haziran Dünya Çevre Gününe kadar 1. Dönem atölye çalışmalarının tamamlanması hedeflenmişti.

Hedeflenen bu atölye çalışmalarının da bir parçası olarak girişim grubunca düzenlenen ve 20 Mart 2004 tarihinde gerçekleştirilen, “Kentiçi Ulaşımında Bisiklet Kullanımı, Önemi ve Öncelikleri” Paneline; meslektaşlarımızın yanı sıra, konu ile ilgili çeşitli kurum, kuruluş ve bisiklet toplulukları üyeleri katılım gösterdi.

HABERLER

Şehir Plancıları Odası Çukurova Şubesi olarak yaklaşan yerel seçimler öncesinde Odamız görüşlerini aktarmak üzere çeşitli etkinliklere katıldık. Bu etkinlikler öncesinde oda mensuplarımız ile bir toplantı yaparak onların bu etkinliklerde dile getirilmesini istedikleri görüşleri aldık. Katıldığımız etkinlikleri şöyle sıralayabiliriz:

1) Televizyon Programları

a) Yerel Kanal A televizyonu tarafından düzenlenen ve mevcut Seyhan ve Yüreğir İlçe Belediyeleri ile Adana Büyükşehir Belediyesi başkanlarının katılımı ile geçen 5 yılın değerlendirmesini yapmayı amaçlayan 3 bölümlük ilk seri programa katılındı. Diğer katılımcılar arasında sendika, sivil toplum örgütü temsilcileri ve meslek kuruluşları da bulunmakta idi.

b) 05.03.2004 Cuma gecesi ulusal yayın yapan NTV tarafından Adana Garı’ndan canlı olarak yayınlanan, Tayfun Talipoğlu’nun sunduğu “Kent Meydanı” programına katılındı.

2) 24.03.2004 tarihinde Mimarlar Odası ve Harita ve Kadastro Mühendisleri Odalarının şubeleri ile birlikte “Yerel Seçimler öncesi Adana’da Şehircilik ve İmar Uygulamalarına Giriş” konulu bir forum düzenlenmesi kararlaştırılmıştır.

TMMOB Şehir Plancıları Odası
Aylık Haber Bülteni

Şehir Plancıları Odası Adına
Sahibi ve Sorumlu Yazı İşleri Müdürü
Ümit Nevzat Uğurel
Hatay Sokak No. 24/17 Kocatepe/ANKARA
Tel: 0312 417 87 70 Faks: 0312 417 90 55
e-posta: spo@spo.org.tr

Yayın Sekreteri - Nevzat Can
Yazı Kurulu

A. Mert Burnaz (GM)
Nevzat Can (GM)
Aynur Çakır (GM)
Erhan Demirdizen (GM)
Funda Erkal (GM)
Buğra Gökçe (GM)
Buket Gülşen (GM)

Yaser Gündüz (GM)
Eser Atak (GM)
Başak Erbil (GM)
Serdar Karaduman (GM)
Demet Erdem Ersoy (İstanbul Şb.)
Pelin Güven (İzmir Şb.)
Cüneyt K. Erginkaya (Çukurova Şb.)

Bülten Üyelere ve Oda Birimlerine Ücretsiz Gönderilir. AYDA BİR YAYINLANIR. Baskı: Kardelen Ofset